

ב"ה

זכրת ימי קדם

קורות ימיה של
ישיבת "תומכי תמימים – ליאו באוויטש"
במגדל העמק

תשורה

מצרפת

מושוחת הנישואין של

החתן הרב הतמים מ' דוב בעריש שי"

עב"ג הכלה מורת שרה מרים תה"

הניג

כ"ט תשרי ה'תשע"ב

זמרתי ימים מקרם

**קורות ימיה של ישיבת
"תומכי תמים - ליאוואויטש"
במגדל העמק**

תשורה

**מזכורת
משמחת הנישואין של
החתן הרב התרמים מ' דוב בערישי שי'
עב"ג הנלה מות שרה מרידם תחי'
הניג
כ"ט תשדי ה'תשע"ב**

© 2011

כל הזכויות שמורות.

אין להעתיק, להדפיס,
לצלם או לסרוק ספר זה
או קטיעים ממנו, כולל כל
תמונה או מסמך, בשום
צורה שהיא ללא אישור
בכתב מוהמו"ל.

להערות והארות:

הניאג

אבינדב 5

ירושלים

02-5400340

כתיבה ועריכה:

שמעואל הניאג

סריקות:

המחבר

תשדי תשע"ב

זכרתי ימים מוקדם

פרק מסע מרטקיים החושפים בפני
הקורא את כל תהליך הקמתה של
ישיבת תומכי תמימים מגדל העמק,
והשתלשות יסודה של קהילת חסידי
חב"ד במגדל העמק

כל הפרטים אודות החזון הגדול והיזומה
של הגאון רבי יצחק דוד גروسמן שליט"א
- רבה של מגדל העמק ונשיא מוסדות
מגדל אור ♦ שלבי הייצירה והקמה
♦ חבלי הלידה וימי הבראות ♦ בניין
התפתחותה והتبוסתה של ישיבת
תומכי תמימים - ליבאויטש במגדל
העמק ♦ עד לימי התנופה וההצלחה
בהיוסדות קהילה רחבה ומרכזית של
חסידי חב"ד שהتبססה במגדל העמק,
המאגדת תחתיה כיום רשות מוסדות
רחבה ובתי חינוך לתפארות

תשרה משמה נישואין של דיב בעריש רשאה מרום שיחור הצעז

ב"ה

פתח דבר

אנו מודים לה' יתברך על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו
צאצאיינו החתן התמים הרב דוב בערניש שי' עם ב"ג הכללה המהוללה מרת שרה
מרם תחי', ביום החמישי תשעה ועשרים ימים לחודש תשרי, שנת חמשת
אלפים שבע מאות ושבעים ושתיים לבריאה.

הודות והברכה מובעת בזה לכל מכירינו וידידיינו, שבאו מקרוב ומן רחוק
לשМОוח אתנו ייחדי ביום שמחת לבבנו, ולברך את צאצאיינו שיחיו בברכת מזל
טוב וחיים מאושרים בגשמיות ורוחניות.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל
אחים", בברכות מלאיפות מנפש ועד בשר. ובמיוחד בברכה העיקרית ברכת
ה AOLLA האמיתית והשלימה בקרוב בימינו ממש.

МОקייםם ומכבדיהם

הורי הכללה	הורי החתן
רב יוסף דון הלוי ומשפחתו שי' הניג	רב שמואל ומשפחתו שי' הניג קירשנברג
פלטבוש	ירושלים

בשער הקובלץ

בתוך הבעת תודה לבבית והוקהה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, ולזכרן טוב, מוגשת בזה תשורה מיוחדת, קובלץ "זכרתי ימים מקדם" ובו סקירה מרתתקת המתפרסת מכאן לראשונה, החושפת ומגלה את כל פרטי תהליך הקמת ישיבת "תומכי תמיימים" - ליוואויטש" במגדל העמק, והتابססות קהילת חסידי חב"ד ומוסדותיה במגדל העמק באירוע דгалיל, על ידי סב החתן, איש רב פעלים, רבים השיב מעון, הגה"ח הרב יצחק דוד שיחי גروسמן, רבה של מגדל העמק ונשיא מוסדות "מגדל אור", בעידודו, בתמייכתו ובהכוונתו המלאה של הרבי.

הגה"ח הרב יצחק דוד שיחי גROSמן היה קשור כל הימים בל"ג לרבי שגילה כלפיו יחס של קרבה מופלאה וחביבות מיוחדת, וליווה אותו כל השנים במתן הוראות ועצות במפעליו הכספיים בכל התחומים, כמו בענייני הרבנות, בענייני מוסדות החינוך "מגדל אור", בענייני עסקנות הציבורית, בענייני קירוב, ובמגון נושאים כלליים העומדים בראש מעיינה של היהדות החרדית בארץ הקודש.

במשך השנים הרב כי אף הטיל עליו שליחיות חשובות ומשימות מרכזיות שונות בעניינים הנוגעים לכל ולפרט, אשר התבכשו לשבעות רצונו של הרבי, ובאותה המענות קודש כתב עליו הרבי בכתב ידו הק' את התואר המופלא "עשה נפלאות".

במרוצת השנים הצטברו בארכיוינו עשרות רבות של מכתבים ומענות שזכה לקבל מהרב, במגוון רחב של נושאים. תשורה זו כוללת מכתבים מהרב אל הגה"ח ר' יצחק דוד שיחי גROSמן הנוגעים לענייני היישיבה,

ומכתבים שנשלחו אל הנהלת מוסדות מגדל אור ואל התלמידים
השלוחים בישיבה, אשר נדפסים כאן ורואים אור בפרסום ראשון.
ליקוט החומר ועריכתו נעשה ע"י אבי החתן הרה"ח ר' שמואל שיחי
הניג ועל אחריותו בלבד.

התודה והברכה לسب החתן הגה"ח ר' יצחק דוד שיחי גروسמן שנדבה
רווחו לשאת בעול הוצאות הדפסת התשורה לכבוד החתונה. ישא ברכה
מאט ה' ויהא רועא מקמי שמייא שזכהתו הגדולה של הרב זכויות זיכוי
הרבנים והפצת מעינות החסידות תעמוד לו ולרعيיתו החשובה מנב"ת
הרבענית אסתר תחיה ולכל הנלוים אליהם, להתברך ממעון הברכות בכל
מילי דמייב בשפע ברכה והצלחה, ויזכו לראות ולרווות נחת קודשה
מכל יצאי חלציהם היקרים בבריות גופא ונהוראה מעלה מתוך חדות
הנפש ורחבת הדעת לאורק ימים ושנים טובות.

תשרה משמה נישאין של דבר בעריש רשאה מרין שיחיו הצעז

מנחם מונדש שניאורסאהן
ליובאוייטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"א מנ"א תשכ"ה
ברוקלין

האברך ה"ה א"י אנו"נ וככו"
סוח, יצחק דוד ש"ב
וב"ג ח"ג

שלום וברכה!

במענה על החורעה אודות קשו"ח שלהם
בשבעה טוביה ומצולחח,

חג-י"ה מחש"ה-שי"ה, בשעה טוביה
ומצולחח ולבני עדי עד על יסודו החורעה ומצווח
כפי שהם סוארים במאוד שבchorah זוחי תורת החסידות.

ברכת סול' טוביה

מכתב הרב הראב והרבנית גروسמן לרגל בואם בקשרי שידוכין

הביבס - גראוסטמן - מ. העמק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213

493-9250

מנחם מונדל שניאורטאהן

ליוכאואויטש

77 איסטערן פֿאַרְקּוֹווֹ
ברוקלין, נ.י.

ביהה, גאי תשרי תשמ"ח
ברוקלין, נ.י.

הברך הוויח אלייא נויב וכו'!
מוחה שמואל שי'
וביגת'

שלום וברכה!

בעמבה על ההודעה אודות קשוית שלם בשעה
טובה ומצוחת,

הנה יהיר מהשיות שיהי' בשעה טובה ומצוחת
ולבנין בית בישראל בגין עדי עד על יסודי התורה
וחמצואה כפי שהם מוארין במאור שבתורה דזהי תורה
החסידות

בברכת מזל טוב

מכתב הרבי להורי החתן לרגל בום בקשרי שידוכין

גרוסמן = מגדל העמק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213

493-9250

מנחם מונדאל שניאורטאהן

לייבאוייטש

770 איסטערן פארקווי

ברוקלין, נ.י.

ביהה, כא' שבת תשמ"ח
ברוקלין, נ.י.

הרהיה איזיא נויב ערסק בעז' זל' זל' זל'
מוחה יצחק דוד שי'

לום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונת בתם
מרת חי' רבקה חי' עם ב'ג האברך מוחה שמואל שי'
ליום כט' שבט ה'בעיל',

הנני בזאת להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושותה' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל
בנין עדי עד על יסודי התורה והמצווה כפי שהם
מושרים במאור שבתורה זהה תורה החסידות.

ויראו מהם רוחם נחת יהודי אמיתי חסידותי.

בברכת מזל טוב
מזל טוב,

מכתב הרבי לרגל נישואי הורי החתן

קירשנברג - טיגטן-ב.א. נא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213

493-9250

מנוח מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

77 איסטערן פראקווי

ברוקלין, נ.י.

ביהה, טו סיוון תשמ"ט
ברוקלין, נ.י.

הברך הוועיח איזיא נויברג וכוכב
מוחה' יוסף דן שני הלווי
וביג תי'

שלום וברכהו

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם

ליום כג' סיון הבאיל,

הנני בזה להביע ברצמי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושותהי' בשעה טובה ומורצת ויבנו בית
בישראל בניין עד עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורה
החסידות.

ברכת מזל טוב
מזל טוב

מכتب הרבי להורי הכלה לרגל נישואיהם

ק'ירשנבויזט-ברוקליין

DARBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורטהון

ליובאָזִיסַשׁ

770 איסטטען אַרְדָּקוֹוי
ברוקליין ג. י.

ביה, בא, כסלו תשניב
ברוקלין, נ.ג.

הוֹרְיוֹחַ אֵין גָּנוּג וְכַד
מִזֶּה, יְוָסֵף דָּעַ שְׁדִי

שלום וברכה!

ובקרא שמה בישראל שרה מרים תיזה.

הנה י'היר מהשיות שיגאלת ביחיד עם זוגי תמי לתרורה ולחותפה ולמעשים פזובים מתוך הרחבה.

-**זידען מכיק אדמוני** (מוחרשיב) בעי', אשר מכהגן הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולהזופה ולמעשים טובים, עייף מרצעיל (ברכחות ז' א') נשים במאי זכין באקוריי כו' באתנויזי כו' ונטדרין כו'.

בברכה מזל טוב

מכתב הרב הורי הכליה לרוגל הולדת הכליה

- מבוא -

מהפכה רוחנית במגדל העמק

↳ קריאה מفتיעה ↳

הדבר אירע באחד מימי חג הסוכות תשכ"ט, כ"ק האדמו"ר רבי משה מרדכי מלעלוב צוק"ל פונה מיזומתו האישית וمبקש לקרוא אליו את חסידו הנאמן הקשור אליו בכל نفسه.

היה זה הרב יצחק דוד גロסמן, שהיה אז אברך צעיר שאך בקושי מלאו שני עשורים בחייו.

כשנכנס הרב יצחק דוד אל הקודש פנימה, פונה אליו האדמו"ר בחיקך מלבד שופע אהבה וחיבה, ובפיו בקשה מפתיעה ובלתי צפואה בעיליל. "איצ'ה דוד", קרא לו רבו בכינוי החיבה שהוא בפיו, "אפשר קענסטו אראפ פארן אוון זעהן וואס דו קענסט אויפטאהן אין מגדל העמק" (שמא תוכל לנסוע ולראות מה אתה יכול לפעול במגדל העמק).

הייתה זו הפעם הראשונה בה שמע הרב גロסמן את צמד המילים "מגדל העמק". הוא לא ידע מה זה, אם זה שם עיר, יישוב או אדם. כשיצא התחל להתעניין במקום ובמתרחש בו. התברר לו שזהו אחד המקומות הקשים ביותר בארץ. מגדל העמק, כר גילה, היא עיירה שהוקמה מריכוז של כמה מעברות שנותרו בגליל ומצב החינוך בה ירוד ומחCID.

כחסיד נאמן לא שאל שאלות, הוא שב לבתו ומודיע לאשתו "אנו עוברים וגור במאגל העמק, כך הורה הרבי!..." הרבנית אסתר, אשת החיל, בתו של המשפיע החבד"י הבלתי נשכח הרה"ח ר' דוב בעריש רוזנברג זצ"ל מלוד, שגדלה בבית של מסירות נפש לתורה וליראת שמים, חדורה ברוח השlichot מבית אבא, הביעה תיכף את נכונותה לעזוב הכל וללכת אחרי בעל הארץ לא זרואה, למגדל העמק שלא הייתה אלא שטחה ועוזבה רוחנית נוראה".

◊ חכירה קדישא בדיסקוטק ◊

משפחה ג罗斯מן הצעריה, שכלהה אז את הרב, הרבנית והבת הבכורה חייה רבקה בת שלושת החודשים, אורצת את מיטלטליה ומיצפינה לעמך יזרעאל אל העיירה מגדל העמק הרחוקה.

הרבי גרוסמן הגיע לעיירה חדור כל כלו ברוח של מסירות נפש עברו חינוך והפצת תורה ויהודות, אותה רכש בבית אבא אצל אביו הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל - ראש ישיבת "תומכי תמימים - ליאוואויטש" בלבד ובכפר חב"ד, שהקדיש רבות בחיו ופעל נצורות בקרב נפשות ישראל לאביהם שבשמיים. בעקבותיו צעד גם הוא, וננד הרחק אל עיררת הפיתוח מגדל העמק, לפעול בה להפיץ תורה ולקראב שם יהודים ליוזמות. ביום הדבר מקובל ושגרתי בקרב הציבור החרכי, אך באותה ימים, לא היה זה מקובל כלל ועיקר, ואדרבא, היו אף כאלו שלונכת הצעד מרחק הלכת שעשה, התבטאו אז נגדו בחריפות: "אשרי האיש אשר לא הולך בעצת רשותם".

"כשהגעתי בפעם הראשונה למגדל העמק", שב הרבי גרוסמן אל ביקור הבכורה שלו במקום, "היהיתי נאיבי. רציתי לפגוש את הצעריהם. שאלתי עוברים ושבים, איפה בית המדרש כאן, איפה הישיבה. כולם משכו בכתפיהם. לא הבינו מה אני רוצה מהם. אין כלום, הם ענו לי. אין כאן שום בית מדרש ושום ישיבה. אז איפה אני אוכל למצוא את הנוער? שאלתי בתמיינות. והם ענו לי, בדיסקוטק. האמת היא שעד אז לא שמעתי את המילה הזאת ולא ידעתי איך להגיד אותה, אך היה ברור לי שאני הולך לשם כדי לפגוש את הנוער".

"בירור קצר הספיק לי כדי לדעת היכן ממוקם אותו דיסקוטק, ושםתי פעמי היישר לשם. נכנסתי למקום. זו הייתה שעתليل והמקום היה עמוס בצעירים.

הם היו בהלם, היו בטעחים שמשיחו מת בחוץ ואני מהברה-קדישא, מחשש מניין. נכנסתי פנימה ובמקום השתרר שקט מותה. אף אחד לא פצה פה ואיש לא ידע לנחש מה עומד לקרות פה. הבטתי ימינה ושם אלה וראיתי מגודלי שיער, עם קוקו ארוך, וקעוקעים. זה היה נראה כמו פתחו של גיהינום, אבל אני ידעת שאלן נשמות יהודיות שמחכות רך לי.

"ביקשתי להפיג את המתה, אך המילים הראשונות שיצאו מפי, הממו יותר את כולם. אמרתי להם, חבר'ה, אני רוצה לבוא לגור פה. הם הביטו זה בזה בתימהון שהלך וגדל אז כמה מהם שאלו, כמו במקלה: השtagעת? אין לך מה לעשות רק לעזוב את ירושלים ולבוא לנו? לא נבהلت. אמרתי, כן, אני רוצה להיות אתכם. הקרה הפsher לאט והתחלנו לשיר. הם לחזו לי ידיים ובעיניים שלהם ראיתי שיש זיק כבוי שמתחילה להידלק. הבטחתיהם לאו זור.

"איני יודע מה היה שם כשעצבתי את המקום, אבל אני עצמי הייתי רציני ביותר בהחלטתי. התחלתי לפקווד את המקום מדי ערב. בתוך הדיסקוטק היה חדר צדדי שהפרק תוך זמן קצר לחדר של. בכל ערב, עם בוואי היו מפנים אותו למען. הייתי יושב שם והחברה היו נכנסים, אחד אחרי השני, מתייעצים עמי, אומרים את אשר על לבם. ואני מחזק, מעודד, מכוען, בסיעטה דשמיי".

❖ המשימה הבאה - לכבות את הנעור ❖

שייחות הנפש בחדר האפל במועדון, הוליכו את הרוב גروسמן אל המשימה הבאה. לכבות את הנעור הצעיר ולהחדיר בהם יהדות.

נקודות הציון הגיאוגרפית שבה מצוינת תפנית זו הוא בית הכנסת האשכנזי בעיר. נטול כל אמצעים משלו, נעזר אך הרוב גروسמן בחסותו של שני ארגונים. ארגון 'טל"ת' (תנוועה להפצת תורה) מימן חלק מהמחיה ושיגר כמה אברכים לתגבורת וארגון הפעילים 'יד לאחים' מימן את ההוצאות, תמורות קרטייסיות של אוטובוסים וכיוצא באלו.

ב'בית הכנסת הגדול' שבעירה, שכן הכלל שהאברכים היו לומדים בו חצי יום ובמחצית היום השניה עסקו יחד עם הרוב גROSMAN בקרב הנעור.

לארגון שהקים לפעילויות בקרוב הנוער, קרא הרב גروسמן כבר אז בשם 'מגדל אור'. הוא נקט בדעה כי מגדל העמק זהו מגדל שמצוי בעמק, בחשכה. ובתוכניניו היה להפוך את החושך לאור.

ראש המועצה דאז, צבי אלדרוטי, שלימים הפך, כמו כולם, לידיד נפשו של הרב גROSמן, התייחס אז בחשדנות רבה לאברך החורדי החדש 'הצד' נפשות בקרוב הילדים ובני הנוער בעיר, בטוח היה כי מאחורי פעילותו עומדים מניעים פוליטיים.

הדבר לא מנע את מגמת ההתפסות של פעילות הנוער שהחלה צוברת תאוצה. בכל שכונה היה הרב גROSמן וצוות האברכים שלרשותו משתלטים בחשי על המקלט והופכים אותו לסניף של פעילות נוער. וכך, תוך זמן קצר היו לו ארבע מאות ילדים, בניים ובנות, שנטלו חלק בפעילויות שלו.

כמו טופח על מנת להטפיח, ביקש הרב גROSמן לנצל את המומנטום של התעווררות שהחלה להופיע מתוך מגמה לנتاب את הניצוצות הנדלקים לטובות רישום מסודר למוסדות חינוך תורניים.

בעקבות פעילות 'מגדל אור' של אז, בשנת תש"ל, שנה וחצי בלבד לאחר בואו לעיר, כבר החל לראות נבטים של הצלחה מsuccessful. עשרות רבות של נערים ונערות נשלחו על ידו ללימוד במוסדות תורניים בירושלים ובני ברק, כאשר הרב גROSמן אישית מטלטל עם כל אחד מהם באוטובוסים שעוט רבות כדי להביא אותם בעצמו אל מוסדות החינוך שיקלטו אותם תחת חסותם.

◊ ה Helvetica לרובנות ◊

יחד עם פעילותו בקרוב הנוער, לא זנה הרב גROSמן את כלל הציבור, והוא נשא בקביעות דרישות נלהבות בבית הכנסת האשכנזי בעיר, והפייה בקרוב המתפללים תלמידי תחיה רוחנית לעודדם ולהזקם באמונה ובקיום המצוות. בהרצאותיו המורתקות הצליח לשחוף את קהל השומעים ולכבות את לבם. עד מהרה עלה כוכבו ושמו נישא בהערכתה בפי כל. אנשים רבים הילכו שבאי אחורי ונחרו לשמע את דרישותיו המלהיבות.

בעקבות המהפכה הרוחנית העמוקה שהולל במקום, התעוררה הדרישת
מצד התושבים להכתר את האברך הצעיר והנמרץ לרבה של העיירה, הרעיון
תפס תאוצה רובה, וכך ביום ל' סיון תש"ל הוכתר הרב גروسמן לרבה הראשי
של מגדל העמק. בטקס קבלת הפנים שנערך לכבודו ברוב פאר והדר באולמי
"בית גיל", השתתפו הרבניים הראשיים וגדולי ישראל, כאשר רבים מבני
הנווער הצעיר פורצים בריקודים סוערים סביב המכוניות שהסיעה אותו למעמד
ההכתרה.

- פרק ראשון -

ערש לידתה של "מגדל אור"

◊ הרעיון קורם עוז וגידים ◊

חמש שנים לאחר בואו של הרוב יצחק דוד גروسמן להטగורו במגדל העמק בשליחות רבו, בעקבות המהפכה הרוחנית הגדולה שחולל בעיירה, הופיעה סנונית ראשונה המبشرת את ערב לידתה של האימפריה הגדולה "מגדל אור" שהרב גروسמן הקים במגדל העמק בעשר אצבעותיו, אשר לימים הפכה לكريת חינוך ענקית המאכלסת בתוכה עשרות מוסדות, בקומפלקסיםadirי מדדים, רשות מסועפת של מוסדות תורה חינוך וחסד שאין להם אח ורע בעולם כולו.

בשלחי שנת תשל"ב, בהמשך לפועלותיו הכבירות בעיירה, הגיע הרב גROSMAN למסקנה, כי אם חפש הוא למשור את בני הנעור לחינוך תורני ולהנחיל להם את מורשת היהדות המקורית, אין לו כל ברירה אחרת כי אם להקים במקום מוסדות חינוך ממשו. החלום שלו היה להקים עבורם קריית נוער. קרייה כזו שתהיה מקום לילדים שזוקקים לאהבה. כאן הם יקבלו אהבה וחינוך יהודי. בהכירו מקרוב את הנעור הצער, ידע נכונה כי אם ינתן להם טיפול טוב ויאמץ אותם בחום וברוגש במסגרת פנימייה מלאה, הם יכולים לצאת בניהם גאים לעם היהודי ותלמידי חכמים מובהקים.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מונדל שניאורסאהן
ליוכאוייטש

77 איסטערן פארקוווי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, יומן ג' שבת,
ב' דחנוכה, נמי.
הרחה"ה א"א נו"ג עוסק בז"ז כו'
מו"ה יצחק דוד שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת המכתבי מאז.

במלוא שבעת ימים מיום י"ט כסלו יש להעיר:

קביעות שנה זו -
בנרגע ליום בשורה הוא יומן י"ט כסלו, זכרון לי"ט כסלו דבאות אדר"ד
הזקן (בשנת תקנ"ט) -

מיוחדת בזאת שהוא יומן שהוכפל בו כי טוב,
אחד האיזוגים-שבחים דזמן באולת אדר"ד הזקן וככלשונו במקתו מבשר גאותו:
יום אשר עשה ה' לנו יומן י"ט כסלו יומן ג' שהוכפל בו כי טוב יום הילולא רבא
דריבינו הקדוש ג"ע.

כמו ענינים בכפילה הטוב - מתחיל מהז"ל טוב לשם וטוב לבריות, תורה
(ליך טוב) ומazon (מעשים טובים וככלותם - מצות הצדקה), ובבל אדר"ד הזקן
מהאריך"ל שיש ב' מinci נשמות בישראל נשמות ת"ח העוסקים בתורה כל ימיהם ונשומות
בעלי מazon העוסקים בצדקה וגמ"ח.

וככל הענינים בקדש - כל אחד מהנ"ל כולל מחברו. ולדוגמא: תורה - ח"ה
ארבים; צדקה וgem"ח - במעשה אבות, גם"ח דבריהם אשר נטע עולם ובל עובר ושב
אכלו ושתו כו', אמר להם כו', משל אלקי עולם אכלתם הodo ושבחו וברכו למי שامر
והי' העולם.

והמעשה עיקרי, אשר (גם) הקביעות דיום זכאי - י"ט כסלו - דשנה זו (כמו -
dashna ha-gadolah) ביום שהוכפל בו כי טוב,
תשנות הגדולה) בימים שהוכפל בו כי טוב,
תעורר את כל אחד ואחת וביתר שאות וביתר עז לעשי' בפולה ומכופלה: ח"ת
ות"ת דרבים, גם"ח ובמ"ח בגשם וברוחם גם ייחד,
מיוסדים וחדרים אהבת השם (שהיא מיסודה התורה ושרה ומקו"ר לכל רמ"ח
מ"ע) ואהבת ישאל (שקיים זהו כל התורה בollow ואידך פירושה הוא כו'),
עשין' כדברי לי' למייעבד ועוד יותר - עשית מהדרין, ועוד יותר - מהדרין

מן המהדרין, וכהוראת ימי חנוכה - דמגנט הפסוט במצות היום - הדלקת נרות חנוכה הוא
במהדרין מן המהדרין.

בברכת הילאה זכרון גיהנום ויגטה עלייך
בשבת. דחנוכה: להעיר מזבחים (צ, טע"ב): חדר ומקודש כו'. ב' דחנוכה:
התחלת היכרא מהדרין מן המהדרין (שבת כא, ב). במלוא שבעת ימים: ראה שו"ת

"ברכת הצלחה בהפצת היהדות והגנה על קיומה
(כולל - ביטול ועקרת הגזירה ד"מי יהוד") ולבשו"ט בזאת"

הרעيون שבת את לבו והוא נסע לראשונה לארה"ב כדי לגייס כספים בעזרת ידידים לטובת הגשמה חלום זהה.

◊ עידוד וברכה מהרבבי ♦

בתקופה שהותו בארה"ב, התקבל הרב גروسמן ל'יחידות' אצל הרב מליבאואויטש, ביחד עם רעייתו הרבנית אסתר, ושהה אצלו בחדר לעמלה משעתיהם. בכל מושך השיחה הארכואה התפעל הרב גROSMAN לשמעו את הרב מתענין בפרטיו פרטם על כל הנעשה במגדל העמק, כאשרו הרב ביקר שם בעצמו ויודע מקרוב על כל המתרחש שם עד לפרטים הקטנים ביותר.

באוטו מעמד גולל הרב גROSMAN בפני הרב מתענין לתוכנו ליהקם ישיבה לצעירים במגדל-העמק. בתגובה ציין הרב מתענין שבדור שלנו תפקינו העיקרי של הרב בעירו הוא לקרב את הנער לדרכו התורה והמצוות ולטפל בחינוך הבנים והבנות, וכך אמר "והשיב לב אבות על בניים" ומפרש רש"י "על ידי בניים". הרב הוסיף והاذיל את ברכתו הקדושה להקמת "מתיבתא" ו"ישיבה קטנה" במגדל-העמק.

לאחר ששב ממסעו למטרת גיוס כספים בחו"ל, רכש הרב גROSMAN דירה ברחוב זבולון במגדל העמק שלתוכה אסף שמו-עשרה ילדים מהבתים הקשים ביותר בצפון כולו, והקים בעבורם "מתיבתא" לצעירים. היו אלו ילדים מגדר העמק, מבית שאן, מקראית שמונה, מהתענכים ומטבריה.

הרב גROSMAN עובר אצל הרב מתענין בחלוקת Dolars

מי שטיפל בהם היו
הרב גROSMAN ורעייתו
ועוד זוג מורים.
כשהם נחוצים
בלבם בהחלטה
שכל אחד מ-18
הפרחים שהופקדו
בידיים יהפר למנהיג
בבוא היום.

"במשך כל אותה שנת לימודים חיוינו יחד איתם". נזכר הרב גروسמן באוטם ימי בראשית, "היוינו כמו משפחה אחת מורתבת. היוינו אוכלים איתם יחד בשבתו, מטפחים אותם, מגדלים אותם עקב לצד אגדול. במהלך אותה שנה רعيיתי ילדה, וחרף כל המורכבות הכרוכה בכך היוינו דבקים במטרה. חלפה רק שנה אחית ולנגד עינינו ראיינו שמהפכה של ממש קורמת לה עור וגידים. לא ניתן היה להשוות את הילדים הללו לנצח בו הם היו בעת כניסהם בלבד".

"החלום שלנו התגשם בסיעיטה דשמיא מופלאה. קנוינו עוד דירה והכפלנו את כמות התלמידים. לאט לאט, נוספו עוד ועוד תלמידים עד שהרשת הלכה והתרחבה".

↳ 'יחידות' אצל הרב ↳

הצעד הבא במסגרת פעילות החינוך המתגלגת, הייתה פתיחת "ישיבה קטנה" עבור אותם נערים ששיסימו את לימודם ב"מתיבתא". הרב גROSMAN רכש דירות נוספות כדי לשכן בהם את התלמידים ולהכיל בתוכם את חדרי הלימוד. הוצאות החינוכי גדל אף הוא בהתאם.

באوتה תקופה נסע הרב גROSMAN לארה"ב, ובאור לכך שבט תש"ג בשעת לילה מאוחרת נכנס אל הקודש פנימה ליחידות אצל הרב. הרב קיבל אותו בחיבה ובאהבה גדולה ושוחח עמו במשך למעלה משעה, בין הדברים אמר לו שהוא נהנה מאוד מעבודתו במגדל העמק וצריך לראות להמשיך ולחזק את העבודה שם, ואף הורה לו שישתדל לרכוש

את כל השיכוןים של הרחוב כדי שיישמשו עבור מוסדות חינוך לתלמידים.

שנתיים לאחר כך, בחודש איר תש"ד, בעת שהותו בארה"ב, התყיצב הרב גROSMAN שוב ליחידות אצל הרב. במשך שעתיים ארוכות

שוחח עמו הרב ב מגוון רחב של נושאים, כשהוא מטיל על שכמו משימות רבות. הרב הטעני בהרחבה בכל הנוגע להפתחות מוסדות "מגדל אור" והتلמידים הלומדים שם. באותה ייחדות בקש הרב מהרבר גروسמן לדאוג למנות רבניים בעיר ישראל בכל הצפון מקרוב חסידי חב"ד בוגרי תומכי תמימים. כמו כן בקש ממנו הרב לפועל לביטול הגזירה הנוראה של "מי הם יהודים". באותה שיחה גם דבר עמו הרב על נושא המקוואות ועל נושא קירוב העולים החדשניים, ובעיקר דבר על העניין של חזק ולהרחב את מוסדות החינוך של "מגדל אור".

לאחר שובו של הרב גROSMAN לאرض הקודש, התקבל אצליו מכתב מהרב בחתימת יד קדשו, זהה לשונו המכתב:

**ב"ה, ה'ח' תשל"ד
ברוקלין, נ.י.**

**הרה"ח א"י"א נו"ג עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק דוד שי"**

שלום וברכה!

**נתתקבל המכתב. [וכאן מוסיף הרב בכתב יד]: "בהמשך
לשייחתנו בעל פה, ובטה יודיע באם יהי המשך
לה ביקור. ות"ח".**

(וכאן ממשיר המכתב באורך בענייןימי הגאולה י"ב -
י"ג תמוז, גאולת כ"ק מו"ח אדר"ר, ובעניין גודל זכות
והצלחת העוסק עם הרבים והציבור)

**כברכת הצלחה בכל האמור
ומתוך שמחה וגאולה מכל
דברים המונעים בזה ומבלבלים
ובברכת הג הגאולה
מנחם שנייאורסאָהן**

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מונחים מונדרל שניאורסון
ליובאוייטש

770 איסטמונן פארקוווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, חhilת חודש תמוז, חדש הגאולה, ה'תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

הרחה"ח אי"א גו"ג עוסק בא"צ כו"
מו"ה יצחיק דוד שי'

שלום וברכה!

נתקבל המכתב בזאתם גוף זיין יוזע גוף יג' גאנטער.
ובעמדנו לפני ימי הגאולה ייב- יג תמוז, גאולה ב"ק מא"ח אדמור",
ובלשונו:

לא אוטי בלבדegal הקב"ה ב"ב תמוז, כי אם גם את כל מהבב
חוותנו תק', שומר מזוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה, כי כל איש
ישראל (מלבד החחשב במצבו הפרטני בשמרות וקיום המצוות) לבו תמיד עם
ך' ותוורתו,

על פ' המשך במתבון האמור - ברכה וחיזוק לב כאו"א "להוסיף אומץ בהרבת
תורה והחזקת הידות",

הרי זה מזכה ומעורר עזה"פ בהעבינים אודתו ה' הדיבור של חיבת וسلح
הובה מזויה במשך שבועות האחرونנים - עניין חמוץ המבצעים: מבצע תורה, מבצע
תפלין, מבצע מצוזה, מבצע צדקה ומבצע ספרי קדש בכל בית. ולא נדרכה אלא,
כג"ל, לתוספת התעוורות וזריזות יתרה ביתר שעת ויתר עז כפולה ומכופלת
למעלה מעלה"מבעשר עניינים,

שחרי בכל ענייני תורה ומצוותי, גדולה מעלה הזדיות, כנאמן ונשנה בדבריו
בצ"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה כו",
על אהת כמה וכמה בחמשת העניינים המזכרים לעיל, אשר כללים הם, כאו"א
מהם מגנה ומצלה, בכאו"א מהם - כל יום ויום דיון שיפיקע את עצמו, שזוה מובן
איך שצ"ל בכל יומו ויום עביד עבידתיי".

וכמו שאחת מהוואות ימי הגאולה הבעל היא שכשיהודי מחייב בתוקף המתאים
בענייני תורה ומצוותי", הקב"ה עוזרו לקיים ההלכה בפועל לרווח כל המגיעות
ועיבוביים, וכן שראיינו אשר בעל הגאולה התגבר על ההתנגדות של כו' ונכח ועוד
אשר, ונחגור הוא, שע"ג המאסר שנסתומים בגאולה נתוסף יום אשר "ראוי הוא"
ומסוגל "לקובען ליום התועדות והתעודרות לחיזוק התורה והיהדות בכל אחר ואחר
לפי עניינו",

מכל שכן בתקופתנו ובמקרים שאין התנגדות כלל וכלל, או - רק התנגדות
הכי קטנה ובודאי ובודאי שאינה בערך כלל להתנגדות שהיתה לבעל הגאולה ביום
ההם בזמן זהה

כى לאחרי שפתח בעבודה האמורה, הרי על ידי פחיתה זו סלול דרך לכל אחד
ואחת לעשות מעין האמור, בחיזוק התורה והיהדות ובאופן דמוסיף והולך ונתחזק
התלהבות ואור וחיון,

- ۷ -

כollow גם - ועיקר - להשפייע על הזולות ובהסבירה כולה, שמננו יראו וכן
ישו רביהם, וב дол זכות והצלחה העוסק עם הרביהם והצבור כمفושם בדברי חז"ל,
ועי"ז גם מרבים השלום, כל מהזיק ברצונו של הקב"ה, כollow קיום הייעוד:
ונחתי שלום בארץ גו' ואולן אתכם קוממיות.

ברכת הצלחה בכל האמור
ומתו שמחה וגוואולה מכל
דברים המונעים בזיה ומבלבלים
ובברכת חג הגאולה.

ובשלגון: במכח מט"ו ס"ו סיון החרפה"ח (בסה"מ ח"ש"ח, ע" רסג). בשם ישראל יכונה: ואינו עיקר טמו (ראה מפרשימים ריש נדרים. ובכ"מ). בבלוי התהשש. ותורתנו: ראה רמב"ם הל' גירושין ספ"ב. לבו תמייט: כמס' ג' (שה"ש ה,ב) אני נשנה (בגלו תא' זה ג' זה,א) ולבי ער (ראה לקו"ת שה"ש לד, א. לה,ב. ובכ"מ). המבצעתם: להעיר ומցינו למליחותא: מזורה לבעוז (סנה"ס סנה), ובכ"ב. תorthה: דמגנא ומצלא (סוטה בכ"א, א'). וראה סיום המשמר מים לרבים, תלר"ל. קונגנדטס עה"ה בחלהתו. חפלין: דע"י תש"ר ויראו מכם (ברכות ו, טע"א), וח"ר זוקקה לדורות (טה"מ תש"ג) (מנחות לו, טע"א). וראה חרחה הרכבת הבועש"ט על מרז"ל חפלין דמאי עלאם (סה"ש קץ' הש"ת ע' 133).

פazonה: שע"ז ה' שמר צאתך ובוואר מעה ועד עולם (זח"ג רסג, ב'). ובירוש"ט פאה פ"א הא"ד אמר רבינו בכתבי האריז"ל (סידורו בחלונו טו) כוונת המזוזה בז' קרוב לסופו. שם' ההידמות ד"יו בכתניס המוחיק-בתחלתו ובסבונו) דמיל איזה"ר, לא ישנות השטן בביה, הביה ינצע. משדים זרחות רעות, מגין מן המזיקין, מביאה את הקליפות, אין זאנזות (ינקן) שם. צדקה: עפ"ש בחנחה מאשפיטים טו: והחיה אותו חרייך כו"ר.

וראה סידורו: בית מלא ספרדים. ובואה"ה ע"ה פ' צדקה הו"י. קונגנדטס יט"כ תש"ט. ספרי-ביבות: ראה מדבר

ר"פ קורח: וראה לייקוטי לוי, יחזק כביה ברוחותיהם. ובזהב. כבב': אגה"ק סכ"א. כלღדים הם: סוס"ז. וראה לייקוטי לוי, יחזק כביה ברוחותיהם. וזה כנגד כולם. חפלין ההז'ין להשבד המורה והלב (שוו"ז ע"ה דוד ה' החוא"ח סכ"ה סי"א). מזוזה כוללת כל המזוזות (סידור שער החנוכת רעה, א'). צדקה שקיים כביה כל המזוזות ובכל תלמוד רישומי היה נקראת מזויה סתם (חנאי פל"ז).

ובאו"ת לההמ"ס פ"ג ראה: הדבר במדתו ר"ל מה הקב"ה משפייע אף אתהathy, משפייע (עד"ז - באגה"ק ס"י'ז). שכחיהודי מחדLit בחוקת ב"ו הקב"ה עוזרו לךים כו' למורת ברואו"ת עניינבו": מכתב הנ"ל. ולאחרי שפתוח. דרך לכל אחד" (ס"ה כי כאשר מתח החזינור ונמשך פ"ב, מ"ב. וככ"מ). דה' עשרה שיטותים חרפה"ח (בסה"מ סמ'). שלום. והקב"ה: אה ווקזין בסופה. ובכתיב. מילוי: בחוקותי כו, וכו'. קומתית: בקומה זקופה (חיב"ע). וחוו"כ, הרוא בפרש"י סמ').

"בהתשך לשיחתנו בעל פה, ובטח יודיע באם יהיה המשך לה ביקור. ות"ח"

♣ מעמוד הנחת אבן הפינה ♣

בחודש מנחם אב תשל"ה, התקיימים מעמד רב- משתתפים של חגיגת הנחת אבן הפינה לישיבת "מגדל אור" במגדל העמק, לקרأت האירוע הגadol התקבל אצל הרוב גروسמן מברק מהרב, וזה לשון המכתב:

**לכל המשתתפים בהגיגת הנחת אבן הפינה דישיבת
מגדל העמק, שליט"א, שלום רב וברכה מרובה.**

יהי רצון שבקרוב יוגמר הבניין כולו וימלא תלמידים ולומדי תורהנו תורה חיים, לימוד המביא לידי מעשה - קיום מצותיה, ומthon מנוחה אמתית, כי תורה המקראית חומה תנע על עמו בכל מקום המצאים, ובמיוחד בארץנו אשר עני הו' אלקינו שם תמיד. שומר ישראל אשר לא ינום ולא ישן.

ויפעל ישועות בקרב הארץ, וייעוד וירם רוח בני ישראל למקטנם ועד גבולם, ויקוים הייעוד: וישכთם לבטה בארץם והייתי לכם לאלהוקים ואתם תהיו לי עם ואלך אתכם קוממיות.

**בכבוד ובברכת הצלחה ולבשורות טובות בכל האמור
מנחם שניורסאהן**

Cables: LUBAVITCH NEWYORK

Tel: HYacinth 3-9250

מִזְכָּרָה
כ"ק אַדְמוֹן מִנְחָם מַעֲנָךְ שְׁלִיטָא שְׁנִיאָוָרָסָאָה
לְיוֹבָאוֹוִיטֵשׁ

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi

770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ג מנוחם-אב תשל"ה
ברוקלין

הריה"ג הרה"ח אי"א גו"ג עוזק בצ"צ כו'
מו"ה ר' יצחק דוד שי' גרכמן

שלום וברכה!

מוענק בזאת גוטט המברך שהוואיל כ"ק אַדְמוֹן רְשִׁיטָא לשלוח בקשר
לההודה ע"ד חגיגת הנחת אבן הפינה לישיבת מגדל העמק:

"כל המשתפים בחגיגת הנחת אבן הפינה דישיבת מגדל העמק, אליס"א,
שלום רב וברכה מרובה.

יהי רצון שבקדרוב יוגמר הבניין כולו וימלא תלמידים ולומדי תורהנו
תורת חיים,

לימוד המביא לידי מעשה - קיום מצותי, ומתוך מנוחה אמתית,
כי תורה הנקראת חומה תנן על עמנוא בכל מקומות הארץ
ובמיוחד בארץ אשר עינגי הווי, אלקינו שם תמיד, שומר ישראל אשר
לא יגוע ולא יישן,

וריפעול ישועות בקרב הארץ ויעודד וירדים רוח בני ישראל למקומם ועד
בדולם,

ויקרים הייעוד: זישבתם לבטח בארץם והייתם לכם לאלקים ואותם תהיו לי
לעם ואולץ אתם קוממיות.

בכבוד ובברכת הצלחה ולבשותך בכל האמור
~~טְרֻבָּה~~

מנחם שניאורסאהן"

הברך - שנמסר אל פוניה - בטח נתקבל בעתו. ות"ח למפרע באם יודיענו
מהגעשה בזאת.

בכבוד ובברכה

מזכיר

מברך מהרב לרגל חגיגת הנחת אבן הפינה של ישיבת "מגדל אור" במגדל העמק

- פרק שני -

פנינה להנהלת תומכי תמימים

๔ השלב הבא - התחבבות ולבטים

היה זה בקי' תשל"ז. למפעלו הטורני של הרב יצחק דוד גروسמן רבה של מגדל העמק יצא שם ומוניטין למרחוק, כ-300 בני נוער מכל העדות והשכבות השונות למשריהם מצאו כאן את מסגרתם, החל מבית ספר יסודי וכלה בישיבה קטנה. ההפתחות הייתה עצומה ורבת מימדים, אולם בד בבד, זה עתה כבר החלפו להם שלוש שנים מיום הקמת הישיבה קטנה, מחזור ראשון של התלמידים עמד לסיים את הישיבה קטנה והתקיים בהםם הכתוב "ויגדלו הנערם". הוחל לחוש הצורך בפתרון להקמת שלב נוסף - ישיבה גדולה; שתהווה מסגרת המשך למס'ימי הישיבה קטנה במקום. אשר על כן התעוררו מעטה ספיקות היכן ימשיכו התלמידים ללימוד ב"ישיבה גדולה".

הרבי גروسמן התלבט בעניין זה רבות, היה ואוותה קבוצת תלמידים המונה 18 בחורים, כבר לומדים ייחדיו באותו מקום במשך חמישה שנים רצופות, ומן ראוי להביא להם איזושהי התאחדות בשלב זה של ישיבה גדולה.

השאלה שהתעוררה הייתה, מצד אחד כדאי לשלו אותם לישיבות גדולות במקומות אחרים, אלא שאז יוצר חשש רציני האם אכן יצליחו

להחזיק מעמד שם, כי הלא אוטם תלמידים התחנכו וגדלו כאן בוגדים העמק בישיבת "וגדל אור" ששימש להם כבית וכמשפחה ממש, והם קשורים בלב ונפש למקום, עתה אם יעברו ללימוד במקומות אחרים, לאור הניסיונות הקשים העוברים עליהם, חלק מהם עלולים לעבר משבור קשה ולנטוש את הכל. מאידך גיסא אولي כדי לפתח עבורים "ישיבה גדולה" בוגד העמק, ולמצוא דרך להביא לישיבה פנים חדשות שיפחו בה רוח של התחדשות בכך ליצור מצב של רענון לתלמידים הוותיקים.

♣ הכרעת האבא - רק חב"ד!

התקינה הティיעות מה לעשות כדי שהתלמידים ימשיכו במסגרת ישיבתית ויגדלו כתלמידי חכמים ומkillim מצוות בהידור. הרב גروسמן פנה אל אביו הגאון רבי ישראל גروسמן ונועץ עמו בדבר, רבי ישראל טען בלהט, שהתלמידים הללו העוברים ניסיונות קשים מבית ומחוץ, הדרכ היחידה להחזיק אותם שיוכלו להתגבר על הכל ולהמשיך להיות תלמידי חכמים ועובדיה, היא לחנק אותם בדרך החסידות. אין כמעט אפשרויות - טען רבי ישראל באוזניינו - שהם יהיו חסידי קרלין או ויז'ניץ, ומכיון שלדעתם הם צריכים להיות חסידים כנ"ל, לכן הצעתי היא לקרב אותם לחסידות חב"ד!

לאור דברים אלו, החליט הרב גROSMAN, כי אכן הטוב והנכון ביותר הוא לשולח את התלמידים ללימוד בישיבת ליובאוויטש שבכפר חב"ד. אשר כידוע, נושא הקירוב חשוב על דגלו, ובהתאם לכך, במוסדות החינוך של חב"ד התקבלו בחום ובאהבה בני נוער רבים מקרוב אותן משפחות שהתקרבו ליידות. לפיכך אין עצה יותר טובה מזו, מאשר לשולח את התלמידים ללימוד בישיבה בכפר חב"ד, ישיבה זו תהווה עבורם מסגרת מתאימה, בה יצליחו להשתלב עם שאר התלמידים, ולהצליח בלימודם.

עם קבלת החלטה, פנה הרוב גROSMAN אל הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית, בבקשת שייאוטו לקבל את התלמידים בישיבה שלהם. בעקבות הפניה שלחו הנהלת הישיבה בכפר חב"ד למגדל העמק את הרב מאיר צבי גרווזמן - ששימש כר"מ בישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד, כדי לעמוד מקרוב על מצב התלמידים ולראות במה מדובר.

❖ דיווח לרבי אודות ההצעה ❖

הרבות גרוzman שב מביקורו, ודיווח על התרשומות החביבית מן התלמידים, אולם הביע את הסתייגותו בכך שהتلמידים שם מתחנכים כבר זמן רב בשיטה הליטאית, לפיכך מסופק הוא אם יכולו להשתלב באווירה החכדיית אצלם בישיבה. אך מאידך גיסא מדובר בקבוצה די גדולה של תלמידים, ובאים יקבלו אותם לישיבה ויצליחו להיקלט בה כראוי, ישנו סיכוי סביר שהסדר זה יהיה באופן קבוע מידיו שנה שישלחו את התלמידים מmagdal העמק לישיבה בכפר חב"ד, והדבר יביא לתגברות ניכרת לישיבה.

הרוב אפרים וולף מזרץ לדוח על כך לרבי, וכך הוא כותב לנו:

ב"ה. ז"ך תמוז תשל"ז
כך אדמו"ר שליט"א

הרוב גרוzman מmagdal העמק פנה שרוצה לשלה
ליישיבה בכפר חב"ד 17-15 תלמידים בגילאי 17.
כנראה שכדעתו היה לפתוח **בעצמו** ישיבה גדולה,
אבל לעת עתה עוד לא מוכן לכך.

ר' מאיר צבי גרוzman ביקר אתמול במגдал העמק ואמר
שהتلמידים שם מתחננים בדרך של הישיבות
הליטאיות באופן הלימוד, בתפילה, בלבוש וכו',
באופן כללי הם תלמידים טובים, אבל חושש
מהמעבר שלהם לישיבה חסידית שלא יפעלו אצלם
שבירה מסויימת. אם עניין העברות התלמידים
מмагdal העמק יהיה בהצלחה, יש סיכויים שנוכל
לקבל מהם כל שנה מספר ניכר של תלמידים.
לדברי רמ"ץ גרוzman הפנימיה של התלמידים
בישיבה במגдал העמק היא מפוארת מאוד.

[אפרים וולף]

(ימי תמיימים ז' עמ' 172.)

לאחר אסיפה ודיונים בנושא, התקבלה החלטה בקרב הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית, שלא קיבל את תלמידי הישיבה קטנה של "מגדל אור" אליהם לישיבה, מפאת חוסר התאמה.

◊ הצעה חדשה - תגבורת לישיבה ◊

בעקבות התשובה השילilit, העלה הרוב גروسמן הצעה חדשה: להקים זמנית לאוטם בחורים, מסגרת של "ישיבה גדולה" במגדל העמק למשך שנה, ולבקש מהנהלת הישיבה בכפר חב"ד לשלוחים אליהם לתקופת-מה מספר תלמידים מהישיבה בכפר חב"ד אל הישיבה הגדולה שתפתח בעונת הלימודים הקרובה, במטרה שאוטם בחורים יפעלו להשפיע על סביבתם ויישרו בקרב התלמידים בישיבה אווירה חסידיתلوحט. הללו יקרבו את התלמידים ב"מגדל אור" לרוח חב"ד, ויכינו אותם להיות ראויים להיכנס לישיבה בכפר-חכ"ד לקרהת שנת הלימודים הבאה.

בכדי לשכנע את הנהלת הישיבה בכפר חב"ד להסכים להצעה לשלוחים בחורים מישיבתם ללימוד במקום צזה אשר בו צוות הרמי"ם והתלמידים אינם משתיכים לחסידות חב"ד, ולנטק אותם מסביבתם הטבעית שרגילים בה באוירה החבדית של ישיבת ליובאוויטש בה הם לומדים עתה, בא הרוב גROSMAN בדברים עם אבי הגאון רבי ישראל גROSMAN ששימש אז בראש ישיבת תומכי תמימים המרכזית בכפר חב"ד, וביקש ממנו להשפיע על הנהלת הישיבה בכפר חב"ד שתיאות להיענות להצעה זו.

◊ הקרבה אישית למען התלמידים ◊

הגאון רבי ישראל גROSMAN כינס תיכף את ישיבת הנהלה של ישיבת תומכי תמימים המרכזית, והפעיל את כל כובד משקו לשכנע אותם לשלווח קבוצת תלמידים לישיבה הגדולה החדשנית במגדל העמק, הוא הסביר בלהט שאין קירוב והצלחה יותר גדולה מאשר חזק את התלמידים הללו שבאים מבתיים קשים וכבר למדדו שנים בישיבה, וחובה علينا המשיך להחזיקם ולעוזדם שיילכו בדרך התורה והחסידות.

"אני גם מציע בזזה" פנה רבי ישראל נרגשות אל המשתתפים "שאחד מחברי הנהלה הרוחנית שיוושבים כאן יקום עתה ויתול על עצמו לשמש כראש ישיבה בישיבה החדשה".

בחדר השתרורה שתיקה.

כעבור רגע הזדקף רבי ישראל על עומדו והפר את השתקה, הוא הכריז בקול באוזני הנאספים:

"במקום שאין אנשים השתדל להיות איש, אני אישית מקדיש את עצמי למען מטרה חשובה זו!".

היתה זו בעבורו הקربה וஸירות שאין כדוגמתה, לעזוב את תפקידו הקבוע כראש ישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד וכמורה צדק קבוע בירושלים, ולהרחיק נדוד עד לעיר הצפונית מגדל העמק בסביבה זרה בקרב יהודים פשוטי העם. אולם לא איש כרבי ישראל יירתע מכל אלה, כאשר אף ראה כי בך יעזר לחניכי "מגדל אור" למצוא את מקום עתיד בישיבה רואה עبورם שבה יוכלו להתקדם בלימוד ובעבודת השם, ראה בזה אתגר קדוש.

אר יחד עם זאת גם הציב בפני חברי הנהלת תומכי תמימים המרכזית תנאים בדבר, שבאם ההצעה תתקבל, אזי הישיבה במגדל העמק תקרה סניף של הישיבה בכפר חב"ד, ובנוסף הישיבה בכפר חב"ד גם תשתף בעול ההוצאות של התלמידים שהם שלוחים לשם.

◊ השאלה מופנית לרבי להכרעה ♦

הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית נדרשה לדון ולהחליט בדבר, אםנס ההצעה הוטבה בעיניהם באופן כללי ונראית להם נכון, אך מיידך גיסא עלתה הטענה שבאם הישיבה במגדל העמק תחשב כסניף של הישיבה בכפר חב"ד, אזי לקרأت שנת הלימודים שלאחריה הם ייאלצו לקבל אליהם לישיבה את כל התלמידים הלומדים שם, ולא בטוח שוכולים אכן יהיו מתאימים וראויים להיכנס ללימוד בישיבה בכפר חב"ד.

הרב אפרים וולף משר לרבינו מכתב, בו הוא כותב לו על התחבשות
של הנהלה בעניין, וזה לשון מכתבו:

ב"ה. י"א מנחם אב תשל"ז

כ"ק אדמור' שליט"א

בஹושך להצעת ר' יצחק דוד שי" ג'רומן שכתבנו בזמנו שהצעיע לשלוח כיתה תלמידים מהישיבה במוגדל העמק ליישיבה בכפר חב"ד, ההצעה לא נתקבלה כי לא הסכימו לכך, הצעע ר' ישראאל שי' ג'רומן שהישיבה בכפר חב"ד תשלח 3-4 תלמידים למוגדל העמק שיכניסו בתלמידים שם רוח של חסידות וכו', והוא בעצמו, ר' ישראאל ג'רומן, גם יהיה נוכח בישיבה שם במושך כל השבוע ויכין את התלמידים שבמושך שנה יוכלו להתקבל ליישיבה בכפר חב"ד. אחד התנאים שלו הם שהישיבה במוגדל העמק תקרא סניף של הישיבה בכפר חב"ד, ושאנו נשלים סך 10,000 ל"י לחודש עברו החוצאות שם.

לדברי ר' יצחק דוד גロسمן, מספר התלמידים במוגדל העמק במחוזרים האחרוניים גדול, ולפי זה באם יעברו התלמידים לאחר מבחן לכפר חב"ד יגדל מספר התלמידים בכפר חב"ד.

[אפרים וולף]

(ימי תמים ז' עמ' 176.)

- פרק שלישי -

תנודות ותהפוכות בהקמת הישיבה

﴿ ההתנגדות אצל הרמי"ם ﴾

בסיום של דבר נענטה הנהלת הישיבה בכפר-ח'ב"ד בחוב לבקעה, וכפי המדבר התכוונו לשלווח מספר בחורים מכפר ח'ב"ד ללימוד ב"ישיבה גדולה" שתפתח במגדל העמק. אלא שבינתיים חלו תמורות שהביאו למפנה רציני בכל הפרשה. צוות הרמי"ם בישיבה ששמו על תוכנית, הביעו התנגדות נמרצת לרעיון שהتلמידים ימשיכו את לימודם בישיבה חסידית, והחלו להרעיש עולם ומלאו כדי לבטל את התוכנית. הם לא היססו לפנות אל גולי ישראל בבני ברק ולהזמין את הרב גרוסמן לדין תורה אצלם בעניין זה.

הרמי"ם טענו נחרצות, שכל הבעיה שהתעוררה היא שזוקקים ליצור עבור הבחורים אווירה של התחדשות, לאחר חמיש שנים של לימוד בצוותא באותו מקום ועם אותם חברים, לפיקר הם מציעים להקים עברום "ישיבה גדולה" בישוב כפר-יונה שמייקומו יותר קרוב למרכז הארץ, והם מתחייבים להביא אל הישיבה פנים חדשות, תגבורת של בחורים מישיבות פונייז' וסלבודקה כדי לחזק את התלמידים.

גולי ישראל הסכימו עם הצעת הרמי"ם והוארו לרבות גרוסמן לעשות הדברים, הרבה גרוסמן קיבל את פסק הדין ותיקף החל בתוכנית להקים

את הישיבה בכפר יונה. תוך זמן קצר השיג מבנה לישיבה, העביר לשם את כל הצד הנדרש, ופועלים הכשרו את המקום לשמש כישיבה. וכך נפתחה שם הישיבה בראש חדש אלול תשל"ז.

ברם, יד ההשגחה העליונה סיבבה את הדברים אחרת. לא חלף שבועיים מפתיחת הישיבה בכפר יונה, ובביתו של הרב גروسמן מתיצבים להם צוות הרמי"ס בפנים נכלמות, הם שחים לפני מבוכחה כי אין מוסוגלים לנוהל בכוחות עצם את הישיבה החדשה שפתחו, ומה גם שאינם מצליחים להביא אל הישיבה תלמידים חדשים כפי שהתחייבו.

הרב גROSמן הודיע על אתר שהוא נוטל על עצמו את כל האחריות על התלמידים, וידאג למענם שימושו שימשכו ללמידה במסגרת רואה.

↳ פניה מוחודשת ↳

בד בבד, פנה הרב גROSמן שוב אל הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית בכפר חב"ד בבקשת דחופה לסייע לו בדבר התלמידים שנותרו ללא ישיבה, הוא ביקש מהם שיישקלו פעם נוספת את הצעה שהצעה בעבר, לקבל אותם לישיבה בכפר חב"ד, או לחילופין לעשות כאמור לשלוח אליו למגדל העמק מספר בחורים מישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד למשך שנה, כדי להכניס אווירה חסידית לישיבה הגדולה שתיפתח ולהרגיל אותם בלימוד חסידות וכו', ואז בתום שנת הלימודים יוכלו תלמידי מגדל אור לעבור ללמידה בישיבת חב"ד בכפר חב"ד, להיקלט שם ולהתאקלם כראוי הן מבחינת הרמה והן מבחינת האווירה של הישיבה.

שוב נידונה הבקשה על ידי הנהלת הישיבה בכפר- חב"ד, ונפלה הכרעה להיענות בחייב להצעה, הוחלט בשלב זה לשלווח לישיבה במגדל העמק תגברות של חמישה תלמידים מוכחים מהישיבה בכפר חב"ד למשך חדש אלול בלבד, ואז לראות כיצד מתפתחים העניינים ולהיכן הרוח נשבת, על פי זה יחליטו מה לעשות בהמשך. שמוטות הבחורים שנבחרו ליחסח למגדל העמק היו: יוסף יצחק זלמנוב, ברוך לבקיבר, חיים שלמה דיסקין, לי יצחק גינזבורג ושמsoon הלפרין.

חברי הנהלה המרכזית של הישיבה זימנו את הבחורים אליהם והודיעו להם על ההחלטה שהתקבלה בעידודו ובברכתו של הרבי. באותו מעמד ביקשו לשמע מהם אם הם מסכימים להירთם לעניין החשוב לעזוב את הישיבה ולהיות בשליחות במגדל העמק.

לאחר שחמשת התלמידים הנ"ל ניאוטו לכך בחיוב, שלחה הנהלה הודעה על כך לרבי, וכך כתב הרב אפרים וולף במכתבו אל הרבי:

**ב"ה. ח' אלול תשל"ז
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

אתמול היה אצל ר' מאיר צבי שי' גרויסן בעניין הישיבה במגדל העמק, ומספר שלפני זמן היה דין תורה אצל הרב קנייבסקי מבני ברק בין ר' יצחק דוד גروسמן לבין הרמי"ם בישיבה שם, שטענו שאינם מסכימים שהتلמידים ימשיכו הלימודים בישיבה חסידית ורצו לפתח עבורה ישיבה בכפר יונה. הפסק היה שיעברו התלמידים גם הצדדים בשביישיבה, להיות שהוא שייך לתלמידים יכולם לקחת אותם.

לאחר כשבועיים ראו הרמי"ם שלא יוכל בכוונות עצם לנוהל הישיבה והחזירו התלמידים למגדל העמק. לאחר מכן בא ר' יצחק דוד גروسמן לכפר חב"ד לראות אם ישנה אפשרות שתלמידים אלו 16 במספר כ"י, יוכל לתקבל לישיבה בכפר או שישלחו למגדל העמק כמה תלמידים מכפר חב"ד על מנת שיוסיפו שם רוח חסידות וכו'.

סוכם שלעת עתה ישלחו לתקופה של חודש לפחות 5 תלמידים מכפר חב"ד למגדל העמק, ולאחר מכן יראו איך יהיה המשך בעניין זה. התלמידים

שנושאים למגדל העמק הם: יוסף זלמנוב, ברוך לבקיכר, שלמה דיסקין, לוי יצחק גינזבורג וישמשון הילפרין.

[אפרים ולף]

(ימי תמיימים ז' עמ' 181.)

๔ היישיבה החדשנית נפתחת

תיכף עם קבלת ההצעה בחיוב על ידי הנהלה בכפר חב"ד לשלווח בחורים מכפר חב"ד לשילוחם למגדל העמק, הודיעו הרוב גروسמן ונסע לכפר יונה, נכנס לבית המדרש והכריז בקול: "מי שמעוניין, יבוא עמי. אנו פותחים עבורכם ישיבה במגדל העמק!" כל התלמידים ארزو את חפציהם ונסעו במנויות למגדל העמק, כאשר הרוב גروسמן דואג גם למשאית שתעביר את כל הצד הישיבתי לשם, במקביל העביר הוראה טלפונית לאיש התחזקה שמעון זגוריא מגדל העמק להכין ב מהירות "יאל" מאוחר יותר עברו היישיבה החדשנית.

ואמנם, הצד הגשמי של המטבח לא היה מיוחדת, המבנים אולתרו במהירות רבה. כתוצאה של הרישת מספר קירות של דירות מגורים רחבה ידיים, התקבלו אולם לימודים סביר למדוי, ושתי דירות נוספות שמשו למגוריו התלמידים.

עוד באותו היום, ז' באולול תשל"ז, התחילו התלמידים את הלימודים בישיבה הגדולה למגדל העמק.

חמשת התלמידים השלוחים מכפר חב"ד שנבחרו, אכן ארזו את מיטלטלים קמו ונסעו צפונה למגדל העמק, הללו הגיעו לישיבה למחורתה, ביום ח' באולול תשל"ז. הייתה זו מסירות והקרבה גדולה מצדם לעוזב את הישיבה בה למדוו, את החברה והסביבה הטבעית שלהם בישיבה ולהגיע למקום זה, אך הללו חזרו היו בעוז ובחליל בהחלטה נחושה לוותר על הכל ובלבך שיצליחו לבצע בנסיבות את שליחות הקודש שנועדה להם במקום החדש.

﴿ נכנסים לפעולה במלוא המרץ ﴾

עם הגיעם לשכונה במגדל העמק, נכנסו הבחורים לפעולה והחלו לפעול במרחב רב במשימה החשובה והכבד שהוטלה על שכמם. במסירות והתמדה ללא זאת, השקיעו את מיטב כוחם ומרצם בלימוד תורה הנגלה והחסידות גם יחד, ומעל הכל פעלوا בהקרנת אור החסידות על כל הסובבים אותם, כשהם משתמשים דוגמא חייה ו"נרות להoir". כפי שמדווח על כך הגאון רבי ישראל גروسמן להנהלת הישיבה בכפר חב"ד. והללו מזדרזים להעביר את הדיווח ישרות אל הרבי:

ב"ה. י"א אלוול תשל"ז
כ"ק אדמוני ר' שליט"א

אתמול התקשר אליו ר' ישראלי שי' גROSMAN בעניין ה-5 תלמידים שעברו לישיבה במגדל העמק, ומספר שב"ה מצלחים עם תלמידי היכיתה שנמצאת במקום. לפני התפילה בקורס לומדים קונטראס ומיין, הת' יצחק גינובייג אומר שיעור בתニア ומסביר טוב, כי יש גם בסדרليلת שיעור בחסידות, הוא בעצם הכניס התלמידים הרבה שיחות וכו' בעניין הלימוד ומרגיל גם את התלמידים שלנו להגיד שיעורים בנגלה, והוא מקווה שבעוזה התלמידים יצלוו שם להרים קרו' הישיבה ברוח החסידות וכו'.

[אפרים ולף]

(ימי תמיימים ז' עמ' 183.)

﴿ פניה אל הרבי לעידוד התלמידים ﴾

חולפים עוד מספר ימים, והנהלה המרכזית של תומכי תמיימים פונה אל הרבי כדי לדוח לו בנוגע לתלמידים שעברו למגדל העמק. בהזמנות זו מצרפים הם עתירה ובקשה של הרב גROSMAN אישית, שմבקש אם הרבי

יכול לשלווח ברכה והתייחסות מיוחדת עבור אותם בחורים כדי לחזקם ולאמץ את ידיהם בפועל הברוכה שלהם בישיבה ולהעניק להם עידוד על שהותם בישיבה כדי להשפיע מרוחם על התלמידים הלומדים שם.

זה לשון המכתב והבקשה:

**ב"ה. ט"ז אלול תשל"ז
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

רצו"ב מכתב אל כ"ק אדמו"ר שליט"א מהרב יצחק דוד שי' גروسמן ומהתלמידים שלנו שעברו לישיבה במגדל העמק. על פי בקשתם הגני מוסיפה גם שהתלמידים נסעו ברשות ובಹסמת הנהלה. וכפי שמתאר ר' יצחק דוד גROSMAN יכול להיות על ידי זה תוצאות גדולות וואלי ממש הזמן יתוסףו גם תלמידים לישיבה בכפר חב"ד על ידי זה. וכי שהתלמידים יקבלו עידוד וכו' לפועלתם שם נבקש באם אפשר שיקבלו ברכה וכו' מכ"ק אדמו"ר שליט"א ויעידוד להמצאים שם.

[**אפרים וולף**]

(ימי תמיימים ז' עמ' 184.)

בintéרים שלוחת הנהלת ישיבת חב"ד עוד תלמיד נוסף שלהם למגדל העמק לחזק את תלמידי הישיבה שם. שמו של התלמיד החדש שנשלח הוא: יצחק גרווזמן, וכך עולה מספר הבחורים השלוחים מחמישה לששה.

- פרק רביעי -

"התלמידים השלוחים למגדל העמק"

↳ "נכונה התוכנית מאוד" ↳

באותה עת גם פונה הרב גروسמן אל הנהלת הישיבה בכפר חב"ד, כדי לבקש מהם לאפשר לתלמידי ישיבת חב"ד להמשיך ללימוד בישיבת מגדל אור אוור למשך כל שנת הלימודים, על מנת שיוכלו להמשיך במלאת הקודש בה החלו בפעילויות בקרוב התלמידים בישיבה, להכין אותם לקראת כניסה לישיבה בכפר חב"ד בתום שנת הלימודים.

הנהלת הישיבה פנתה אל הרבי בעניין זה, לשאול בדעתו קדשו قدת מה לעשות ומה להחליט בקשר לבחורים שנשלחו למגדל העמק.

תשובתו של הרבי לא איחרה להגיע, הרבי הביע דעתו חיובית בקשר להמשך לימודם של הבחורים התמימים במגדל העמק, זאת בתנאי שהרב גROSMAN יבטיח נאמנה שלא יתפעל כלל מכל אותם אנשים המתקומות מנגד חב"ד העולים לערער ולצאת חוץ כנגדי.

על כך אנו קוראים במכתבו של הרב אפרים וולף להרב חדקוב, בו הוא מאשר את קבלת תשובתו של הרבי בנושא, וכשהוא כותב לו:

ב"ה. כ"ד אלול תשל"ז

כבד הו"ח א"י א נו"ג וכו'

הרבי ח.מ.א. הדקוב

שלום רב וברכה!

הנני בזה לאשר קבלת הטלפון מאטמול, כדלקמן.

תשובה כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנוגע להישיבה במגדל העמק למכtab הרבי יצחק דוד שי' גروسמן ולמכtabיו.

"באם: אין הרבי יצחק דוד שי' גROSMAN מבטיח בرتוקה, שלא יתרשם מהליך שיכל להתעורר (מהמנגדים דחכ"ד) עליו לחזור בו מהתכנית שלו, אבי שי' [הרבי ישראלי גROSMAN] יאמר בה שיעור עכ"פ ד'-ה' פעמים בשבוע (בימים נפרדים) - נכוונה התוכנית בנואה.

ואשרי חלקם דתלמידי תומכי-תמיימים לכפר-חכ"ד שי' שנסעו לשם, ימשיכו שם ובחיות ובתగבורת (כמידור בחר"י אליל) ויקוים בהם מיאיר עני שניות ה'.

כבמכtab הרבי ר' יצחק דוד שי' ידעו שזה סיניף תומכי תמיימים - אין מקום לשינוי שם, כי אם אני תמיימים או תומכי תמיימים. אזכיר על החיזון להצלחה מופלאה".

מסורת התשובה הנ"ל אל הרבי יצחק דוד שי' גROSMAN, ואמר שמקבל על עצמו שלא להתפעל ולהתרשם במידה וויפעל עליו איזה לחץ מהמנגדים וכו'. הקטע בתשובה הנ"ל המדבר על דבר שניינו השם לישיבה וכו' עדין לא מסרתי להרבי יצחק דוד גROSMAN, כי התשובה הנ"ל מסרתי לו טלפונית, ובצע"ה אקווה להיפגש אותו בהזדמנויות פנימיות בלבד, ומtopic הדברים נראה אם אפשר למסור לו הדוראה גם בעניין זה, כהוראת כת"ר.

בכבוד ובברכת כוח"ט, לשנה טובה ומתוקה
אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 185).

ישיבת תומכי תמימים המרכזית

CENTRAL YESHIVAT TOMCHEI TMIMIM

CONTAINING: PLEITE OLEY RUSSIA OLEY TEIMON

ככלו: עולי רוסיה עולי תימן •
כsthoo של ר' אדמ"ר רבי י"ח גאנטז זצ"ה נצ"ה בכ"ג ד"ע מלובאוייטש • חותם נשיאות כ"ק דלאויר רבי גאנטז מענזי שליטא שנאורטסואן מלובאוייטש
Established by the late Lubavitcher Rabbi Joseph I. Schneersohn of blessed memory • Under the Presidency of the Present Lubavitcher Rabbi Menachem M. Schneersohn

בתשוכתך נא לחשיך

כ"ה לוד כ"ד אלול תש"ז

כבודו
הווע"ה א"י א"ן גו"ג וכו"
הר' ח.מ.א. ש"י מדקובה

שלום רב וברכה!

הנני בזה לאSTER קבלת הטלפון מאחמוול, בדלקמן.
חשובה כ"ק אדמ"ר שליטא בהזעוג להיטיבה במגדל העמק למכתב הר' י"ד שיי
גרוטמן ולמכתבי.

בבאת: אין הר' י"ד שיי גראוטמן נבטיח בחוקך, שלא יתרשם מהלעץ שייכו
להתעדור (המגגדים דהבוין) עליו לחוזר בו מהטבוניה טלו, אבינו עיי'

אמור בה סייעור עכ"פ ד"ה פעמים בטבע (בימים נרדדים) - נכוונה
החכנית במאדר.

ואשרי חלקם דת, וזה דכתבי י"ד שיי שנפטרו לשם וימשיכו שם ובחיותו
ובתגבורה (כפודור בה"י אלול) ויקוים בהם מאיר עיני שניות ה'.

במכתב הר' י"ד שיידענו שזה סגיף וזה - אין מקום לשינוי שם, כי
אהי תמימים או תומכי תמימים.

ازכיך עה"צ להצלחה מופלגה".

מסורת התשובה הנ"ל אל הר' י"ד שיי גראוטמן, ואמר שמקבל ע"ע טלה להתפעל
ולחתרסם במדה ויופעל עליו איזזה לחץ מהמגגדים וכו'. הקטע בתשובה הנ"ל המדובר
עד איננו שם ליטיבת וכו' צדין לא מסדרתי להר' י"ג, כי התשובה הב"ל מסדרתי
לו טלפונית, וביעת' אקווה להפצע אהו בחדמנות פגמי אל פגמי, ומתחן הדברים
אראה אם אופטר לו למסור לו ההוראה גם בעניין זה, בהוראתם כת"ר.

בעניין אבוחציריה, כפי שכתב לך ה' הר' בולדשטייד באטייפת האגדת הרבנן
וזום דובר שיש למחרות על דברי אבוחציריה בעניין כי"ד מלחמת עלייניה גיבור למלטה
הזרמיס ביהדות, במקומו ה' נוכחה גם הר' אבוחציריה מהעיר רמלה, אליו עלה מה
הדרות, והוא אמר ששמע מאחינו השר, שהוא שמע שליחיו טל הרבי גם אמר בדברים
הנ"ל. לע"ע לבין זה עוד לא כ"כ ברור, זהה"י עיי' פלדי מונח לברור ולהבהיר
הסתגלות הדברית.

כבוד וברכה כוח י"ט
לשנה טובה ומנוקה

שכונת ארכנת רוח א מס' 6. ח"ד 46 לח. טלפונים 966848, 964392. כתובת טלגרפית: ישיבת לוד
Schunat Harakevet, St. A No. 6. P.O.B. 46 Lydda. Tels. 961848, 964392. Cables: Yeshiva-Lydda

מכתב "הנהלת תומכי תמימים המרכזית" למוציאות, המאשר את קבלת תשובה הרבי
בנושא להקמת ישיבת "תומכי תמימים - מגדל או" במודל העמק

↳ "ואהשי חלכם" ↳

באותו יום אף מזדרז הרב וולף לשלווח מכתב לבחורי תומכי תמיימים שבמגדל העמק לבשר להם על תשובתו של הרבי בונגע אליהם, בו הוא מתבטאת אודותם במילים "ואהשי חלכם", ומברך אותם בברכה מופלגת על שליחות הקודש שהם עושים, וכך הוא כותב להם:

ב"ה. כ"ד אלול תשל"ז

**לכבוד תלמידי התמיימים ש"ה' דכפר-חכ"ד
שבورو לישיבה במגדל העמק.**

שלום רב וברכה!

הנו להביא בזה לידיעתכם מענה שנתקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א טלפונית על ידי הרב חזקיה שיחי, בהנוגע לשלחונותם בישיבה במגדל העמק:

"ואהשי חלכם דתלמידי תומכי-תמיימים דכפר-חכ"ד שי' שנסעו לשם, וימשיכו שם ובחיות ותגבורת (כמודבר בח"י אלול) ויקוים בהם מאיר עני שנייהם ה'.

אזכיר על החzion להצלחה מופלגה.

**בכבוד ובברכת כוה"ט, לשנה טובה ומתוקה
אפרים וולף**

(ימי תמיימים ז' עמ' 186.)

אל הפטק עם התשובה שכותב לתלמידים, צירף הרבי - בעבור כל אחד מששת התמיימים הנ"ל - את השיחה של ח"י אלול על התיוית והtagborot המיעודיים הנדרשים במלואות שמוננים שנה לישיבת תומכי-תמיימים. השיחה הופיעה מוגחת (חידוש גדול באותה תקופה) וננדפסה בפורמט מיוחד עבור תלמידי הישיבה (ראה ליקוטי-שיחות, כרך יד, עמ' 310 ואילך).

﴿ מכתב מפתח מהרבי ﴾

מספר ימים לאחר מכן, ענה הרב לבקשת הרב גروسמן שהופנתה אליו להעניק לבחורים התייחסות מיוחדת כדי לחזקם ולעוזדם על שהרחיקו נודד למגדל העמק בכך לקרב במסירות את התלמידים שם לרוח חב"ד. ההצעה לעודד את אותם בחורים הוטבה בעיני הרב, וכעבור מספר ימים, באופן מיוחד ומפתח, מגיע מכתב מהרבי לקרהת השנה החדשה, מכתב שהקדיש במיוחד עבור הבחורים שנשלחו ללימוד בישיבה במגדל העמק, ובו שמותיהם של כל שתת ה"תלמידים השלוחים" (תוואר שבו פונה אליהם הרב מכאן ואילך) ובסופה מוסף בכתב-יד-קדשו: "ולהצלחה רבה בשליחותם במגדל העמק".

זה לשון מכתב קדשו:

ב"ה,ימי הסלחונות, ה' תשל"ז
ברוקלין, ניו.

האברכים תלמידי תומכי תמימים
ברוך-חيم לבקיכר, יצחק גרויזן, חיים-שלמה
דיסקין, לוי- יצחק גינזבורג, יוסף יצחק זלמנוב,
שמשון הלפרין.
ה' עליהם יהיו.

שלום וברכה!
הפ"ג נתקבל.

ולקרהת השנה החדשה, הבאה עליינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע להם
ברכת, ברכת כתיבה וחתיימה טובה, לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

ברכה לתלמיד תורה ביראת שמיים, [וכאן הוסיף
הרב בכתב יד קדשו:] "ולהצלחה רבה בשליחותם
במגדל העמק".

מנחם שנייאורסאהן

מגנט מענדל שניאורטahan ליובאויזיטש

770 איסטערן פָּרְקּוֹוִי
ברוקליין נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשלו"ז
ברוקלין, נ.י.

האברכים תלמידי תומכי חמימות

ברוך חיים לבקי בקר

חביבים שלמה דיסקין
לוי יacob ביגזטובסקי
אחים ברוזמן

ה' עלייהם יפה נ

שלום וברכה!

וְפִ"ג נַחַק בָּל.

ולכראת השגה החדש, הבהא עלינו וועל כל ישראל לשוב
ולברכה, הגנני בזע להביע להם ברוחם, ברוחם בחיבתו וחמתה
שובה לשנה טובות ומנוחה בגשמיות ובברכה גוררת.

בברכה למלמד חורה ביראש שמיים
ויזהויה וגא גויאנער גאנז האן

מצעט שיצא מכ"ק ארכויר שלגמונט

... ואשר לקס דלמיידי חוטב חמיפיטים דברת ח'ב"ד שיחי"ה" גאנטער לאטס, ווינטיכו טש ובהיות ובתגובהה, (בשבור בח'ין) אללו! ויזקווידס בהו פאייד עיגינו שגניבח א' אצדר על האיזו להצלחת בלחנה

”ולחצלה רבה בשליחותם במגדל העמק”

חידוש במושג ה'שליחות'

במכתבו של הרביה היה בזה חידוש מרענן ומפתח, שהרי עד אז
כידוע כל המושג של "שליחות" היה מיועד לאברכים צעירים מחסידי
ח"ד אשר זמן קצר לאחר נישואיהם נדרו למקומות נידחים וושוממים
בחינה רוחנית ולרוב אותן מקומות שאלייהם נשלחו בהוראת הרביה
היו גם מקומות נידחים בעולם, באזוריים מרוחקים. והכל במטרה להפיץ
את המעיינות ולקרב יהודים רוחקים לתורה ולמצוות, באמצעות פתיחת
בתיהם ח"ד, יסוד חדרים, הקמת מקומות וכדו'.

והנה עתה, החל המושג של "שליחות" לקבל צביוון נוסף בעל אופי חדש שלא היה קיים כלל עד אותה עת. מתברר כי מעתה ישנו גם סוג נוסף של "שליחות", אשר מיועד לבחורים תמיימים בארץ הקודש השווים בין כותלי הישיבה, כאשר נסועים הם למקום כלשהו, מרוחק, על מנת להוות את הגרעין לסניף חדש של ישיבת "תומכי תמיימים", או לעתים כדי לחזק ישיבה קיימת ולשגשג בה את אשר החלו קודמיהם, כדי לעסוק שם בלימוד תורה הנגללה והחסידות, כשהכל מטרתם היא להפוך אותה ישיבה ל"תומכי תמיימים" מקורית, כשלל כתפים מوطלת אחראיות כבדה, להקרין את אור החסידות על הסביבה כולה, כשהכל המטען הרוחני שsspגו בין כותלי הישיבה בה למדzo בעבר משמש להם עצמה רוחנית רבה שבכוחה להשפיע על אחרים.

במשך השנים, תפיס מושג זה של "שליחות" תאוצה רבה והפרק להיות דבר שבשגרה. ביום נפוץ מאוד דבר זה בישיבות "תומכי תמיימים" בכל העולם בצורה נרחבת. כאשר בתחילת נשלחות קבועות נבחרות של תלמידי הישיבה ב"770" לייסד או לחזק ישיבות ברחבי ארה"ב, כמו למשל בניו-יורק, סיאטל, סינסיטי, בקרקס שבונצואלה ועוד. בהמשך התייסד הדבר והפרק לנוהג קבוע של שליחות תלמידי התמיימים לחיזוק הישיבות בכל רחבי תבל.

כאמור, מושג זה של "שליחות" עברו בחורים תמיימים בישיבה בארץ הקודש, החלה לראשונה ביסוד ישיבת "תומכי תמיימים - מגדל אור" במגדל העמק, כאשר הרב בכתוב ידו מברך אותם "להצלחה רבה בשליחותם במגדל העמק", ומאז הקפיד לננות בתואר המיעוד: "התלמידים השלוחים בישיבת מגדל אור אשר במגדל העמק".

כך החלה לה שליחות מיוחדת של הבחורים השלוחים במגדל העמק, שזכה לכמה וכמה התייחסויות מעניות ו מגוונות מהרב.

◊ "נרות להאר" ◊

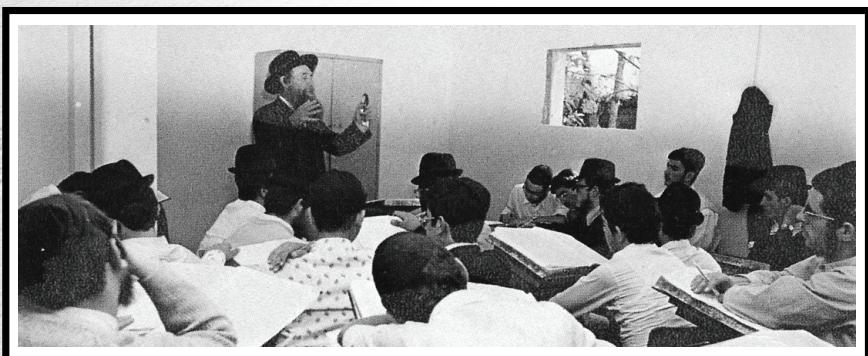
נקל לשער את רגשות האושר של הבחורים השלוחים שעלו על גדותיהם, לאור ההתייחסות המיעודה וברכותיו אלו של הרב, שחייממו את ליבותיהם.

אולם כל זה לא נותר רק בגדר "רגשות" בלבד, אלא אף באו אצלם לידי ביטוי ניכר בכלי המעשה. הישיבה קיבלה מינדים נרחבים משלו לה בעבר, הדבר בלט בכך שתלמידים רבים, חלקים מקומיים, וחילקם מאзор הצפון כולם, החלו לנוהר אליה. על אף חבלו הקליטה ובפרט כשהמדובר הוא בישיבה של "תומכי תמימים" שצובין מיוחד לה.

התלמידים החדשניים שהגיעו הסתגלו עד מהרה לנסיבות החדשנה, כל זאת הודות למסירותו ללא סייג של ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גروسמן ששחה בישיבה רוב ימות השבוע, בששיעורי רביה-התוכן הנפלאים שמסר לפניו התלמידים ובמסירותו האינדיבידואלית לכל אחד ואחד מהתלמידים בישיבה, סיעם להם להתעלות בלימודים ברמה גבוהה ולהתחזק ביראת שמים, ובשיתופם הבחורים השלוחים שכאמור היוו "נרות להoir" בכל המובנים והפיצו רוח חיים של חסידות בישיבה.

❖ דוגמא חייה לתלמידים ❖

ואכן, ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גROSMAN קיים את ההוראה שהתקבלה מהרבבי כפשוטה ובכל הידור. הוא שהה בישיבה במגדל העמק ללא משפחתו מתחילה השבוע עד יום רביעי בצהרים, ובכל יום אמר שיעור, מלבד שיעורים ביום דעה' בשעות הערב. ביום רביעי בצהרים היה נוסע לומר שיעור כללי בישיבה בכפר חב"ד, ולאחר מכן נסע לבתו בירושלים עד סוף השבוע.

ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גROSMAN בשיעור
לפני תלמידי ישיבת "תומכי תמימים - מגdal אור" במגדל העמק

הרבי לוי יצחק גינזבורג, שזכה להיות מקובצת התלמידים שלוחים הראשונה שפתחו את ישיבת 'תומכי תמימים' ב מגדל העמק, בזכרוןתו מאותה תקופה, מתאר בהתפעלות מזוית אישית את התמסרותו של ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גروسמן לתלמידים, בין השאר הוא מצין את העובדה הבאה:

"בתוך אחד התלמידים שלוחים, הייתה אמר בישיבה שיעור תניא בכל יום. ולמרות שאינו היה בחור צער והוא גאון מפורסם, היה הרבי ישראל גROSמן יושב ומקשיב בתשומת לב לשיעור שמסרתי. הוא הסביר לנו כי רוצה הוא שהתלמידים בישיבה יהיו חסידים, ולכן הוא רוצה להראות להם דוגמא חייה מעצמו כי יש להקשיב ברצינות לשיעורי החסידות".

↳ תוכורת בדו"ח על הבחורים שנשלחו

ביום ד' תשרי תשל"ח, שולח הרבי אפרים וולף אל הרבי דו"ח אודוט מצב ישיבת תומכי תמימים המרכזית בכפר חב"ד, בו הוא אינו שכח לציין ביניהם גם את הבחורים שנשלחו ללימוד בישיבה ב מגדל העמק. וז"ל מכתבו:

**ב"ה. ד' תשרי תשל"ח
כ"ק אדנו"ר שליט"א**

**הננו בזה להגשים דו"ח מקוצר על מצב הישיבה
בחודש אלול.**

...ומין הלימודים והתחל בימים כ"ג מנחם אב... ס"ה
התלמידים בישיבה בזמנן חודש אלול הוא 198
כ"י. מהם נשלחו לישיבה ב מגדל העמק להזק את
הישיבה שם וללמודם דא"ח ודרכי החסידות...

[הנהלה]

(ימי תמימים ז' עמ' 209.)

במהלך זמן החורף הctrפו לשיבה עוד שלושה בחורים שלוחים נוספים: שלמה-זלמן לנדא, משה אברהם ובצלאל קופצ'יק.

דוחים ועכוניות שותפים לרבי

החל מעת יסוד הישיבה במנזר העמק, הייתה הנהלת ישיבת תומכי תמיימים המרכזית מעוררת היטב בכל הנוגע לישיבה, היא עקבה באופן קבוע אחר כל ענייני הישיבה והתלמידים התמיימים הלומדים בישיבת

המשפיע הרוב מנדל פוטרפאס עם הרוב יצחק דוד גروسמן ותלמידיו ישיבת "ותומכי תמיימים - מגדל אור", בעת הגיינו ל ביקור בישיבה במגדל העמק

תומכי תמים מגדל העמק והתקתה בתדרות בכל הנעשה שם לפרטי פרטים. מעית לעת שלחה הנהלה המריצית דיווחים ועדכניםים שוטפים לרבי והביהה לדייעתו את כל הפרטים הנוגעים לשיבת התלמידים.

מעיון במכתביו של הרב אפרים וולף אל הרבי שנשלחו על ידו מפעם לפעם, אנו קוראים על הצעות שונות המועלות בין חכרי הנהלת הישיבה המרכזית, כיצד לתמוך ולחזק את הבחורים השלוחים מגדר העמק, בין בשואר אנו מזואים את המכתב הברא.

**ב"ה. ה' כסלו תשל"ח
כ"ק אדרי"ר שליט"א**

**ר' מנחם מענדל פוטרפס הצעיר עברו התלמידים
שנמצאים בישיבה במגדל העמק שפעם או פעמים
בשבוע יבוא אליהם משפייע אחד מהאברכים
באפטה.**

אפרים וולף

(ימ' תמיימים ז' עמ' 220).

- פרק חמישי -

הזמנה אישית של הרבי

↳ נסעה לרבי על חשבון המזכירות ⇢

לפי התוכנית המקורי היה התלמידים הנ"ל אמורים לנסוע ל'קבוצה' לחודש ניסן תשל"ח (או הייתה ה'קבוצה' מתחילה בראשית חודש ניסן ועד סוף חודש ניסן בשנה הבאה). הרב גروسמן חשש לשולמה של היישיבה עם נסיעת התלמידים-שלוחים ממנה.

לקראת סיום של חורף תשל"ח, בחודש שבט, ביקר הרב גROSMAN באלה"ב ביקור שהוא אמרו להיות למטרת מפעלו החינוכי שבמגדל העמק. במסגרת ביקורו שהה זמן מה בחוותו של הרבי, הרב גROSMAN

הכנס פתק לרבי בו דיווח על מצב הישיבה בכלל, וביקש עצה ל"תנופה ועיזוז בלימוד החסידות", בין היתר הודיע לרבי על רצונם של התלמידים שלוחים מכפר-חוב"ד הלומדים במגדל העמק לנסוע לחג הפסח לשוחות אצל הרבי.

להפתעתו של הרב גروسמן לא היה שיעור. לא זו בלבד שביקשטו בקשר לנסיעת התלמידים השלוחים נועantha בחוב, אלא שהרב אף הורה למצוירות שתשתא ב-90 אחוז מהוצאות נסיעתם. ברם, היענות הייתה בתנאי מפורש שימוש הביקור יוגבל לפרקי זמן של שלושה שבועות בלבד, ככל אחריהם ישבו השלוחים חזרה לישיבה במגדל העמק.

וזהו תוכן הדברים בפרוטרוט, מה שהסביר הרב לרבות:

הרבי צירף כמה שטרות כסף וענה:

1) [”תנופה ועידוד בלימוד החסידות“] *יתיעץ במשפיעי חב”ד בארץ הקודש.*

2) [התלמידים השלוחים וכו'] ימסור להם **בשמי שאלה** - מביניהם **שייפלו** בהישיבה במגדל-העמק **בדבוי** למהווּ - יקבלו מכתב אישור על זה מהנהלתה, יבואו לכאן **מלפני י”א** ניסן עד אחרי ש”ק מברכים איר על מנת להזior להישיבה **תיכף ומיד לאחר מכן**, ולפעול בה **ביחד עז**.

3) **90% מההוצאות נסיעתם - על-ידי המצוירות דכאן.**

4) **פנ”נ (=פ”נ נתקבל). המזו”ב לצדקה בארץ הקודש ת”ז.**

לא ניתן לתאר במילים את גודל התרגשות שבה התקבלה הידיעה בקרב התלמידים-השלוחים במגדל-העמק. למרות ההוראה לוותר זמינות על הנסעה **לקבוצה** ולדוחות לזמן ארוך - הרבי בעצמו **’זמןין’** אותם לחודש ניסן - חדש הגולה ל-77 על חשבון המצוירות, דבר שהיה לגמרי לא שגרתי!

◊ מחשבה לשינויים כלליים בנוגע ל’קבוצה’ ◊

הנחה המרכזית של ישיבת תומכי תמיימים קיבלו את ההודעה אודוט ההוראה החריגת של הרב אל הרב גROSMAN, אודות נסיעת התלמידים השלוחים ב מגדל העמק, בה קבע באופן ברור כי אתם תלמידים יבואו

רק לפרק זמן קצר אל הרבי לאראה"ב, לתקופת ימי חודש ניסן בלבד, לשחות בחרchter הקודש ביום י"א ניסן ולמשך חג הפסח, ותייכף לאחר מכן יחוزو לארץ להמשיך ללימוד בישיבה במגדל העמק, ובכך יוותרו לעת עתה על נסיעתם ל'קבוצה' למושך שנה תමימה כפי שהיא נהוג עד אז.

בעקבות הוראה מפורשת זו של הרבי, עורר הדבר מחשבות אצל הנהלת הישיבה בכפר חב"ד לשינויים כלליים בכל הנוגע להנחתת נסיעת התלמידים בכפר חב"ד ל'קבוצה' אל הרבי, זאת מפאת הנסיבות המצוומצמת של התלמידים שנוטרו עתה בישיבה בכפר חב"ד אשר הגיעו לגיל בו אמורים לנסוע ל'קבוצה'.

חברי הנהלת הישיבה הציעו להזיז את תאריך נסיעת התלמידים ל'קבוצה' מחודש ניסן כמקובל אל חודש תשרי, כך שמעתה ואילך ישנו התלמידים אצל הרבי למושך שנה החל מחודש תשרי עד תשרי הבא.

על החלטה זו מודיעו הרב אפרים וולף לרבי:

ב"ה. ה' אדר ב' תשל"ח
כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהתאם להחלטת הנהלת הישיבה בכפר חב"ד
לשלה את תלמידי הקבוצה אל כ"ק אדמו"ר
שליט"א לתקופה של שנה במקום מה שהיה
מקובל עד עתה לפני חג הפסח שישעו לקראת
החודש השבעי, כתבנו על דבר זה אל הרב
שמיריה שע"י גורארי, וקיבלו ממנה מברך שדעתם
היא שהתלמידים יבואו כרגע לפני חג הפסח.

ע"כ כתבנו לו שהיות וחלק מהתלמידים שהיו
אמורים להיות בקבוצה לומדים עכשו בישיבה
במגדל העמק ולפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א
אל הרב יצחק דוד שע"י גורסמן הם יחוזו למגדל
העמק מיד לאחר חג הפסח, וכך נותרו בישיבה

בכפר חב"ד רק עוד מספר לא גדול של תלמידים ששישיכים מצד עצמם להצטרף ל��ביצה, لكن אין מעדיפים שהקבוצה תסע לפני חודש תשרי, ועד אז יוכל להצטרף עוד תלמידים טובים שהתכוינו בזמן זה לנסיעה. וזאת בנוסף לדעת הנהלה כאן שעדיף יותר שהתלמידים יבואו לישיבת אראח"ב לקראת זמן הלימודים בחורף שאו שמירת הסדרים וכו' יותר בתוקף.

אפרים ולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 233).

◊ דיווח אודות הנסעה המתוכננת ♦

בשלחי חודש אדר ב', מדווח הרב אפרים ולף אל מזכירות הרב הראשי הנסעה המתוכננת של התלמידים השלוחים במגדל העמק לחצרות קדשו ל חג הפסח תשל"ח, ושולח פירוט על מחיר הוצאות כרטיסי הטיסה, בכפוף להוראת הרביעי על השתתפות המזכירות ב-90% מההוצאות הנסעה.

ב"ה. כ"ח אדר שני תשל"ח

כבד הו"ה אי"א נו"ג וכו'
הרבי ח.מ.א. שי"ח דקוק

שלום רב וברכה!

הנני כזה לפרט שמות התלמידים מהישיבה במגדל העמק שנוסעים בעז"ה לקראת י"א ניסן וחג הפסח הבעל"ט לשחות בישיבה במחיצת כ"ק אדרנו"ר שליט"א:

ברוך לבקיכר, יוסף יצחק זלמןוב, אברהם משה, לוי יצחק גינזבורג, בצלאל קופצ'יק, שמשון הלפרין, יצחק גרויסמן, שלמה לנדא, חיים שלמה דיסקין.

השירות משמה תרשיין של דיב בתריש טראם מרימ שידיין הצעין

בתחילת החמינו כרטיסים עבור הנ"ל ליום ה' ו' ניסן
באל על, אבל עתה כשמיוטי אל על אינם נסעים
איןנו יודע איך יסתדר זמני הנסעה ובאם יוכל
לנסוע ביום אחד.

לפי התכנית בטיסת אל על היה צורך להיות מהיר
כל כרטיס בסך 9,300 ל"י, ועתה צריכים לעבור
לחברות אחרות יהיה המחיר בערך 10,800 ל"י.

בכבוד ובברכת חג הפסח כשר ושמח

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 236.)

פרק שישי -

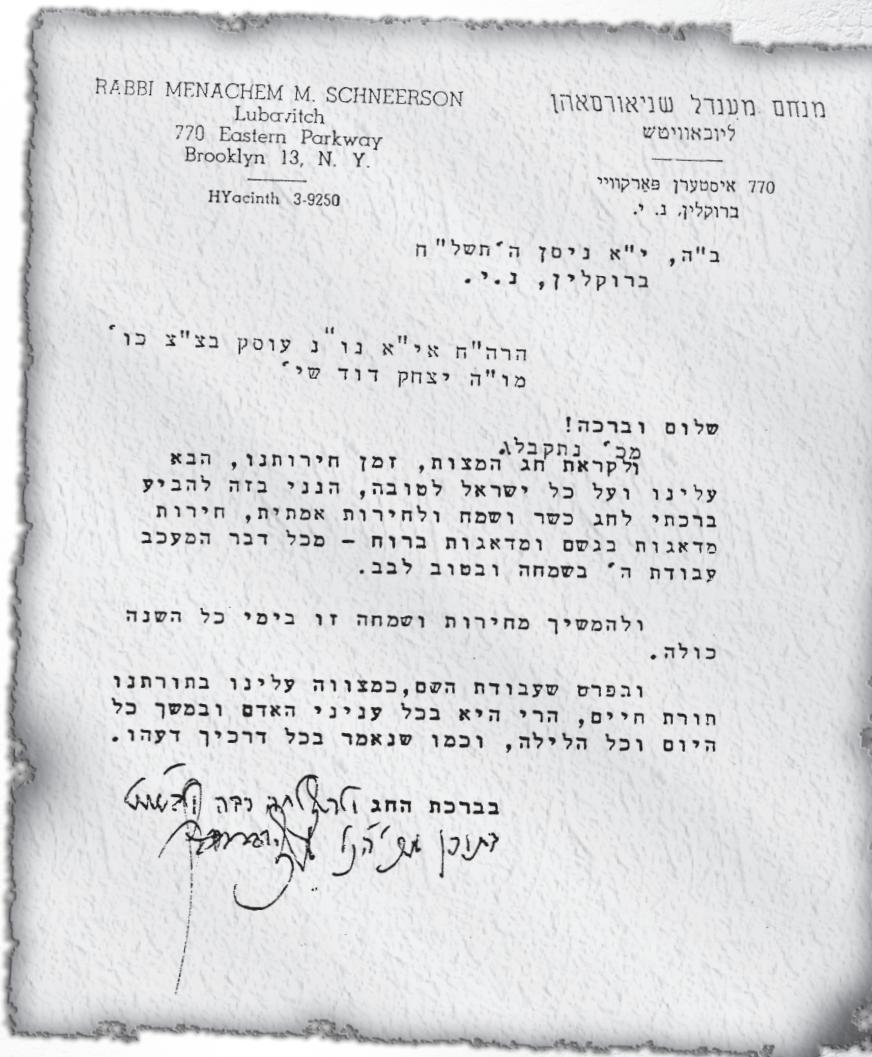
אורחים של הרב

❖ נסעה לרבי בתוקף יהודי ❖

לקראת י"א ניסן, יצא הקבוצה של התלמידים כמתוכנן בצד' לשוחות
במשך החג בחצרו של הרבי. בהגיע התאריך המועד, עלו התלמידים
שלוחים על המטוס בדרכם לאלה"ב, המטוס המרייא ועמו גם הלכו
ונסכו אל-על התרgestותם הגדולה של התלמידים בתחושה מרוממת כי
אין זו עברום נסיעה רגילה כלל וכלל, הם נוסעים עתה כ'מוזנים' של
הרבי אישית, נסיעה כזו יש לה תוקף אחר לגמרי מאשר כל נסיעות
התלמידים האחרים שבאים ל'קבוצה' אל הרבי....

תחושה נפלאה זו גם באה לידי ביטוי, כאשר בפועל התייחסות אליהם הייתה כמעט אורחית קרואים של הרבי אישית. התייחסות מיוחדת זו ליוויתה אותם כל מישר ימי שהותם ב-770. וזכה בה לקירובים מיוחדים. מהמצוירות שלחו רכב לקבל אותם בשדה התעופה, עם בוואם כבר היו מוכנים חדרים בפנימיה (ב-1418 פרזידנט) לקליטתם (דבר לא כל-כך רגיל שם...), ומזכירו של הרבי - הרב הוזדוקוב מסר להם את הוראת הרבי לזכור שאין הם יוצאים אף לרגע אחד מתחת מרווהת של הנהלת תומכי-תמים, ועליהם לשמר את הסדרים כאן ולנצל את הזמן במילואו קראוין, ובשעות הפנאי לעסוק במצעים, כפי הוראות הנהלה.

בכל, לא היו אז רבים כל-כך הנוסעים ל-770, וביהזמנה' עם מימון המזכירות, כך שהתייחסו אליהם באופן מיוחד גם המשפיעים שם, הרה"ח ר' יואל כהן, הרה"ח ר' שלמה זרחי ועוד. הם התווudo עם שוב ושוב ותבעו שלא יחזיקו טוביה לעצם ויתמסרו למגורי לב ונפש לרבי.

"בברכת החג ולהצלחה רבה ולבשו"ט בתוכן מכ' הנ"ל"

❖ הودעה מפתיעה בשם הרבי ❖

זה היה בשנת תשל"ח, לאחר שמחת-תורה הידע. הרבי התפלל אז ב'זאל' למעלה, ולא כולם זכו להיכנס פנימה. התלמידים-שלוחים מגדל-העמק היו בין המאושרים שזכו ונכנסו. בליל חג-הפסח הייתה הפעם הראשונה (מאז שמחת-תורה) שהרבי ירד להתפלל ב'זאל' למיטה, ובאחרון-של-פסח הייתה הפעם התוועדות הראשונה בלי מיקרופון (התוועדות של שבת-مبرכים וכדו' התקיימו במקומות שבתוות).

היו אז כמה התוועדות מיוחדות של הרבי, וכמה מהתלמידים קיבלו גם תשובות לשאלותיהם באותו התוועדות, בצורה שהרגישו שהרבי ממש מדבר אליהם. אמרו שהיה זה בעצם 'פיקוי' על שלא הייתה להם 'יחידות' פרטית בצורה המקובלת עד אז (וכפי שכותב הרבי למישחו שבקיש 'יחידות' כפשוთ: "בטח ינהג כמנהג אנ"ש בזמן האחרון שנכנסים ליחידות בעת התוועדות").

עד אז התקיימה ה'יחידות' הרשמית כאשר הרבי יושב בפתח חדרו הקדוש, לוקח מכל אחד את הפתק, נותן דולר בידו ואומר "שליחות מצווה וברורות טובות".

והנה עתה, לרجل בוואם של התלמידים-שלוחים מגדל-העמק אל הרבי, אירע דבר בלתי צפוי. עם תום הזמן הקצוב להם, לפני שובם לארץ הקודש, נתבשרו בהפתעה (על-ידי המזכירות) בשם הרבי שתהייה להם 'יחידות' מיוחדת.

לא ניתן לתאר במילים את ההתרגשות הגדולה שאחזו בקרב קבוצת התלמידים שלוחים מגדל העמק לקראת המאורע הנדר והמיוחד שהם עומדים לזכות בה באופן אישי ברגעים הקרובים.

❖ 'יחידות' נדירה ומיעודה ❖

לאחר תפילה מנוחה נכנסו התלמידים שלוחים בחרדת קודש לגן-עדן התיכון וזכו להשתתף ב'יחידות' כללית שנوعדה במיוחד עבורם.

במהלך היחידות הגדר להם הרב באופן בהיר ביותר את תפקידם שליחותם ונתן להם הוראות ברורות בנושא זה (הדברים נדפסו בליקוטי שיחות, כרך יד, עמ' 8-337): שכל אחד מאמתם יפעל עם אחד או שניים מתלמידי הישיבה - "א סניף פון תומכי-תמיימים" - ועם אנשי העיר, והעיקר להיות דוגמא חייה בלימוד נגלה וחסידות ובהנאה חסידותית.

כמו כן נתן להם הרב שליחות פרטית: לנסוע לכוטל המערבי עם הרב גרוסמן וכו', שם לחזור עניינים בנגלה ובחסידות, נקודות ממה ששמעו כאן. לעורוך התועדות במגדל-העמק, וגם שם לחזור נקודות כנ"ל, ולכתוב ולדוח על הכל בפרטיות. ושהה יהיה הכנה להוציא את כל ארץ-ישראל מכל המצרים וגבולים בגאולה האמיתית והשלימה.

ה'יחידות' התקיימה ביום א' פ' אמר אדר"ח אייר תשל"ח.

◊ דא"ח והוראות מיוחדות ◊

בקטעים הבאים מופיעים לפניינו פרטי מהלך ה'יחידות' במלואה, וכל דברי הרב שאמור לתלמידים השלוחים הנוסעים לישיבת מגדל או ר במגדל העמק.

פתח הרב ואמר:

דער אויבערשטער זאל און מצליח זיין יעדערן פון אייך, און אייך אלעמען צויאמען, און אויספֿרָן די שליחות אויפֿ מגדייל זיין די ישיבה פון מגדל העמק (סניף פון תומכי-תמיימים), אין אונ אופן פון להגדיל תורה ולהأدידה בכמות ובאיכות.

דורך אליעין מוסף זיין אין התמדה ושקיידה אין אייער לימוד, כי אין נלה און כי אין חסידות, און אין הנהגה חסידותית.

אונ אויך אויפטאן אין אנדרע תלמידים און אין אנשי העיר או זיין זאלן זיך אויך אויזי פֿרָן.

דורכדעם וואם יעדערער וועט זיך פארנעמען מיט צוויי
אָדער על כל פנים אײַנען) פון זיין.

אבער בעיקר - דורך זיין א דוגמא חייה, באווײַזּן מיט זיך
אלין ווי מדאָרֶף זיך פירן.

און ס'זאל אלץ זיין בהצלחה רבה ומופלגה.
אויסלִיעַן דורךדעם דעם טיל פון ארץ ישראל און
אוועקשטעלן אים למעלה ממצידים וגבוליים.

און דאמ זאל זיין א התחלת טובה אויף אַרְוֹסְנָעָמָעַן גאנץ
ארץ ישראל פון מצידים וגבוליים.

און דאמ אלץ זאל זיין א הכהנה קרובה צו דער גאולה
האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, ובקרוב ממש.

כדי: א) צו מאכן אויך אחיה אין עניינים גשמיים (להעיר
מרמב"ן עה"ת לך לך יב, ו. וראה לבוש על הרקנטי לך לך
שם. דרישות הר"ן דרוש ב'). וועט מען געבן יעדערן פון אויך
צוווי שטרות - אין שטר וועט אייר געבן אויף צדקה דארטן
(אין מגדל העמק), און דעם צווייטן - בײַם כותל המערבי.

אייר זאלט זיך צויזאמען רעדן ווען צו פארן צום כותל
המערבי כולכם ביחד.

און מיטנעמען אויך דעם ראש היישבה און הרוב גראוסמן
שיחיו, מיט אלעמען וועלכע זייןען שייך דערצו, און דארטן
(באם כותל) חזרן עניינים אין נглаה און עניינים אין חסידות,
און אויך געבן דארט צדקה.

כאן נתנו הרבי לכל אחד ואחד מהבחורים השלויכים שטר של עשר ל"י,
שטר של חמישים ל"י, כדי שיתנתנו שטר אחד לצדקה במגדל העמק ואת
השני בכותל המערבי.

והמשיר הרבי בדבריו:

ב) צו מקשר זיין דאם אויך מיט כל השנה כולה - געבן אן
ענין כללוי (דכל השנה).

וכאן העnick הרבי לכל אחד ואחד מהם ליקוטי שיחות ובו מכתבים הכלליים לחג הפסח של אותה שנה תשל"ח.

אחר קר נתן לראש הקבוצה של הבחורים עוד קרן נוסף של ליקוטי
שיחות כנ"ל ובקבוק משקה, והורה לו שבעת שיחוזו למגדל העמק
ימסור אותם לרוב גروسמן, ואמר הרבי:

איבערגעבן דאם בשם כולכם להרב גROSMAN שייחה.
מסתמא (כנ"ל) וועט ער מיט אויך פאָרַן צום כותל המערבי.

און אויך אַפְּגַעַבַּן אִים דעַם בְּקָבּוֹק מַשְׁקָה עַר זָאֵל מאַכְּנָן
דאָרט אַחֲמִידִישָׂן פֿאָרְבְּרִינְגְּגָן, אַין מַגְּדָל הַעֲמֵק אַין יְשִׁיבָה,
און איינלאָדֶן דאָרט אויך די מענטשן פֿוֹן שְׁטָאָט, אַון דאָרטֶן
וועט אַיר אייבער'חוּדֶן נְקוּדוֹת פֿוֹן די עַנִּינִים ווּאַס עַם האָט
זַיְךְ דָא גַעֲרַעַדְט.

און דער עיְקָר

די אלע עניינים זאלן זיין מיט אַפְּנִימִיות אַון מיט אַחֲיות,
בִּזְ אַין אָונֶן פֿוֹן הַולְּךְ וּמוֹסִיף וּאָור.

פאָרט גַּעַזְוַנְטָעַרְהִיט, אַון מ'זאל הַעֲרָן פֿוֹן אויך בשורות
טוּבָות.

אחר קר אמר הרבי להבא-כח הנ"ל:

מסתמא וועסטו שרייבַּן אַדוֹח ווַי ס'אַיז גַעֲוֹעַן דער
פאָרָן, דער קומען, אַון דער מילוי פֿוֹן דער שליחות פרטית
אין דער שליחות כללית.

און גַּיְין (כנ"ל - כל אחד ואחד וכולם ביחד) - מהיל אל חיל.

ماוחר יותר, כשהוגה השicha על ידי הרבי בעצמו, כשהגיע לקטע שאמר: "ובנהגה הרואה תגלו חלק הארץ ישראל, ותמידו למללה ממייצרים וגבולים, ותהי זאת תחלה טובת, להוציא את הארץ ישראל ככל מהמייצרים וגבולים" צין הרבי בהערה על המילים האחרונות את דברי הזוהר הקדוש: "יתגלי מלכא משיח בארעה דגליל".

↳ חזרה לישיבה בכוחות מחודשים ☈

לאחר שבת-lbraceים אייר, חזרו התלמידים-שלוחים מגדל-העמק ארצה, כשבני הרבי עדין מהדדים באזוניהם, וכשהמילים "יתגלי מלכא משיח בארעה דגליל" הופכות להיות דם התמצית של מטרת השילוחות. אם למשהו מהם היה עד עתה שמא של ספק בקשר לשילוחתו, הרי שעתה היה הכל ברור בתכלית. במשנה מרץ וביתר עוז שבו שלוחים לעבודתם, כשהם מהווים "נרות לאיר" לשאר התלמידים ול居שי העיר כולה.

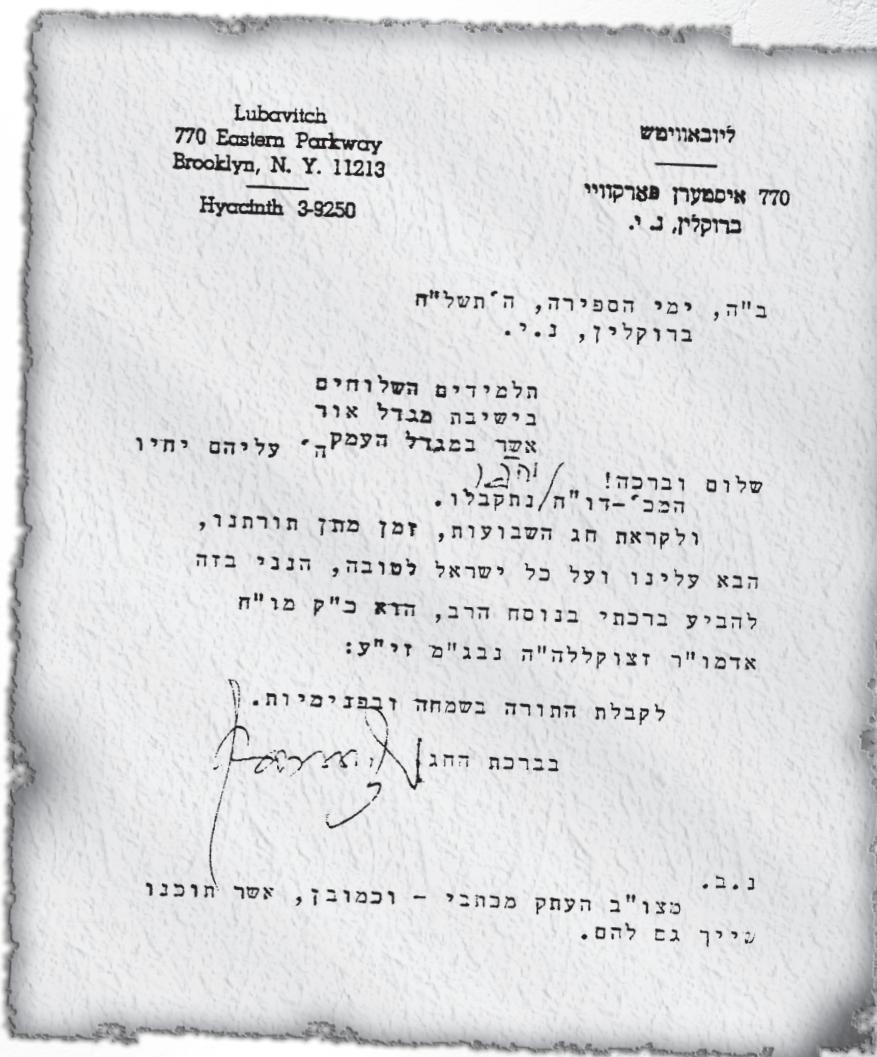
עם שובם לארץ, הזדרזו התלמידים לבצע בפועל את הוראות הרבי. נרכחה נסעה לירושלים אל הכותל המערבי, בראשות ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גروسמן יחד עם הרב יצחק דוד גROSמן, שם חזרו על עניינים בנגלה ובחסידות, פדו את השטר שקיבלו מהרבי וננתנו לצדקה.

בנוספ' ערכו התועדות מרכזית בישיבה במגדל העמק ברוב פאר והדר, אליה הוזמנו אנשים רבים מתושבי העיר. במהלך נסאו דבריהם ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גROSמן והרב יצחק דוד גROSמן ולהיבינו את התלמידים אודות חיזוק ההתקשרות לצדיק הדור, ובונגעו לצורך הרבות בלימוד החסידות. אחר כך חזרו התלמידים השלוחים בהרחבה על נקודות של עניינים בחסידות ממה ששמעו מהרבי בשנותם בחצר קדשו.

לאחר שקיימו את הוראות הרבי במלואן, שלחו התלמידים מכתב לרבי, בו כתבו ודיווחו לו על כל הנעשה בפרטיות במילוי השילוחות הפרטיה והכללית של הרבי בכל מה שהורה להם.

כעbor מספר ימים מקבלים התלמידים שלוחים במגדל או' מכתב מהרבי המאשר את קבלת הדוח והפ"ג, ובתוספת ברכה לקרהת חג השבועות לקבלת התורה בשמחה ובעניות.

זה לשון המכתב:

מכتب הרבי אל "התלמידים שלוחים בישיבת מגדר או' אשר במגדל העמק"

ב"ה, ימי הספרה, ה'תשל"ח
ברוקלין, ני.

תלמידים השלוחים
בישיבת מגדל אור
אשר במגדל העמק
ה' עליהם יהיו

שלום וברכה!

המכ'-דו"ח והפ"ג נתקבלו.

ולקראת חג השבעות, זמן מתן תורתנו, הבא עליינו
על כל ישראל לטובה, הנה בזה להביע ברכתי
בנוסח הרבה, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה
נbam"ג זי"ע:

לקבלת התורה בשמיה ובפניםיות.

ברכת חג
מנחם שנייאורסאהן

- פלאק 2 -

המינוי שחולל סערה

﴿ צורך דחוף למנות משגיח ﴾

התלמידים השלוחים לאחר חזרתם מהרביה לאראז, שבו בכוחות מחודשים ללימודיהם בישיבה, אלא שבחולף ימים אחדים פרצה סערה גדולה בקרב הנהלה המרכזית של ישיבת תומכי תמימים.

באوتה עת ראה הרב גروسמן כי מלבד מה שאביו הגאון רבי ישראל משקיע בהם מבחינה לימודיית להעלות ולזרום אותם ברמת הלימודים, יש צורך דחוף למנות משגיח רוחני לישיבה שיטפל בכל הצד החינוכי של התלמידים, מפאת.cn הפך עלמות כדי למצוא משגיח מקרוב אנשי חב"ד שיירთם למשימה חשובה זו וישקיע בתלמידים.

ברם, כל מאציו עלו בתוהו, למרות כל החיפושים הקדחתניים וההתרכזויות הרבות, לא הצליח למצוא מישהו מתאים מבין חסידי חב"ד שיסכימים להצעון ולנדוד עד למגדל העמק הרחוקה, שבאותם ימים נחשבה כעירה זנואה ונידחת הממוקמת לה אי-שם הרחק מעבר להרי החושן...

❖ משגיח חדש לישיבה ❖

בראותו כך, ובdagga לישיבה שלא תישאר ללא משפייע ומשגיח רוחני שיטפל בעניינה הרוחניים של הישיבה וביחסוק התלמידים בתורה וביראה, נאלץ הרב גروسמן לחפש דמות כזו בקרוב קהילות אחרות שתסכים, עד שבסתופו של דבר הצליח למצוא רב חשוב בעל שיעור קומה ששימוש בראש ישיבה, אשר רבנים המליצו עליו בכל פה שהוא בעל רקע חינוכי עשיר והשפעה רבה, וכי הוא אכן האישיות התורנית המתאימה והראויה לתפקיד זה. הרב גROSמן בא עמו בדברים ולאחר מסכת שכנועים הסכימים להלה קיבל את ההצעה לשמש כמשגיח בישיבה.

כמובן, שהרב גROSמן הבHIR לו בצורה הבורה ביותר כי מדובר בישיבה שלומדים בה גם בחורים מישיבת Ch"d, וכל המטרת המרכזית היא להשרות בישיבה אווירה ChBDית, כדי שבסתופו של דבר כל התלמידים של מגדל או יעברו ללימוד בישיבה בכפר Ch"d.

הלה קיבל את הדברים ברוח טובה, ואף הודיע כי חלילה אין לו שום התנגדות לחסידות Ch"d. ואדרבה, דבר זה מקובל על דעתו ואין שום מקום לדאגה, הישיבה תחת השפעתו תמשיך להתנהל במתקנות חסידית ברוח Ch"d, כולל הסדרים של לימוד החסידות וכל אורחות ומנהגי Ch"d.

❖ התנגדות הנהלה המרכזית ❖

הדבר נודע להנהלה המרכזית של ישיבת תומכי תמימים, ועורר בקרבם סערת רוחות עזה, ראשיה נזקו על הדבר, והביעו התנגדות חרצת שביישיבה ישמש משגיח שאינו מקרב חסידי Ch"d. לאוזנם גם הגיעו רינויים ושמועות כי אותו משגיח פועל להחליש את רוח של התלמידים שלהם בישיבה בענייני חסידות ומכשיל את כל הרעיון שהתלמידים שלהם יחוירו בתלמידי הישיבה את רוח החסידות.

מפתחת כן הזרזו לשלוח אל הישיבה למגדל העמק את הרוב אפרים ולפ' כדי לעמוד מקרוב על הדבר ולראות עד היכן הגיעו מידת הנזקים, שכבר התחוללו בעקבות השינויים בישיבה.

לאחר ביקורו בישיבה, הזרז הרב אפרים וולף לשלווח מכתב לרבי ולעדיין אותו על הבעיה שהתעוררה בישיבה, הוא מוסיף ומציין כי הרב גروسמן מצדיו מביע נכונות כנה למןות משגיח לישיבה מקרוב חסידי חב"ד, אך אין בהם מי שמדובר להירטם למשימה, לפיכך מבקש הרב וולף במכתבו לרבי שיתעורר בדבר ואם יימצא לנכון לפני כ"ק אדרמ"ר לדרבן את האברכים החב"דים להסכים לצאת למגדל העמק ולהיחלץ למשימה חשובה זו לשמש כמשגיח בישיבה ולפעול בקרב התלמידים.

וכך הוא כותב לרבי במכתבו:

ב"ה. כ"ד אייר תשל"ח
כ"ק אדרמ"ר שליט"א

בימים ב' השבוע ביקרתי בישיבה במגדל העמק, לאחר שששמענו שקיבלו לשם ראש ישיבה ליטאי שהביא אותו 3 אברכים מכלול ליטאי בכפר חסידים שילמדו במקומם, וכחותיאה מיק שינו הזמניהם בסדרי חסידות וכו'. דיברתי שם עם ראש הישיבה עצמו וההתכנסות שלו הייתה שהוא שילעצמו לא יפריע לסדרים ולרוח החסידות שהتلמידים שלנו מכנים בישיבה, אבל עיקר הבעיה היא הם האברכים שהביא אותו שהם יכולים להחליש הרוח של התלמידים שלנו בישיבה בענייני חסידות וכו'.

לאחר ביקורי הנ"ל הגענו למסקנה שכדי להחזיק ולהמשיך רוח החסידות בישיבה ציריך למציא אברך מאג"ש שיוכל ללמד חסידות עם התלמידים, כי התלמידים שלנו לבד אינם מספיקים לכך. מ"ר יצחק דוד שי' גROSMAN ראייתי נכוונות לקבל אברך משלנו למטרה זו וגם משגיח מאג"ש, והוא מוכן גם לקבל אברכי כולל שלנו שילמדו במגדל העמק ולשלם להם כספים גדולים. במקום ישם גם

בנינים מפוארים של הישיבה, וכן עמודים גם דירות ריקות לאברכימ.

במשך להן התקיימה היום בכפר חב"ד אסיפה, ולהלן דוח מהאסיפה.

השתתפו: הרב ישראל גרוסמן, ר' מנחם מענדל פוטרפס, ר' מאיר צבי גרווזמן, ר' זליג פולדמן, ר' משה לנדא, ר' אליהו לנדא, ר' יעקב בץ...

סוכם: ביום ג' הבא יسعו בע"ה הרב מאיר צבי גרווזמן עם הרב ישראל גרוסמן למוגדל העמק ושם יסכנו הפרטיכים.

הנסעה של הג"ל ביום ג' הבא לישיבה במוגדל העמק היא כדי לחזק רוח התלמידים שלנו וגם לפעול על אברכימים שלנו שיבואו לשם, ואברכימ מתאיימים שיוכלו להשפיע מרווחם בישיבה, או יוכלו יותר אם ישנו צורך, על האברכימ מכפר חסידים.

כמובן שצורך למצוא גם כן, אולי מאברכי צפת, משגיח מתאים בישיבה.

בדעתנו לנסוע לצפת על מנת להשפיע על האברכימ שם שיסכימו לפעול גם בישיבה במוגדל העמק נ"ל.

והנו בזה בקשה שם "מצא לנכוון לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א שהיה לכל הפתוח איזה רמז לאברכימ בczft או גם במקומות אחרים להיענות לעניין זה..."

אפרים ולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 242).

﴿ עובדות כהוויותן במכتب ראש הישיבה ﴾

באותו יום יצא מכתב נוסף אל הרב מאת ראש הישיבה הגאון רבى ישראל גروسמן, שבקבות כל חורשת השמועות שהילכו באotta עת, הזדroz לשלוח אל הרב מכתב ארכוי ומפורט, בו הוא מגולל את כל הפרשה מתחילה, ומונהacha לאחת את כל פרטי השתלשות הדברים, תוך שהוא מפרק בצורה נחרצת את כל הטענות והרינונים שייצאו אליו בעקבות השינויים שהתחוללו בישיבה נוצרה בה עתה אווירה המוגדת לחב"ד.

וכך כותב ראש הישיבה הגאון רבى ישראל גROSמן במכתו אל הרב:

ב"ה. יום ה' כ"ד אייר תשל"ה
כ"ק מrown אדמו"ר שליט"א

לא נהיגא גבן דזעירא שאל בשלום רבנן של כל
בני הגוללה. מצאתי חובה לנפשי להעלות על הכתב
רוחשי לבבי המפעמים בקרבי בנווגע לישיבה במוגדל
העמוק, ואתחליל לפיה הסדר.

האמת ניתן להאמר, שבעת שהצעתי שתבווא
קבוצת תלמידים תמיימים מהישיבה דכפר חב"ד
ליישיבה במוגדל העמוק, היה פי ולבי שווין, והמטרה
הנכשפת שבתקופה מסוימת בשבת אחיהם גם
יחד, התלמידים התמיימים יחד עם התלמידים
מאחיזיו הספרדים שכמעט כולם בבחינת הוצאה
יקר מיזולל, ואחרי עמל של שש שנים הגיעו לדרך
חשובה בלימוד התורה ויראת שמים, תצליח
השפעת התמיימים על התלמידים הותיקים במוגדל
העמק, לקרב אותם לחסידות ולהתקשרות עם
אנ"ש חב"ד, וביחוד ההתקשרות עם כ"ק אדמו"ר
שליט"א, והם עברו לישיבה הגדולה בכפר חב"ד.

והגאים לחוף מבעדים ינשומם בני הרב יצחק דוד
שייחי' לרוחה, כי רצתה ה' את מעשהו וראאה ברכה
בעמלו בבחינת ולוקה נפשות חכם, כך הסברתי שעה
שהעלית הצעיה וכך חשבתי, וכך רצתהبني שייחי',
וכשנתקבלה הצעיה באופן זמני עד אשר תבוא
תשובה כ"ק אדמור' שליט"א, הלכנו בכיוון זהה.

MISSIONARIES' ARRIVAL
MISSIONARIES' ARRIVAL

משהגיעה התשובה שהتلמידים התמימים הם שלוחים, וכייחד עם ההסכמה והברכה של כ"ק אדמור"ר שליט"א, הובן העניין ש"ק אדמור"ר שליט"א רוצה להזק את היישיבה **במגדל העמק**, ובדברי קודשו ביהדות עם התלמידים השלוחים הודגש על הארץ והגדלת היישיבה **בכמות ובאיכות** והפצת האור על העיר ועל כל הצפון, והיישיבה הגדולה תהיה **נסנוף לתומכי התמימים**.

עליו למצוין שבהסכם כת"ק אדמו"ר שליט"א בחודש אלול תשל"ז נזכר שעליו לומר شيئا' ד' או ה' פעמים בשבועם בימיים נפרדים. למרות שהיה לי קשה מיאוד למלא אחר הוראה זו, השתדלתי בכל רוחן לקיים הדבר, וכך עשייתי.

והאמית היא שברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א נתקיהמה שהتلמידים התמימים עלו ונתעלו מiaoד בלימוד הנגלה ובנהוגה חסידותית, וגם כפי דעת המבינים לא נפלו בלימוד החסידות, והם לומדים בערך כמו בישיבת תומכי תמימים, דהיינו שלומדים ג' שעות ביום חסידות, וכן התקיימה חברכה בעניין לימוד הנגלה לשאר התלמידים.

אבל מה שנוגע למטרה הונכשתה הנ"ל, המיציאות הוכיחה שהעניין לא כל כך פשוט כמו שחשבנו,

הן מצד שהتلמידים מיעדות המזורה שמרנים ושמרים על מנהג אבותיהם ומקפידים על הנוסחאות של עדות המזורה והמנהגים שלהם, עומדים על דעתם לא לשנות מסורת הזאת, ביחוד פועל כאן התנופה של הרבה עובדיה יוסף שחישל ועובד את מהותם הספרדית בלי שיוטרו כלל וכלל...

במשך כל החורף, נ"ג בני שיחי ואני, עם מאנ"ש בכל הארץ למצוא מנהל רוחני ור"מ משגיח לשיבה, והינו מודעים למצב, שנויות בזה הן מבחינת ההשפעה החיוונית, שכמו שיקבלו תורה מפיו בלימוד הנגלה לاطיקבלו גם כן תורה החסידות ממנו, והן מיניות השיללה, שאם לא נמצא מאנ"ש, בהכרח למונות מהוגים אחרים, עצם הדבר שמנגד העמק רחוק ממרכז הארץ מקשה מאד למצוא מי שיחיה מוכן לבוא לשם, והבחירה היא קטנה ביותר.

אני אמרתי לבני שיחי "במשך השנים שמוכרחים למצוא מהסידי חב"ד שיכנסו לעובדה מותך אידיאל, לਮראת כל המאמצים שאני ובני הינו מהוגים על הפתחים, ולא דחינו שום הצעה, אפילו הצעה שלפני ראות עיננו הייתה רוחקה מליהות מתאימה".

בני שיחי אומר שהוא מקווה שברגע האחרון נשיג גدولים בתורה ויראת שמים וינחלו את היישבה הגדולה, כי התלמידים הוותיקים התפתחו עד כדי כך שהם מבינים טוב להעיר ערך הר"מ אם הוא באמת לדין, ואומר ששיעורים טובים או לא. וברגע האחרון הביא אחד הצעה שנתקבל את הרב...

שיהי' ואת אביו הרב... שיהי' שיקבלו עליהם את ההשאה והרצאות השיעורים.

לפניהם סיכמנו דיברתי עמהם באורך שהסדרים של לימוד החסידות לא ישתנו, דהיינו שהتلמידים התמימים השלוחים ילמדו בערך ג' שעות ביום חסידות, ושאר התלמידים ילמדו חצי שעה בבוקר לפני התפילה וחצי שעה לפני מעריב. הם הבטיחו שלא ישנו שום דבר, אבל מי שלא רוצה ללמוד חסידות הם לא יכולים להבטיח שהם ירி�חו אותן, אבל הם ח"ז לא ידרכו נגד זה, וגם הצהירו שאין להם שום התנגדות להב"ד.

באין ברירה אחרת גמרו עם, כי הכרירה היחידה האחרית הייתה לסגור את הישיבה הגדולה. הם למעשה כן שיינו הזמנן, במקומות ומון התפילה בשעה שבע וחצי ולמעשה התפילה החלה עשרים רגע לפני שמונה, ובגלל זמן קריית שם שינו שלימוד החסידות יהיה בשעה שיש וחצי.

...ובודאי בלי שום ספק ספיקא שאם כ"ק אדמו"ר שליט"א יחליט על ההצעה של המשפיע שליט"א מיד נבצע ההחלטה.

ר' מאטיל לויון שיהי' נתמנה למנהל הכללי של הת"ת לבנים ובית הספר לבנות. האברך הרצל נתמנה למגיד שיעור בישיבה קטנה לחודש אלול, ובצלאל קופצ"יק נתמנה למדריך. הרה"ג ר' מאיר גרווזמן שיהי' ביקר בישיבה ואף אמר שיעור בישיבה הגדולה לפני כל התלמידים, והוא התפעל מאוד על ההתמדה ועל היראת שמם.

המשפיע הצעיר שהרב מאיר גרויסן יבוא לכמה
חודשים ללמידה חסידות עם התלמידים התמימים
וגם עם שאר התלמידים, והוא גם כן יdag להשיג
אנשים מתאימים בכל מערכת החינוך מאונ"ש חסידי
חב"ד, ואם ירצה לומדים שיעורים בנגלה, anno הסכמנו...
עוד הפעם אני חוזר ואומר שמה שיורה לנו כ"ק
אדמו"ר שליט"א כך נעשה בעזה".

השליחות בנווגע לנוכת המערבי ולהתועדות
בישיבה נתקיימה ברוב פאר והדר. בני שיחי"
ואני דיברנו אל כל התלמידים שיתקשרו לכ"ק
אדמו"ר שליט"א בבחינת ויאמינו בד" ובסמה
עבדו. והרה"ק מירוץ פריש ופרעה הקרייב ליבן
של ישראל לא יהיי קרובים וקשרורין לצדיק הדור
למשה רבינו, אלא הקרייב עם ישראל לד' בל'
התקרשות, ודיברנו הרבה על לימוד החסידות.

ישראל גروسמן

(ימי תמיימים ז' עמ' 243.)

❖ דרוש מושגיה חבד"י לישיבה ❖

בינתיים חולפים עוד מספר ימים, והנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית עשו מאצחים עילאיים למצוא לישיבה במגדל העמק מושגיה רוחני מקרוב חסידי חב"ד. הרב גروسמן מצדו מבטיח שאם יימצא אחד כזה הוא יקבלו מיד לתפקיד ויתן לו את מלאו הגיבו, אז אותו רב ליטאי שכבר משמש כיום כMSG, יעוזב מעצמו ויוציא את המקום למושגיה החדש.

ברם, מהר מאד מתברר להם כי המשימה מורכבת ומסובכת מכפי שחשבו ואני פשטota כלל ועיקר. כל האנשים המתאים מחסידי

ר' מאיר צבי גרויסמן – מילון ארכיטקטורה יהודית –

ראש הישיבה הגאון הרב ישעאל גروسמן עם הרב אפרים ולף

חכ"ד, עטם באו בדברים, אינם מגלים שום נכונות לעזוב את מקום כד' לנדו'ל מגדל העמק וליטול על שכם את התפקיד המذובר.

ישנו רק אחד מחסידי חכ"ד המתגורר בקריית מלאכי שמוון לבך, אלם הוא מעוניין לשאול תחילת את הרב בקשר להצעה זו.

הגאון רבי ישעאל גROSMAN העלה הצעה חדשה, שהנהלת ישיבת חכ"ד המרכזית יבחרו מתוך אותם תלמידים שלוחים 3-4 בחורים שיישמשו כמגידי שיעורים בישיבה הקטנה ואז להשפעה החבדית תחל כבר מהתלמידים הצעיריים, כך שבבוא היום יתאפשר לפתח ישיבה גדולה חסידית במקום. זאת למורות העובדה כי גם ביום כבר יש להם לאותם בחורים שלוחים השפעה ניכרת על תלמידי הישיבה קטנה.

❖ פניה דחופה לרבי בבקשת גילוי-דעת ❖

הנהלת ישיבת חכ"ד ראו כי נקלעו למצב חסר אונים וקצרה ידם מלהושיע, על כן הם פונים בדחיפות אל הרבי לסייע להם בחיפושים אחר משגיח מתאים מאנ"ש, ולהורות להם להicken יכולם הם לפניות כדי למצוא את האיש הנכון.

וכך הם כתובים לרבי:

ב"ה. א' סיון תשל"ה
כ"ק אדמור' שליט"א

אתמול היה במשרד בלוד ר' יצחק דוד שי' גROSMAN
ביחד עם הרב מאיר צבי שי' גרויסמן, והסביר שוכן את העניין שקיבל את הרב... בראש ישיבה במגדל

העמק מוחסן ביריה אחרת, וברגע שנוכל להביא משגיח או ראש ישיבה מתאים מיאנ"ש הוא מוכן מיד לקבלו ולתת לו את מלא הגיבוי, ועל ידי זה ובדרך ממילא יעזוב הר' ... את הישיבה שם. ר' יצחק דוד אמר גם שדיבר עם כמה וכמה אברכים בירושלים והציע להם לקבל החשגהה בישיבה במגדל העמק אבל לא מצא שהאנשים המתאים יסכימו לכך. דיברנו עם ר' ליב שי' קפלן אם יוכל למצוא אברך מתאים בصفת לתפקיד הנ"ל וכן הצעיו התפקיד לר' ... שי' מנהלת הר חב"ד ואמר שמוון לשאול על כך את כ"ק אדמו"ר שליט"א.

במدة ולא יכולו לקבל משגיח מתאים מיאנ"ש, מציע הרב ישראל שי' גרוסמן שמבין התלמידים השלוחים הנמצאים במגדל העמק יקחו 3-4 תלמידים שהיו ר"מים בישיבה הקטנה, ובמשך הזמן בעבודה شاملמתה למעלה יכולים לבנות ישיבה חסידית במקום. אבל מצד שני ברור גם שהتلמידים המבוגרים שנמצאים כיום בישיבה גדולה שם יש להם גם השפעה על התלמידים הצעירים, אבל בלי ביריה יצטרכו לעשות צעד זה.

היות ואני רואים את העניין הנ"ל, שחרר אדם מתאים מיאנ"ש לישיבה במגדל העמק, נבקש אם יוכל להיות גילוי דעת מכ"ק אדמו"ר שליט"א לאיפה לפנות בעניין זה, אם לחפש בארץ הקודש או בחו"ב וכדו'.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 246.)

כעבור שבועיים מתרבר כי הצעה של אותו חסיד חב"ד המתגורר בקריות מלאכי אינה לרווחו של הרב ובה לא קיבל מהרב תשובה חיובית. בנוסח הם אינם מקבלים מהרב איזשהו גילוי דעת אל מי לפנות להצעה את תפקיד המשגיח בישיבה.

• הצעות המשפיעו לחיזוק היישוב

המשפיע הרב מנחם מנ德尔 פוטרפס נכנס לתמונה - במיוחד לאחר ששמע כי הרב מכנה את הישיבה במגדל-העמק "א סניף פון תומכי-תמיימים". והוא מעלה הצעה לשולח אחת לשבוע את הרב מאיר צבי גרווזמן למגדל העמק למסור שם שיעורים, לחזק את התלמידים השלוחים, ולעקוב מקרוב אחר ההתפתחות הרוחנית והחסידית של התלמידים בישיבה.

אולם להצעה זו מתנגד הרב אפרים וולף בטענה כי לפיקודו לא
עלתה בידו של הרב גרווזמן לנסוע לשם בקביעות מיד' שבוע, אך שלא
 חביבה לדזרר כל חווילת |

כגンド זה הציגו הרבה פוטרפס לחילופין, שאחת לשבועיים יישע אחד מצוות הישיבה בכפר חב"ד למגדל העמק כדי להتواעד עם התלמידים. גם בקשר להצעה זו מטעורר הרב וולף ספקות אם אכן הדבר יביא תוצאה.

על כר מדועה הרבה וולף במקתבו לרבי:

ב"ה. ט"ז סיוון תשל"ח
כ"ק אדרנו"ר שליט"א

היום הייתה אצל ר' מנחם מענדל שי' פוטערפאס, לפि בקשו, בעניין היישיבה במגדל העמק, הוא סבור שכיוון שר' לא קיבל לעת עתה מענה מכ'ק אדמו"ר שליט"א לקבל הצעה ממגדל העמק, נראה שלא יבוא לכאן, ולכן מציע שר' מאייר צבי גרויזמן ישע בכל שבוע למגדל העמק. אמרתי לו שלדעתי באם נסעה זו של ר' מאייר צבי גרויזמן

תהיה תמידית או יהיה הדבר מועל, אבל אם ישך רק פעם או פעמים אני רואה בזה תועלת.

ר' מנחם מענדל פוטרפאס הציע שאחת לשבועיים ישך אחד מצוות היישבה בכפר חב"ד להתועד עם התלמידים במגדל העמק. אמרתי לו שהצעה זו היא נכונה באם גם ר'... יהיה במקומם, כי הוא הרי יטפל בעיקר לצד הנגלה שביישבה וצריך תוספת מיוחדת להוספה ברוח החסידות.

לשכת הקרובה יבואו לישיבה בכפר חב"ד 18 תלמידים מהישיבה במגדל העמק.

אפרים ולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 248.)

כעבור יומיים מתקבלת תשובה ממצירות הרבי, כי הרבי נתן הסכמה להצעה שהרב גרווזמן יסע למשך תקופה לישיבה במגדל העמק למסור בה שיעורים.

הרבי ולף מודroz להודיע לרבי כי התשובה אכן התקבלה:

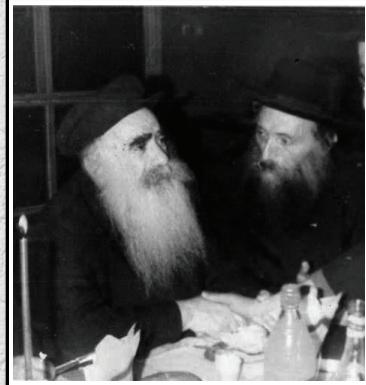
**ב"ה. י"ח סיון תשל"ח
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

ר' מאיר צבי שי' גרויזן היה אצל ואמר שהתקשו עמו ר' בנימין שי' קלין על דבר מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניין היישבה במגדל העמק, והבין שיש הסכמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שהוא יסע לתקופה להיות בישיבה במגדל העמק.

אפרים ולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 249.)

חולפים מספר ימים, ותלמידי הישיבהגדולה של מגדל או רנשחים
לעשות את השבת בישיבה בכפר חב"ד, על מנת שהנהלת הישיבה
שם תתרשם מהם לקראת הרישום שלהם לישיבה בכפר חב"ד לשנת
הלימודים הבאה.

ראש הישיבה הגאון הרב ישראלי גروسמן
עם המשפיע הרב מנדל פוטרפאס

בנוסף, הרב גרווזמן מתעתד לנסוע
בימים הקרובים למגדל העמק, והנהלת
ישיבת חב"ד תולים בזיה תקוות רבות
שכאשר יהיה נוכח במקום, יוכל בשלב
כלשהו למצוא פתרון כיצד להשיג
ליישיבה משגיח רוחני מקרוב חסידי
חב"ד.

על כך מודיעו הרב וולף לרבי:

**ב"ה. כ"ב סיון תשל"ח
כ"ק אדרו"ר שליט"א**

בעניין ביקורם של התלמידים מהישיבה במגדל
העמק בשבת האחרונה בכפר חב"ד, שהייתה ב"ה
התרשומות טובות לפ"ע, התלמידים ממגדל העמק
עשוי מניין לתפילה שחרית בשעה 8 בוקר.

על דבר נסייתו של ר' מאיר צבי גרווזמן ביום
הקרוביים למגדל העמק, ואולי כשייה במקום יוכל
למצוא פתרון לכך אדם שישם.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 250.)

◊ פיתורי המשגיח ◊

חודש אחר כך, מבשר הרב וולף לרבי את הידיעה המשמחת שהתקבלה
aczlo, שהרב גרווזמן עומד לפטר את הרב הליטאי מתקiid המשגיח בישיבה,
זאת למורת שעדין לא נמצא מישחו אחר שימלא במקומו את התקiid.

וכך הוא כותב לרבי:

ב"ה. כ"א תמוו תשלה"

כ"ק אדמור' שליט"א

מר' משה שי' לנדא שמעתי שר' יצחק דוד שי'
גروسמן עומד לפטר את הר'... שי' מתפקיד הראש
ישיבה בישיבה במגדל העמק.

אפרים ולך

(ימי תמיימים ז' עמ' 256.)

♣ פעילות התלמידים השלוחים ♣

כפי התוכנית שנטוותה מראש, בתום השנה נשלחו תלמידי הישיבה גдолה "מגדל אור" ללימוד בישיבה בכפר חב"ד, ואילו בישיבה במגדל העמק העוניינים הסתדרו, כאשר היא אכן מתחילה להתנהל כישיבת תומכי-תמיימים לכל דבר, והתלמידים השלוחים נשארים וממשיכים ללימוד שם כדי להשפיע על קבוצת התלמידים החדשה שעלו מן הישיבה קטנה ללימוד בישיבה הגדולה.

שנת הלימודים החדשה נפתחת בהצלחה מרובה. הגאון רבי ישראל גROSMAN כדאיתקד שווה בה בימות השבוע ארבעה-חמשה ימים ומידי יום מוסר בה שיעורים עמוקים ונפלאים, כאשר אחת בשבוע הוא נסע לישיבת תומכי תמיימים בכפר חב"ד למסור בה שיעור כללי ולקראת השבת הוא שב לביתו בירושלים.

במקביל ללימודיהם בישיבה, קיימו הבחורים השלוחים רשות מסועפת של פעילויות ברוכות. מפעם לפעם עורכים ביקורי בית במקום, תוך שהם משוחחים עם בעלי הבית בכל מה שקשרו לחינוך ילדיهم על טהרת הקודש, לכשרות המטבח ועוד. וכן כתוצאה מביקורים אלו נקבעו מזוזות בבתיים רבים, נשים ובנות החלו בהדלקת נרות שבת מדי ערב שבת וחג, גברים בהנחת תפילים, ועוד כהנה רבות.

בשבתוות ובחגים ביקרו התלמידים השלווחים בבתי הכנסת המקומיים, כשהם חוזרים על שיחות קדשו של הרבי באוזני ציבור המתפללים.

בימי דפגרא, מלבד התווודיווית שנערכו במסגרת הישיבה, התקיימו גם התווודיווית רבתי עם, כשרבים מהתושבי העיר נוטלים בה חלק. כן התיסדה רשות מסיבות שבת לידיוו המוקם, כשהמאה ילדים משתתפים בה באותה תקופה.

ועד להפצת שיחות בלשון-הקודש

גולת הכוורת לא ספק, הייתה היוזמה הברוכה של התלמידים
השלוחים במדר' העמק, להוציא לאור בלשון הקודש את תמצית
שיחותיו הקדושות של הרבי מיד לאחר כל התווועדות.

היה זה אחד מהמבצעים הארציים שהתחילה באותה תקופה במגדל-העמק באמצעות הקמת "וועד להפצת שיחות בלשון-הקודש". באותו יום כל עניין הנחות' באראה"ב לא היה עדין מפותח דיין. שיחות רבות כלל לא יצאו לאור באותה תקופה, מלבד העובדה שהנחות' היו באידיש בלבד ("וועד הנחות' בלחה"ק" עדין לא נולד).

תלמידי הישיבה במגדל-העמק נכנסו אפוא במרץ רב לעניין והחלו להוציא-לאור את 'תקציר' השידורים, כך שבתור כמה ימים הגיעו למנויים כו'. המיסד והמנהל הראשון היה ר' יעקב הילפרון, ואחריו התעסקו

בזה השאר, כאשר
השיחות כותב הת'
לו- יצחק שיחי
גינזבורג. (בשנים
של אחר מון הת'
מנחים-מענדל הלוי
שיחי ברוד, הת'
משה הלוי שיחי
חפר ועוד).

הודות למאמציהם המרוביים של ה"זעך להפצת שיחות בלשון-הקודש" במקدل העמק, גדלה תפוצת השיחות, הרעיון התקבל בהתלהבות רבה בקרב רבים מחסידי חב"ד, ובעיקר אצל אלו המתעניינים בשיחותיו של הרב שפת האידיש לא הייתה נירה להם.

הדבר נמשך עד שבשלב מאוחר יותר התחילו העניינים בניו-יורק להתמסד והשיחות החלו להופיע בקביעות ובמהירות.

- פרק שmini -

הודעה נחרצת על מהות הישיבה

◊ סערה חדשה מתחוללת ◊

חלפה עברה לה מחצית השנה והזוב החל מתעורר מרבעו. כפי שחזה הרב מראש, החלה מסכת התנגדויות מגורמים שונים בנוגע להצטרפות תלמידי מגדר או למסגרת ישיבת חב"ד, בעקבות כך נפוצה שמועה כאילו הרב גروسמן מתכוון לסגור את הישיבה הגדולה בגין ההתנגדות שהתעוררה.

הדבר עורר בהלה וחשש בקרב הנהלת ישיבת חב"ד, בדאגה על התלמידים שנשלחו מישיבת חב"ד למגדל העמק. אולם לאחר בירור קצר שערך הרב אפרים וולף טלפונית עם הרב גROSMAN, התברר לו כי אין לדברים כל שחר והוא עדין עומד איתנה על דעתו ונחוש בהחלהתו שהתלמידים בישיבת מגדר או ר' ימייסכו את לימודיהם בישיבת חב"ד כברירה טبيعית אחת ויחידה. על כן הוא מודיעו לרבי במכתבו:

**ב"ה. י"ד שבט תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

**סיפר לי ר' מאיר צבי שי' גרויזמן ששמע בשם
הרבי ישראלי שיחי' גROSMAN שישי' מהשובה לסגור**

את היישוב הגדולה במגדל העמק. התקשרתי על דבר זה אל ר' יצחק דוד שי גروسמן ואמר לו, שלמעשה אין בדעתו לסגור היישוב הגדולה, יש לו איזו התנגדות מאנשים הספרדים במקום מהקשר של היישוב אל חב"ד שהוחששים קצת מזויה, אבל מטרתו היא שהתלמידים בישיבה קטנה ידעו שהמשך הטבעי שלהם הוא לישיבה חב"דית.

אפרים ולף

(ימי תמים ז' עמ' 292.)

◊ הכרזה נחוצה ללא חת ◊

ימים אחדים אחר כך, בעקבות כל ההתנגדויות שקמו והתעוורו, נקט הרב גروسמן בצעד חריף. הוא קרא לאסיפה את כל הצוות החינוכי בישיבה, והודיע להם ברורות ונחרצות, כי בדעתו להודיע חד-משמעות שהישוב הגדולה היא בפירוש ישיבת חב"ד, וככל הנראה אף תיקרה בקרבם בשם "תומכי תמימים". הוא מטיל עליהם להודיע לתלמידים بصورة שאינה משתמעת לשתי פנים, שככל מי שאינו מעוניין בכך כן להמשיך את לימודיו בישיבה, הוא מוזמן כבר עתה לעזוב ולהיפש לו מקום לימודים אחר.

בצד שנקט הרב גROSמן הוא לקח על עצמו סיכון מסוים, ביודע היטב כי בעקבות הכרזה גROLית זו, אזי תלמידי הישיבה הקטנה שהסתיגו מחסידות חב"ד לא יאוטו לעבור ללימוד בישיבה הגדולה בשנה הבאה. אולם כפי שקיבל על עצמו נאמנה בפתחת הישיבה הגדולה את הוראת הרבי שהתנה את הסכמתו לכך בתנאי שהוא יבטיח בתוקף שלא יתרשם מההלך שיכול להטעור (מהמנגדים דחב"ד), על כן עתה הוא עמד נחוש בדעתו ולא נבהל ולא חת מכל מה שעלול להתעורר, הגם שמדובר בחשש רציני שהישוב הגדולה עשויה להיסגר בשנה הבאה.

◊ המהלך בעניין הנהלה המרכזית ♦

אולם גם לאחר שהרב גروسמן ביצע מהלך זה, לא ראה הנהלת ישיבת תומכי תמימים את הדבר בעיני יפה, הם העלו טענות כי היה עליו יחד עם כל צוות החינוך בישיבה להודיע על כך לרבי מראש בטרם עשותו עד מכריע שכזה. הרב מנחם מנדל פוטרפס מצדו העלה טענה שהיא על הרב גROSΜAN לפועל בצורה נוחה ונעימה עם אותם התלמידים בדרך של קירוב ולא בתקיפות.

הרבות אפרים וולף ממהר לעדכן את הרבי בכל הפרטים:

ב"ה. כ"א שבט תשל"ט

כ"ק אדמו"ר שליט"א

לאחרונה קרא ר' יצחק דוד גROSΜAN לאסיפה צוות עובדים ואמר שבදעתו לקרהת זמן הלימודים הבא או לקרהת זמן החורף להודיע באופן ברור שהישיבה גדולה היא של חב"ד, ואולי גם לקרהותה בשם תומכי תמימים, ולהודיע לתלמידים שמי שאינו מעוניין להמשיך באופן כזה בישיבה יוכל לעזוב, וזאת למרות שעיל ידי צעד שכזה לא תעבור היכתה הנודלה של הישיבה קטנה ליישיבה גדולה, כי אצלם ההתנגדות לחסידות חזקה.

אמרתי לר' יצחק גורביין שהשאלה בכהן"ל היא עקרונית, והיו צריכים כל צוות העובדים בישיבה ביחד עם ר' יצחק דוד גROSΜAN לכתוב כל הפרטים מהנעשה בישיבה והאופן שבදעתם לפועל, ולכתוב כל זאת אל כ"ק אדמו"ר שליט"א.

לאחר מכן דברתי על דבר כהן"ל עם ר' יצחק דוד גROSΜAN וגם הצעתי לו לכתוב אל כ"ק אדמו"ר שליט"א יחד עם כל צוות הר"מים שלנו, ואמר שהוא מבין זאת.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מנחם מונדאל שניאורסאך

ליובאוויטש

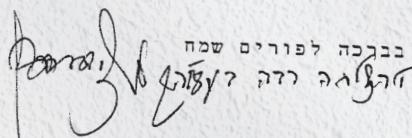
770 איסטערן פראקוווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ערב ש"ק י"א אדר ה'תשל"ט
פ' זכור את אשר עשה לך עמליך,
ברוקלין, נ.י.

הרעה"ג הוו"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק דוד שי'

שלום וברכה'

מאשר הנני קבלת נכ'
ויה"ר שבקרוב槭ש יקוריים הייעוד בקריאת התורה דיכי הפורים הבע"ל: מהה
אמחה את ذכר עמלק מתחת לשכרים ויהי', השם שלם והכסא שלם,
ועוד קודם לזה יקוריים בכאו"א מבנ"ר: מהה את ذכר עמלק מתחת השמים לא
תשכח - בקריאת ש"ק זה.
כollow ג"כ ענינו בעבודת האדם לקונו מבואר בספריו כוסר וחסידות בכמה
אורפנימים, ומהם אשר
ידע את רבוינו בשכלו - הכמה וברינה שבנפשו, אשר היא "חלק שם הווי" ב"ה".
וחו"ב שלו "מרומזים באותיות יו"ד ה"א (שבשם)"
ויעבדו "באמת בעסק התורה והמצאות - הן אותיות וא"ו ה"א (שבשם)"
ויהי' בעבודת האדם - השם שלם והכסא (מלכות דהשם) שלם, כי ע"י המחשבה
דברור ומעשה שלו ממליכו בעולם,
ובאתערותא דלתתא (תמחה) - אתערותא דלעילא (תמחה אמחה),
וכנרג�ץ כ"ז בדברי הคำים במשנתם ריש מס' מגילה: מגילה נקראת ביה"א כו'
בט"ו לא פחות ולא יותר,
וידעו הפירושים: מגילה נקראת עד קורא בתורה - סקורא להקב"ה ע"י התורה
ביה"א - אותיות וו"ה שבשם. בט"ו - אותיות ג-ה שבשם
[ביה"ב ביה"ג ביה"ד - ביחד עם י"א ט"ו - סה"כ כמנין אדני, אדנות, כסא
 שלם].
ובלשון הכתוב: אזכרה מקדם פלאך שנצטו איז ע"י, משה גואל ראשון למנות להם
מלך (וах"כ) מלחתה עמלק (וах"כ) בנין בית המקדש
כן תהאי, לנו: שיעמוד ויבוא מלך המשיח וילחם מלחותה ה', וינצח ויבנה
המקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל -
במהרה ביוםינו ממש.

בברכה לפורים שמך
זהו ג' אדר ? ע"ג

"בברכה לפורים שמח ולהצלחה רבה בעבודת הקודש"

אתמול בערב דיברתי בעניין זה עם ר' מנחם מענדל פוטערפאס, ואמר שדעתו גם שצורך לפעול באופן טוב ובקיים עם התלמידים בישיבה הר"מים וכו'. ולאחר שר' יצחק דוד גروسמן בקש ממנו شيובו למגדל העמק, בדעתו לנושא לשם ולראות מקרוב מה שאפשר לפעול.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 293.)

๔) שיעור א' בסכנת סגירה

בעבור חדש, מתבררת המציאות המרה וטופחת על פניו של הרב גROSמן, הוא נוכח לגלות כי בעקבות הכרזתו הנחרצת, יכולות הכל התלמידים מן הישיבה הקטנה, בהשפעת הרמ"ים שלהם, אינם מתוכונים לעبور ללימוד בישיבה הגדולה ונערכים לעBOR ללימוד בישיבות אחרות, מפאת כן עומד להיווצר מצב עגום בו לא יהיה בשנה הבאה תלמידים בשיעור א' בישיבה גדולה.

בשל כך, פנה הרב גROSמן להנהלת ישיבת חב"ד, ולאחר שפירט בפניהם את הבעיה שהתעוררה, בקש מהם לשЛОוח מסכת תלמידים מהישיבה שלהם ללימוד בישיבה גדולה במגדל העמק.

בתשובה, הציע לו הרב אפרים וולף לקבל לישיבה במגדל העמק את תלמידי חב"ד הלומדים במתיבתא בלבד ואולי גם כמה תלמידים מה'חריפתא' (ישיבה מגבילה למתיבתא). הוא המליך לו להזמן את התלמידים הללו להגיע לשבת הקרובה אל הישיבה במגדל העמק, ואז בעת שהותם שם ישוחח עימם וילחיב אותם להיכנס ללימוד אצלו בישיבה.

אם לא די בכך זה, הרי שעתה קמה והתעוררה בעיה נוספת. התלמידים השЛОוחים בישיבה ראו בעניינים כלות כיצד כל חברי השיעור שלהם מן הישיבה בכפר חב"ד כבר הספיקו לחזור מנסיעתם לקבוצה' בחצר הרב,

ואילו הם עדין שוהים כאן וכבר עומדים להשלים שנתיים בשליחותם בישיבה במגדל העמק, כשהם ברור מהם מתי יצכו גם הם לנסוע ל'קבוצה', אי לכך פנו התלמידים-השלוחים אל הרב גروسמן בדרישה "למה ניגראע?", הם אינם רוצים להיות שונים מכל חבריהם ואף הם חפצים לנסוע לשנת 'קבוצה' אל הרב.

הרבי גROSMAN שמע את טענותם המוצדקת, בלבו היה עימם, אך מאידך חשש לשולומה של הישיבה שתתרוקן עם נסיעת התלמידים-השלוחים ממנה. כאשר באotta עת לא היה ברור מאיין יבואו תלמידים חדשים למגדל-העמק. הוא העלה הצעה של פתרון שאוותם תלמידים ייסעו אל הרבי לחודש תשרי ואחר כך יחזרו למגדל העמק.

על כל ההתרחשויות הללו מדווח הרב וולף במכtab לרבי:

**ב"ה. כ"ב אדר תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

בשבת היה בלווד ר' יצחק דוד שי' גROSMAN ודיברתי אליו על דבר מצוב הישיבה במגדל העמק, ואמר לי שהוחלט אצלו שהישיבה גודלה תהיה תומכי תמיימים וכורואה חב"ד, אבל הר"מ מים המקומיים הם נגד זה ומשפיעים על התלמידים בישיבה קטנה שייעברו לישיבות אחרות, וממילא יש לו בעיה שצרכז לקבל תלמידים מאיתנו. הצעתי לו לקבל למגדל העמק את תלמידי המתיבתא מלוד ואולי גם כמה תלמידים מהחריפתא (וממילא היה על ידי זה גם פתרון מתאים לתלמידי המתיבתא), ושיזמיו לשבת הקروבה את תלמידי המתיבתא לישיבה במגדל העמק, ושבמקום יקרב אותם וילחיכם להתקבל לישיבה.

בעניין התלמידים השלוחים מכפר חב"ד למגדל העמק, אמר ר' יצחק דוד גROSMAN שם רוצים

לנסוע אל כ"ק אדמו"ר שליט"א לתקופה של שנה,
אבל או יחסר היסוד של התלמידים, והיתה הצעה
שהתלמידים יסעו אולי רק לחודש תשרי ולאחר
מן יזרו למגדל העמק.

במגדל העמק יש לו כיוון 80 דירות פנויות, היו אליו
פניות מ... ומקבלן פרט שימסור להם הדירות.
אמרתי לו שבאים אינו דחוק בכפסים שייכה לעת
עתה עם זה.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 298.)

כעבור שבוע שב הרב וולף וمعدכן את הרבי בדבר התוכנית לשלווה
את תלמידי המתיבטה בלבד ללימוד בישיבה הגדולה במגדל העמק, וזה
תוכן מכתבו:

ב"ה. כ"ט אדר תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א

דיברתי עם ר' מאיר צבי גרויסן בעניין התוכנית
שהתלמידי המתיבטה מלוד ימשיכו לימודם
בישיבה במגדל העמק, ואמר שייהיו מרווחים כאשר
הדבר יבוצע.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 299.)

בнтיאים זוכה הרב גרוסמן קיבל מכתב מהרבី לקרהת חג הפסח, בו
מגלה הרבី התייחסות מפורשת בנוגע לישיבה הגדולה במגדל העמק.

זה לשון המכתב:

ב"ה, י"א ניסן ה' תשל"ט
ברוקלין, ני.

הרחה"ח א"א נו"ג עוסק בצרכי ציבור וכו' [כآن מוחק
הרבי את המילה: "וכו" ותחת זאת מוסיף בכתב יד: "רב
פעלים וכו'"]

שלום וברכה!

המכתב מאז נתקבל [כآن מוחק הרבי את המילה: "מאז"
ותחת זאת מושנה ומוסיף בכתב יד: "המכתב מזו והפ"נ
נתקבל ות"ח."].

ולקראת חג המוצות, זמן חירותנו, הבא עליינו ועל
כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע ברכתך לחג
כשר ושמח ולהיראות אמתית, חירות מדאות
בגשם ומדאות ברוח - מכל דבר המעכבר עבודת
ה' בשמהה ובטוב לבב.

ולהמשיך מהירות ושמחה זו בימי כל השנה כולה.

וכפרט שעבודת השם, כמצווה עליינו בתורתנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניין האדם ובמשך כל
היום ובכל הלילה, כמו שנאמר בכל דרכיך דעתך.

כברכת החג [וכآن מוסיף הרבי בכתב ידו: "ולחצלהה
רבה בתומכי תמיימים דמגדל העמק ובכלל בעבודת
הקודש".]

מנחם שנייאורסאהן

מנחם מענץל שניאורסאהן
ליובאוויטש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

770 איסטערן פאַרקוויי
ברוקלין ג. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'חש"ל
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"ג עוסק בצדקה וצדקה
מו"ה יצחק דוד שי'

שלום וברכה!

המכחוב אָזֶה נתקבלן ~

ולקראת חכמתך, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הגני בזה להבי
ברכתך לחכמתך ושםחה ולחרות אמתית, חירות
מדאות בגשם ומדאות ברוח - מכל דבר המכב
עבودתך, בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחריות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שפבודת השם, כמצווה עליינו בתורתנו
תורת חיים, הרוי היא בכל ענייני האדם ובמשך כל
היום ובכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דבריך דעהו.

תנו לנו צדקה וצדקה יזכה לך

"ולהצלחה רבה בתומכי תמיימים דמגדל העמק ובכלל בעבודת הקודש"

- פרק תשיעי -

תלמידים מכפר חב"ד למגדל העמק

♣ הצעה חדשה ♣

ماוחר יותר, העלה הרב גروسמן הצעה חדשה בוגע לדרישתם של הבחורים השלוויים בישיבה לנסוע לשנת 'קבוצה' אל הרבי. הוא הציג רעיון בפני הנהלת ישיבת חב"ד, לאפשר לאותם תלמידים לבצע את מבקשם ולנסוע ל'קבוצה', אולם כדי שהישיבה במגדל העמק לא תיפגע מחסرونם של אוטם בחורים בישיבה, תשלוח הישיבה בכפר חב"ד את כל תלמידי שיעור ג' בישיבה הקטנה למשך שנה בישיבה במגדל העמק, כך שבמצב זה יملאו התלמידים הללו את מקום קודמיהם.

ההצעה אכן הוטבה בעניין הנהלת ישיבת חב"ד. הוחלט ביניהם בשלב זה לשלוח את תלמידי שיעור ג' מהישיבה בכפר חב"ד לבוא לשבת למגדל העמק כדי לאפשר להם להתרשם מקרוב מן המקום והאווירה.

לאחר אותה שבת התקשר הרב גROSMAN אל הרב וולף להודיע לו שהביקור של התלמידים בשבת במגדל העמק עבר בצורה טוביה ומצוחת. עוד הוסיף הרב גROSMAN והודיע שמצד הנהלת ישיבת 'מגדל אור' מוכנים לקבל את תלמידי המתיבטה בלבד לישיבה הגדולה במגדל העמק.

אודות דברים אלו שלוח הרב וולף עדכון לרבי:

**ב"ה. ח"י אייר תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

אתמול התקשר אליו ר' יצחק דוד שי" גروسמן ואמר שמצידם מוכנים לקבל את תלמידי המתיבתא לישיבה במגדל העמק, אלו ממשיים ששיעור א' בלבד. כן סיפר ר' יצחק דוד גROSMAN שבשבת האחרונה ביקרו במגדל העמק תלמידי היכיתה הגבוהה בכפר חב"ד, במסגרת הצעה שבמוקם לנסוע בקבוצה למשך שנה לישיבה בברוקלין למדיו בשנה זו במגדל העמק, ולדבריו היה ביקורו זה מוצלח.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 303.)

◊ החלטת אסיפה הנהלה המרכזית ◊

יוםים לאחר כך מתכנסת הנהלת הישיבה בכפר חב"ד לאסיפה, לדון בנוגע להצעתו של הרב גROSMAN לשלווח את תלמידי היכיתה הגבוהה בישיבה קטנה בכפר חב"ד ללימוד בישיבה הגדולה במגדל העמק.

באסיפה הוחלט להודיע לתלמידים מטעם הנהלת הישיבה שהם רשאים לשאול את הרבי מה עדיף עוברים, האם להמשיך ללימוד בישיבה הגדולה בכפר חב"ד, או לעזור ללימוד בישיבה הגדולה במגדל העמק, או אולי לנסוע לשנת 'קבוצה' אל הרבי.

על החלטה זו מדוחה הרב וולף במכתבו לרבי:

**ב"ה. כ"ג אייר תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

ביום ה' התקיימה אסיפה הנהלת הישיבה בכפר חב"ד בעניין ההצעה לשלווח היכיתה הגבוהה

בישיבה למגדל העמק. השתתפו: ר' יעקב כץ, ר' משה נפרסטק, ר' משה לנדא, ר' מנחם מענדל פוטרפס, ר' מאיר צבי גרווזמן, ר' זיג פולדמן ואני. אחרי דיון הועלו כמה וכמה סברות...»

סוכם למסור לתלמידים שהנהלת הישיבה מסכימה שישאלו חוות דעת ועצת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם כדאי להם לנסוע לתקופה של שנה למגדל העמק או להמשיך למועד בכפר חב"ד, ויעשו כהוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (יתכן שאחדים מקובצת זו ירצו אולי לנסוע לתקופה של שנה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א מקובל).

אפרים ולך

(ימי תמים ז' עמ' 303).

♣ הצעה לשינוי בנסיבות ל'קבוצה' ♣

בשלב מאוחר יותר העלו חברי הנהלת ישיבת חב"ד הצעה חדשה, לפיה יחוללו שינוי מהותי בכל נושא נסיעת התלמידים לשנת 'קבוצה' אל הרבי מקובל עד עתה. על פי ההצעה החדשה יחולו לדורות השנה הבאה ההסדרים הבאים: התלמידים הלומדים במגדל העמק יעברו ללימוד בישיבה בכפר חב"ד, ואילו התלמידים המסיימים לימודיהם בישיבה בכפר חב"ד, במקום לנסוע לשנת 'קבוצה' לחצר הרבי, יעברו למדוד למשך

שנה בישיבה במגדל העמק, כשהאחריה יחוزو למדוד שנה נוספת בישיבה חב"ד, בכפר חב"ד, רק לאחר מכן, כשהתלמידים הללו יהיו בגיל בוגר יותר, ייסעו אז ל'קבוצה'

לאה"ב, כאשר גם אז תארך הנסיעה ל'קבוצה' למשך תקופה קצרה
שתשתרע על פני מושר תקופת ימי החגים בלבד ותו ולא.

הרבי אפרים וולף מדווח לרבי על הצעה החדשה:

**ב"ה. כ"ז איר תשל"ט
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

בעניין העברת הכיתה gaboha מהישיבה בכפר
חכ"ד לישיבה במגדל העמק, הוועלה הצעה
שהתלמידים שנמצאים כבר במגדל העמק שעברו
לשם מכפר חכ"ד יזרו לכפר חכ"ד לאחר שהכיתה
הנוכחית מכפר חכ"ד תעבור למגדל העמק,
והmeal להזה מנסים לקיים סדר שהתלמידים
מכפר חכ"ד שנוסעים בקבוצה אל כ"ק אדמו"ר
שליט"א לא יسعו לתקופה של שנה, רק לאחר
שהתלמידים יהיו במשך שנה במגדל העמק יזרו
לעוד שנה נוספת לכפר חכ"ד, ולאחר מכן יسعו
لتיקופת החגים בלבד אל כ"ק אדמו"ר שליט"א,
ואולי תהיה גם השתפות מצד הישיבה בהוצאות
הנסעה שלהם. ואז המעליה היא שהתלמידים
נוסעים כשהם מבוגרים יותר וגם לא יהיו בארץ
הברית תקופה ארוכה. נראה שבימים הקרובים
נקיים ישיבת הנהלה דכפר חכ"ד בעניין זה.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 304.)

◊ הרבי מגיב בחיריפות רבה ◊

לא חולפים ימים מרובים, ולפתע החלה עננה קודרת ומאיימת
מתנשאת באוויר, חילוקי דעתות קשים התגלו בין הנהלת ישיבת תומכי
תמיימים המרכזית לבין הנהלת ישיבת מגdal אוור. בעקבות כך מרחתת

סכת התפוצצות ונתק מוחלט בכל נושא הקשור בין ישיבת מגדל או ר' ח'ד. הנהלת ישיבת ח'ד בתגובה מחייבת מחייבים להפסיק מעטה לשולח תלמידים מהישיבה בכפר ח'ד למגדל העמק, ולבטל את כל הסיכומים המוקדמים שכבר הוחלטו בעבר בעניינים אלו בין שתי הנהלות.

אלא שעד מהרה מתקבל תוכן מכתב חריף ביותר מהרבי המיועד ישירות אל הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית, בו הוא כותב להם מילים כדורבנות ומוכחים בצורה נחרצת שאינה משתמשת לשתי פנים על החלטתם התמורה.

וכה הוא כותב להם על פתק אשר את תוכנו הוא מבקש מהמצירויות להעביר בדחיפות להנהלת תומכי תמימים בארץ:

ב"ה. א' דר"ח תמוו תשיל"ט

ממצירות לטפלן להנהלת תומכי תמימים הארץ הקודש שי' בהקדם.

שאין יכול כאן להיכנס לפרטים (ובפרט - שזהו תפקידו הראשון של הנהלה, שכיוון שעיל פי הצעתם הściימו מכאן ליסוד סניף תומכי תמימים במגדל העמק, כבר פועלת משך זמן ויפורסם לרבים, פשות שעלייהם לעשות כל תלוי בהם להמשכתה ולולייתה, וד"ל.

וכיוון שעיל פי הידיעות שנטקבלו כאן צ"ל שליחת תלמידים שלוחים לשם (עליהם, נראה, אין ידיעות ברורות מהנעשה שם - וモבנת ההבהלה מ מצב זה - ועוד ועicker - שעוד עתה אין החלטתם ברורה בכלל מה לעשות וכו' - אין ספק מוציא מיד זראי, ובודאי ישלו שלוחים מתאימים לדעת שתי הנהלות, והשם יצליה.

(ימי תמימים ז' עמ' 309.)

חברי הנהלת תומכי תמימים נאחזו בתבלה גדולה בגין תוכן המכתב התקiffin שהיגר אליהם הרב, תיכף ממהרים לבטל במה יד את החלטתם הקודמת. בפגישה שעורכיהם עם הרב גروسמן חוזרים לדון עמו בנוגע להפנויות התלמידים מכפר חב"ד אל הישיבה במגדל העמק.

באوها הזדמנויות מעלה הרב גROSMAN את נושא התלמידים השלוחים שכבר לומדים במגדל העמק ועדין לא יצאו ל'קבוצה', ומביא את דבריהם שהם אינם מעוניינים לחזור ללימוד בכפר חב"ד, אלא מעדיפים לנסוע ל'קבוצה' לרבי, או להמשיך את לימודיהם במגדל העמק.

על אודוט הפגישה שהתקיימה עם הרב גROSMAN, מדוחה הרב ולפ' לרבי:

ב"ה. ג' תМОו תשל"ט כ"ק אדמו"ר שליט"א

השבוע דיברתי עם ר' ישראל שי' גROSMAN, וכן ביקר ר' יצחק דוד שיח' גROSMAN בכפר חב"ד ודיבר עם חברי הנהלה, ובעניין שיעור ג' מהישיבה בכפר חב"ד וכן שיעור ג' של תלמידי המתיבתא בלבד, סוכם שייערו למגדל העמק לזמן לימודי הבעל"ט.

בעניין התלמידים מכפר חב"ד שלומדים עתה במגדל העמק אמר ר' יצחק דוד שלדברי התלמידים רצונם הוא או להמשיך הלימודים במגדל העמק או לנסוע אל כ"ק אדמו"ר שליט"א.

יתכן שבשבוע הבא יבוא שיב ר' יצחק דוד גROSMAN לכפר חב"ד ונשב שוב לסתם על דבר כל הנ"ל.

לשבת י"ט תמוו יסע ר' חיים שיח' אשכני עם תלמידי המתיבתא בלבד לישיבה במגדל העמק.

אפרים ולפ'

(ימי תמימים ז', עמ' 310).

כשנisoו חברי הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית להמתיק את הגלולה המרה שהגיע אליהם בדמות מכתבו הנוקשה של הרבי, וביקשו להתנצל ולהבהיר דבריהם בנושא. התקבלה על כך תשובתו של הרבי על דבריהם, כי מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניין התלמידים לישיבה במגדל העמק היה אל המזciירות ולא ישירות אל הישיבה.

הרבי אפרים וולף שולח למצוירות הרבי לאשר את קבלת התשובה:

ב"ה. ט' תמיו תשל"ט

כבד הו"ח אי"א נו"ג וכי'

הרבי ח.מ.א. שי' חזקוף

שלום רב וברכה!

**אחדשה"ט, הגני בזה לאשר קבלת הטלפון
מהשבע, כדלקמן.**

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניין התלמידים
ליישיבה במגדל העמק היה אל המזciירות ולא
ישירות אל הישיבה.

בכבוד ובברכת בט"ס

אפרים וולף

(ימי תמימים ז' עמ' 311.)

- פרק עשרי -

תגבורת לצוות הרוחני בישיבה

◊ צורך בהגדלת צוות הישיבה ◊

עם התפתחותה של ישיבת "תומכי תמים" - מגדל אור" שבמגדל העמק לסטודנטים נרחבים, הוחל לחוש הצורך להגדיל את סגל אנשי החינוך בצוות נרחב ומוסדר, שיעמוד בניהול הישיבה, ויקל את המעמסה מעל שכמו של ראש הישיבה הגאון רבי ישראל גרוסמן.

באوها עת ממליץ הרב מנחם מנדל פוטרפס, לצרף אל הצוות הרוחני בישיבה שניים משלוחיו הרב הצעיר לארץ הקודש, את הרה"ח הרב יצחק גולדברג כموעמד לכחן בראש הישיבה ואת הרה"ח הרב יוסף ישראלי הנדל לשמש כמשגיח.

אולם הרב וולף שرك לפני זמן קצר נכווה ברותחים כבר נזהר עתה בצוננים, ובזוכרו את דברי הרב שהוראה להם ברורות: "ובודאי ישלחו שלוחים מתאימים לידע שתி הנהלות". על כן הודיע לרבי פוטרפס ברורות כי בעניין זה החלטה נתונה בעיקר בדעתו של הרב גרוסמן והוא זה אשר יכريع אם לקבל אותם ואם לאו.

על כך הוא מדווח לרבי:

ב"ה. י"ז תמו תשל"ט כ"ק אדמ"ר שליט"א

ר' מנחם מענדל שי פוטרפנס אמר לי שיש
לראות להכנס לכהנת הישיבה במגדל העמק,
את הר' גולדברג והר' הנדל. אמרתי לו שהדבר
 תלוי בעיקר בר' יצחק דוד גרוסמן ולא בנו.

אפרים ולך

(ימי תמים ז' עמ' 314).

◊ הסכם הרב גרוסמן להצעה ◊

הנהלת ישיבת תומכי תמימים המרכזית באה בדברים עם הרב גרוסמן
אודות הצעתו של הרב פוטרפס בנוגע למינוי האישים המדוברים בראש
ישיבה ומשגיח, בנוסף גם הביאו לפני את ההצעה למינוי שליח נוסף
של הרב לארץ הקודש את הרה"ח הרב יוסף יצחק הלווי גורביץ לשמש
כר"מ בישיבה.

הרבי גרוסמן נפגש באופן אישי עם שלושת האישים המומלצים -
הרה"ח הרב יצחק גולדברג, הרה"ח הרב יוסף ישראל הנדל והרה"ח הרב
יוסף יצחק הלווי גורביץ, ועמד מקרוב על טיבם ומהותם, הללו הותירו
עליו רושם נפלא והוא התפעל מאוד מאישיותם הגדולה, הוא ראה בהם
ככלו שיתרמו מרוחם על התלמידים ובהחלט עלו את רמתה הרוחנית
של הישיבה בכלל ושל התלמידים בפרט. אשר על כן הודיע על הסכםתו
לקבל אותם ולצרכם לצוות הישיבה.

לאחר שהרב גרוסמן נתן את הסכםתו לדבר, נשלחה ההצעה אל
הרבי, והוא אישרה מיד במילים: "קדימה מגדל העמק!".

וכך לקרה שנת הלימודים הבאה של שנת תש"מ, תוגברה הישיבה
בכוחות חינוכיים מחודשים, בצוות נרחב של שלושת השולחים הללו.
מאוחר יותר הגיע גם הרה"ח הרב יוסף יצחק הלווי סגל מהיישוב ברוש,
שהתמנה לשמש כמשפיע הישיבה.

על אף הוצאות החדש שהתווסף לישיבה, לא זנה הגאון רבי ישראאל גروسמן את הישיבה, ולמרות הטרחה הגדולה הכרוכה בכך, הוא המשיך להשמע מדי שבוע משיעוריו המałפים לפני התלמידים, תמידין כסדרון.

◊ סוף-סוף 'קבוצה'...

לפני מלאות שנתיים לשילוחות, כשהלא היה ברור מתי ייזכו גם השלוחים במגדל-העמק לנסוע ל'קבוצה' אל הרב, הגיעו התלמידים-השלוחים לכפר-חכ"ד ופנו שוב למשפיע הרב מנחם מנ德尔 פוטרפס וביקשו ממנו שידאג להם.

הרבי פוטרפס אכן פעל והצליח. התוצאה הייתה שלקרआת שנת תש"מ הגיעו למגדל-העמק "תלמידים שלוחים" חדשים, כאשר קודמייהם בתום תקופה שנתיים בשליחותם במגדל העמק הגיעו עתה סוף-סוף לנסוע ל'קבוצה' ולשהות במשר שנה בחצרו של הרב.

בפstras חדש אלול תשל"ט, הגיעו לישיבה הקבוצה השנייה של התלמידים שלוחים מהישיבה בכפר חכ"ד, שמנתה כ-15 בחורים, שבאה במטרה להחליף את קודמתה.

במשך חדש ימים, שבו השלוחים ה"וותיקים" עם מחליפיהם וממלאי מקומם בישיבה, בצד לחתם תדרוך חי במקום, עם סיומו של חדש אלול - לקרהת הימים הנוראים - יצאתה קבוצת השלוחים הראשונה והמריאה לשנת ה'קבוצה' שלהם בבית מדרשו של הרב, יחד עם מספר תלמידים חדשים שהתווסףו לישיבה במשך תקופה שליחותם.

◊ הישיבה מותבססת על תילה ◊

מכאן ואילך העניינים בישיבה הסתדרו, כאשר היא אכן מתחילה להתנהל כישיבת תומכי-תמיימים לכל דבר ותלמידי ישיבת מגדל או

לומדים יחד עם תלמידי ישיבת תומכי תמימים שכם אחד, בשיתוף פעולה פורה.

בחודש חשוון שנת תש"מ, מתקבל בהנהלת ישיבת תומכי תמימים - מגדל אוור מכתב ממצירות הרבי, בנוגע להוראת הרבי על הגדלת כמות התלמידים, אל המכתב מצורפת השתתפותו האישית של הרבי בסכום כסף סמלי, וז"ל המכתב:

Tel: HYacinth 3-9250

Cables LUBAVITCH NEW YORK

מִזְכָּרָה
בֶּן־אַדְמוֹן מִנְחָם מַעֲנָךְ שְׁלֵיטָה
לִזְבוֹבָא צְוֹוִוִּיטָה

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
the Lubavitcher Rabbi
770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, מוצש"ק כ' מ"ח ה"תש"מ
ברוקלין, נ.י.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים
מגדל אוור אשר במגדל העמק
ה, עליהם ייחנו

שלום וברכה!
במהר להודיעות כי, מ"ח, בה הוואיל ב"ק אדמו"ר שליט"א לעודר שיתדלן
כל הישיבות להרבות מספר התלמידים שייחנו - ולפי הצורך, גם לפתח סניפים
ומחלקות חדשות הדרושים לזה,
הוואיל ב"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח בקשר לזה השתתפותו הסטלית בסך
מאה ועשרים דולר.
בתוך יודיעו מהגעתה בכחנ"ל, ות"ח למפרע.

בברכת כ"ט
ר' ח.מ. א. חלקוב

מכתב ממצירות הרבי אל "הנהלת ישיבת תומכי תמימים - מגדל אוור אשר
במגדל העמק" בנוגע להוראת הרבי להרבות מספר התלמידים בישיבה

ב"ה מוצש"ק כ' מ"ח ה'תש"מ
ברוקליין, נ.י.

הנהלת ישיבת תומכי תמימים
מגדל אור אשר במגדל העמק

ה' עליהם יחי
שלום וברכה!

במושך להתוצאות כ' מ"ח, בה הויאל כ"ק אדמו"ר
שליט"א לעור שישתלו כל היישובות להרכות
מספר התלמידים שייחיו - ולפי הצורך, גם לפתוח
סניפים ומחלקות חדשות הדורשים זה,

הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשולח בקשר ליה
השתתפו הסמלית בסך מאה ועשרים דולר.

בטה יודיע מההעשה בכגן"ל, ות"ח למפרע.

בברכת בט"ס
רב ח.מ.א. הדקוק

❖ פעילות הקבוצה השנייה ❖

בסירה קצרה על פעילותה של הקבוצה השנייה, ניתן לומר, כי הרבה
מאוד נעשה בהרחבת הקויים. מאמצים רבים הושקו בביסוס היישיבה
שמנתה בשלב זה כארבעים תלמידים.

אודות לפעילויות קבוצה זו, רשות מסיבות השבת הפכה לענפה נוספת,
והקיפה למעלה מ-350 ילדים. במסגרת הביקורים ב בתים פרטיים, נערכו
מאות ביקורי בית ומאות מזוזות נקבעו.

במיוחד יש לציין את "הוועד להפצת שיחות בלשון הקודש", שהמשיכו
להشكיע עמל רב בתרגומים והדפסת השיחות של הרב ווהפצתם בקרב
הרבנים.

הישיבה גם שימשה כמבחן רב עצמה לכל מבחן מבחן הרבי הקבועים והפתאומיים שנזקקו לכוח אדם מוגבר. ניתן היה לראות זאת בעלייל, עת התקבלה הוראותו של הרבי לקרואת ל"ג בעומר על מבחן "והשיב לב אבות על בנים", אותה שעה נראה היישיבה כמפקדה מרכזית שהקיפה את האзор שלו.

פעילות נערכה גם ביישובי האזור הסמוכים. מפעם לפעם יצאו למקומות אלו אחדים מהתלמידים השלוחים, ולעתים אף באו לשם לשבת, ולעתים במבצעים מיוחדים, כפורים למשל, לשלוח מננות ומקרא מגילה, בפסח לחלוקת מצות ולעריכת סדרים, ועוד.

ניתן היה לקבוע בביטחון, כי השלוחים הפכו לחלק בלתי נפרד מנוּף המקום. ואכן, הודות לפעילותם הברוכה זכו להערכה רבה מהמועצת המקומית כולל הי"ר סגןיו, ובמיוחד מתושבי המקום שהוקירו והעריכו את פעולתם השוקקת למען התושבים.

אכן, הכל חשו כי לא לחינם נקרה היישיבה בשם: "תומכי תמיימים - מגדל אור", באשר משמשת היא כמגדל של אור, אורה של תורה החסידות לכל הצפון.

﴿ הקבוצה השלישייה ﴾

עם סיום שנת הלימודים תש"מ, ובהתקרב השנה החדשה, עמדה קבוצה זו כקודמתה לנסוע ל'קבוצה' לחצרו של הרבי, כאשר מקום עומדת למלאות קבוצה חדשה נוספת של תלמידים מבוגרי היישיבה בכפר חב"ד. וכך שמדווח על כך הרב וולף במכתבו לרבי:

**ב"ה. ר"ח תמוז תש"מ
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

**הועלתה הצעה שתושבי כפר חב"ד מהתלמידי
שיעור ג' שמסיים בשנה זו היישיבה בלבד יעברו**

לلمוד בישיבה במוגדל העמק, במטרה שלא יהו
בקירוב מקום לביתם. מהישיבה בקרית גת גם
ביקשו לקבל אצלם תלמידים אלו, אבל כפי הנראה
לנו שהישיבה במוגדל העמק ערכוה ומתאימה יותר
שהתלמידים יעברו לשם.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ז' עמ' 366.)

וامנים שנת הלימודים החדשה של שנת תשמ"א נפתחה בשעה
טובה, כאשר אל שורת התלמידים בישיבה מצטרפת הקבוצה השלישית
של התלמידים השלוחים מכפר חב"ד, המונה 14 תלמידים מובהרים.

דו"ח מפורט על כך שלוח הרב וולף לרבי בחודש כסלו תשמ"א:

ב"ה. י"ז כסלו תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו בזה להגשים דו"ח על מצב הישיבה בכפר חב"ד
מהתילה וזמן הלימודים ביום כ"ה מנחם אב תש"ט
עד עתה.

התלמידים שלמדו אצלינו בשנה שעברה ונמצאים
עתה בחצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א הם - 38
תלמידים כ"י. התלמידים השלוחים למוגדל העמק
הם - 14 תלמידים כ"י. התלמידים בקרית גת,
חלקים בשילוחות לחזק הישיבה הם - 10 תלמידים
כ"י.

סך הכל - 62 תלמידים כ"י.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ח' עמ' 55.)

- פרק אחד עשר -

לקט מכתבים בנושא הישיבה

במכתבים הבאים בהם מדווח הרב אפרים וולף לרבי על הנעשה בישיבה, ניכר כי הישיבה מתנהלת על מי מנוחות והסדרים ממשיכים להתנהל כסדרם.

לפנינו לקט נבחר מתוך כל אותם מכתבי דיוקן שנשלחו לרבי מפעם לפעם:

ב"ה. ד' תמוו תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

ר' יצחק דוד גוטמן טוען... דברתי אליו בעניין העברת תלמידים לישיבה במגדל העמק, והוא טוען שישנה במקום ישיבה שעולה כל כך הרבה כספים ולומדים שם רק כ-30 בחוריים.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ח' עמ' 88.)

ב"ה. ה' תמוו תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

אתמול התקיימה אסיפה הנהלת היישיבה בכפר חב"ד, בהשתתפות: ר' מנחם מענדל פוטרפס, ר' יעקב בץ, ר' מאיר צבי גרויזמן, ר' משה לנדא, ר' זלמן גופין, ר' זליג פולדמן ואני. ר' מאיר צבי גרויזמן מסר על דבר בקשנות שקיבל מהישיבות במגדל העמק ובקריית גת לשלווה אליהם תלמידים מכפר חב"ד.

סוכם לעורר את תלמידי שיעור ג' בכפר חב"ד שהלכם עברו למגדל העמק, וחלק מתלמידי שיעור ב' שיעברו לישיבה בקריות גת. לגבי הקבוצה שתהוו בע"ה לאחר ההגמים מארה"ב, חלקם קיבל לישיבות בצתת, קריית גת ומגדל העמק, ולגבי הקבוצה יחשבו ביתר פירוט בתקופת החגיגים.

אפרים ולפ'

(ימי תמיימים ח' עמ' 88.)

ב"ה ח' תמוו תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

אתמול היו אצל האברכים העndl וגולדברג מוגדל העמק.

כהצעה פרטית שלי אני רוצה להזכיר שהتلמידים המסיימים שיעור ג' בלוד עברו ממשך שנה אחת למגדל העמק וחלק לקריית גת, ואחרי שנה זו יחוزو לכפר חב"ד. המעליה שבזה שהتلמידים יהיו ממשך עוד שנה במסגרת חזקה יותר, כאשר

ייעו לכפר חב"ד יהיו מבוגרים יותר, ולאחר ג' שנים שיסעו לישיבה בארא"ב יהיו גם מבוגרים יותר, ועי"ז יהיה ריווח לכל הישיבות במוגדל העמק, קריית גת וגם כפר חב"ד, רק מזה שבשנה הראשונה להסדר זה תחכר כתה אחת מהישיבה בכפר חב"ד. כמו"כ בדעתו להציע כהצעה פרטית שלי שאולי תלמידי הקבוצה הנוסעים לישיבה בארא"ב יסעו רק לתקופה של חצי שנה, ממועד השבעתי עד אחרי חג הפסח, וכשיהיו שם תקופה קצרה יותר אולי ייחיב הדבר את התלמידים שם מבחינה לימודית הנהגה וכו'.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 91.)

**ב"ה כ"ז כסלו תשמ"ב
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

הנו בזה להגיש דו"ח על מצב הישיבה בכפר חב"ד מתחילה זמן הלימודים בכ"ה מנ"א תשמ"א עד עתה.

תלמידים שלמדו בישיבה בשנה שעברה ונמצאים עתה בחצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א הם: 29 תלמידים כ"י, תלמידים שנשלחו למוגדל העמק הם: 9 תלמידים כ"י, תלמידים שנשלחו לקריית גת הם: 10 תלמידים כ"י, סך הכל: 48 תלמידים כ"י.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 127.)

**ב"ה ט"ז איר תשנ"ב
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

ביום ה' התקיימה בכפר חב"ד אסיפה בין הנהלת הישיבה בכפר חב"ד להנהלת היישיבה במגדל העמק, בהשתתפות רמו"מ פוטערפאס, ר"ז פלדמן, ר"מ נפרסטק, ר"י כ"ץ, רמ"ץ גרויזן, ר"ז גופין, ר"א וולף, ר"י הנדל ור"י גולדברג. בקשת היישיבה במגדל העמק הייתה לשולח אליהם תלמידים בגיל צער יותר ולתקופה של שנתיים, ולא כפי שהיה עד עתה לתקופה של שנה אחת.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 139.)

**ב"ה כ"ז סיון תשנ"ב
כ"ק אדמו"ר שליט"א**

בעניין לשולח קבוצת תלמידים לישיבה במגדל העמק, סוכם שהלקח מהתלמידי שיעור ג' בלבד, המסויימים בשנה זו את היישיבה קטנה, עברו למגדל העמק, ובעיקר תושבי כפר חב"ד שביניהם, כי עדיף שהתלמידים יהיו בריחוק ממקום מביתם, וכן גם אחדים ממסיימי שיעור ב' בלבד בשנה זו, כי הם מובוגרים בשניהם.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 144.)

ב"ה ז"ך תמו תשמ"ב

כבוד הו"ח אי"א נו"ג וכי'

הרוב ח.מ.א. שי' חדוקוב

שלום רב וברכה!

על דבר הדברים שנאמרו בעניין היישבה במגדל העמק, לא היה זה מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א, כי אם פניה לתומכי התמיימים. הנקודה בזה צריכה להיות שבאמ התביעה היא אמיתי, צרייכים לקבל זאת, ולעורך שלא יהיו עניינים מעין אלו להבא, והתקoon צריך להיות לכל אחד ואחד.

ככבוד ונכרכת כת"ס

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 145.)

ב"ה. י"ב מנ"א תשמ"ב

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בימים ו' י' מנ"א התקיימה אסיפה הנהלת היישבה, בהשתתפות: רמ"מ פוטערפאס, ר"י כ"ץ, ר"מ נפרסטק, ר"מ גרווזמן, ר"מ לנדא, רشد"ב קסלמן, ר"ז גופין ור"א וולף.

דובר על דבר בקשת היישבה בקרית גת להעביר אליהם תלמידים מהיישבה בכפר חב"ד.

בכל סוכם עתה לשלו לישבה במגדל העמק אחת מ-2 הقيות שמאסיימים עתה שיעור א' בכפר חב"ד. ולשלוח דווקא את כל הклассה ייחד,

למרות שהטובי שבחם רצוי להישאר ולהמשיך בכפר חב"ד, אבל הצליחו לשכנע אותם לעבר למגדל העמק, והנהלת הישיבה בכפר חב"ד צריכה לדאוג גם לטובותם של התלמידים עצמם.

לנו נראה שטובות התלמידים יותר הוא שיעברו למגדל העמק, כי שם הישיבה עצמה וצווות העובדים בניוים כבר לקלות תלמידים באופן טוב. ובאשר להצעה לחלק כיתה זו לשניים, אין זה נראה לטובות התלמידים.

כמו"כ היעלו ב' הצעות נוספות: א) לבטל את שיעור ב' בכלל בכפר חב"ד, ולשלוח את ב' השיעורים למגדל העמק ולקרית גת. ב) לחלק את ב' השיעורים לג' חלקים, חלק א' ישאר בכפר חב"ד, וב' חלקים יעברו למגדל העמק ולקרית גת. ב' הצעות אלו לא נתקבלו, כי אין זה לטובה התלמידים וגם לא לטובות הישיבות.

אפרים וולף

(ימי תמיימים ח' עמ' 149.)

ב"ה. כ"ז סיון תשמ"ג
כ"ק אדמו"ר שליט"א

אתמול היו הר"י כ"ץ ור"מ גרויסן בישיבה במגדל העמק, בחנו את התלמידים והוא מוציאים מאוד מאופן הלימוד ומהידעות של התלמידים.

הרבי מנחם ביקש מהם שיבחנו גם התלמידים בישיבה קטנה, והתפעלו מכך תלמידים

שידיעתם היהת טובה מאד וגם זכרו היטב גם מה שלמדו בזמן הקודם.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 188.)

ב"ה. כ"ח מנחם אב תשמ"ג

כ"ק אדמו"ר שליט"א

ר' שמואל שי' שנור מסר לי שבין הארכיכים
שלנו בישיבה במגדל העמק ובין הרב יצחק דוד
שי' גروسמן כתבו וחתמו את תנאי העבודה וכו'
שביניהם, וב"ה יש שלום שלוחה ועובדת משותפת
באופן טוב.

אפרים וולף

(ימי תמים ח' עמ' 194.)

וְאַחֲרִיתָךְ יִשְׁגָה מְאוֹד
וְאַתָּה תֵּלֶךְ וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ
וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ
וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ
וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ וְאַתָּה תְּלַבֵּשׂ

- פרק סיום -

ואחריתך ישגה מאד

↳ קהילת חב"ד ב מגדל העמק ↳

בשלב מאוחר יותר, נרתם הרוב גروسמן לפעול נמרצות לפיתוח תלמוד תורה חב"ד ב מגדל העמק, כשלשם כך הוא מקדיש את ביתו הפרטני כדי לשכן שם את חדרי הלימוד והתלמידים. דבר זה נמשך מספר שנים עד שהצליח להציג עבור הת"ת מבנה גדול ומרוחך יותר הרואין לשכן בו את התלמידים.

במשך השנים גדרה ישיבת תומכי תמימים ב מגדל העמק והתרחבה, צמחו ממנה מאות מקורבים לחב"ד, וכן מאות תמימים. רביים מבוגרי הישיבה משמשים כיום כרבנים, ראשין ישיבות ושליחים בכל פזרות

תבל. סביב הישיבה התפתחה קהילה רחבה ומרכזית של חסידי חב"ד שהتبססה ב מגדל העמק, המונה בקרבה מאות משפחות, ומאגדות תחתיה כיום רשות מוסדות רחבה ובתי חינוך לתפארת.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213

493-9250

מנחם מוננDEL שניאורסאלה

ליובאוייטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ל' בחדש ניסן,
אדרא"ח אייר,
ה' תש"מ. ברוקלין, נ.י.

זו אלע באטיליליגטע אין דעם דינער
לטובה יישיבת מגדל אור און אלע
אפיליארייטע מוסדזת פון מגדל העמק
אין גליל"

ה' עליהם חיינו

שלום וברכה!

מייט פערגעניגבען און שמחה האב אין באקומווען די ידיעה און הזמנה צוט
ערסטן יערליךען דינער פוק יישיבת מגדל אור און אלע אפיליארייטע מוסדיין
פון מגדל העמק אין גליל" בארצנו הקדושה תובב"א
געברינגדעת און אנגעהפירות דורך הרה"ב הווע"ח אי"א גו"ם עוסק בע"ז
פעלים ר' יצחק דוד שי' גראסמאן.

געווים איז כל ניט ניטיג צו מבאר זיין די גרעטען וויבטיקיני
כשר'ן חינוך און חינוך על טהרת הקודש בכלל און בארצנו הקדושה - בפרט,
עם איז אבער וויבטיג צו אונטערשטראיכען דעם עניין שהזמן גראם - די
ספצעיעלע ציינט-צוגעהפאסטקייט איצט -

از ווען רבים קמים עליינו - אויף אידן און אידישקייט און - אויף
אונזער הייליגער לאנד -
דוקא דאמאלס זייןען אידן נאכמער מוסף אין תורה ומצוות, וואס הם חינוך
וואורד ימינו, מוסף אומעטום,
ובפרט אין אלען וואס איז שיין אין דעם בארצנו הקדשה, ובמיוחד - אין
חינוך הבשר וקדוש דארט,
ספצעיעל - אין אריאנבריניגען די פארבלאנדזעט - צוריק אין אין אמרת-תורה
ומצוות לעבן,
און דורכדען אויך פארשטיינרכען די זיכערקייט פון ארץ ישראל און אויך
גןצקייט,
און מיזאלאן זען בגלווי און קלאר איז לא ינום ולא יישן שומר ישראל.

בכבוד וברכת הצלחה פון דעם דינער און -
אד דער זכות זאל ביישטיי, יעדערען פון די
באטיליליגטע בכל המctrך

מכתב הרב לדינר השנאי הראשון של מוסדות "מגדל אור", ל' ניסן תש"מ

תרגום חופשי:

ב"ה, ל' בחודש ניסן
א' דר'ח אייר,
ה'תש"ג. ברוקליין, ניו.

לכבוד כל המשתתפים בדינר
לטובת "ישיבת מגדל אודר וכל
רשת המוסדות במגדל העמק
בגליל".

ה' עליהם יהיו
שלום וברכה!

בעונג ובשמחה קיבלתי את הידיעה והוזמנה לדינר הראשון לטובת ישיבת מגדל
אור וכל רשת המוסדות במגדל העמק בgalil' בארצנו הקדושה טובב"א.

המייסד ומנהל על ידי הרה"ג אי"א נו"מ עוסק בצרכי ציבור ורב פעלים ר'
צ'חק דוד שי" גראסמן.

ברור שאין צורך כלל לבאר את גודל החשיבות של החינוך הקשר והחינוך על טהרת
הקדוש בכלל ובארצנו הקדושה - בפרט,

אמנם חשוב לציין את העניין שהזמנן גרמא - הזמן המיוחד למוטאים זה עתה -

שבשבועה שירותים קבועים עליינו - על יהודים ויהודיות - בארצנו הקדושה -

דוקא או היהודים מוסיפים עוד יותר בתורה ומצוות, שם חינו ואורך ימינו,
מוסיפים זאת בכל מקום,

ובפרט, מכל מה ששישי' בזה בארצנו הקדושה, ובמיוחד בחינוך הקשר והקדוש שם,
וכאופן מיוחד - להדר ולתועים - להזכיר לתורת אמת ולהי' מצוות.

ועל ידי זה להזק את הביטחון של ארץ ישראל ושלימיותה,

שייראה בגלוי ובבירור כי לא יום ולא יישן שומר ישראל.

מכבוד ובברכת הצלחה לדינר
ושחווכות תעמוד לכל
המשתתפים הנה בכל המctrיך
מנחם שנייאורסאהן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מכתב מונדרל שני אורים אוחן
ליובאוייטש

770 איסטערן פֿאַרְקּוֹווּ
ברוקלין, נ.י.

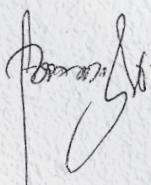
ב"ה, דראַשׁ חודש אַיִּיר, ה'תְּשִׁמְעָה
ברוקלין, נ.י.

זו אלע אנטיליגעמער אין דעם צוועיתן יערליךן
דינער לטובה ישיבת "מגדל אור" פון מגדל העמק
אין גליל בארצנו הקדושה תובב"א

ה' עליהם חיין

שלום וברכה!
עם האט מיר בעפרוייט צו באקומען די יידיעה איז דער צוועיגיטער יעדליךער
דינער לטובה "מגדל אור" זועט פארקומען אַיִּה יוֹם אַז ו' אַיִּיר הַבָּעֵל. ויהי
רצון איז עם זאל זיינז מיט גראָיס הצלחה אין אלע היינציגטען.
געמאנדייך אין אַכְּס אַז בְּמַשְׂרֵךְ פֿוֹן דעם יאָר זיינט דעם פרײַערדייךן דינער
האט זיך נאָר מעד אוַיסגעבערַיְיטערט די געבענשטטע טעטקייט פֿוֹן מגדל אור,
אונטער דער אַיבּערגּעגעבעגען אַנְפִּירערשאָפֶט פֿוֹן הרה"ג הרה"ח הוֹוָה אַיִּה גַּוְּן
עומק בע"צ רב פֿעלים כו', מַוְּה ר' יַצְחָק דָּוֹד שֵׁי גַּדוֹסְמֶן, אַל ווי האַרְצִיבָּגָּס אַיִּז
געווּן דער אַפְּרוֹף פֿוֹן די פֿרְיִינְס אַוְן אַונְטַעַרְשִׁיטִיצָּעָר בעבור, אַיִּז אַכְּרָה אַוְן אַ
זָּמָן גַּרְמָא אַפְּצָוֹרְפָּן זיך נאָר האַרְצִיבָּגָּר:
דער הַכְּרָח אַיִּז צו שטיכְּן אַוְן הַלְּפָנָן אוַיסְבְּרַיְיטָעָרְן די לעבען-זַוְּיִיכְּטִיבָּע
אַרְבִּיאִיט פֿוֹן דעם "מַגְּדָל אָוֹר" (לייבְּסְטוּרְעָם) פֿוֹן חַשּׁוּבָה, תּוֹרָה אַוְן מַזְוִּיחָה, ווָאָם
בִּישׁ זִיךְּר אַפְּ אַז דער גַּעֲנַעַנְטַעַרְן אַיִּדְיִישׁ קִינְדָּעָר אַוְן יָגְנַט לְאַבְּינָנוּ שְׁבָשִׁים,
אוֹן דער זָמָן גַּרְמָא אַיִּז ווָאָם מַעֲפִינְט אַיִּין דעם סְגֻּולָה יַאֲרָ פֿוֹן
הַקְּהֵל אַת הַעַם הַאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטְּפָחָה, ווָאָם דָּעַרְמָאנְט אַוְן פָּאַדְעָרְט צו טָאָן אַיִּין דעם
גִּיאַסְמָן פֿוֹן הַקְּהֵל פֿוֹן דער צִיִּיס פֿוֹן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, ווָאָם מַחְאָטָם פָּאַרְזָעָמְלָט דעם
בָּאָנְצָן פָּאָלָק, מַעֲנָעָד פֿרְיוּעָן אַוְן קִינְדָּעָר, לְמַעַן יְשָׁמְעוּ וְלִמְעָן יְלִמְדוּ וְיִרְאָו אַת
ה' אלְקִיְּבָם וְשָׁרוֹן לְעַשְׂתָּה אַת כל דְּבָרִי הַתּוֹרָה הַזָּאת גַּוּ, בְּלִי הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתָּם חִיִּים.

עם אַיִּז חַיְכָּעֵד אַיבּערְדִּיגָּז אַז אַונְטַעַרְשִׁיטְרִיבִּיכְּן די העכְסְטָאָוּוּבְּטִיקִיִּת פֿוֹן דער
אַרְבָּעַט פֿוֹן מגדל אור אַיִּין דער אַיִּצְטִיגָּדָר צִיִּיט, בְּפָרֶט בָּאָרְצָנוּ הַקְּדָשָׁה, סְפָעָזִיעַל
צּוֹרִיק-צּוֹבְּרִיְינְגָן די פָּאַרְבָּלָאַנְטַעַטָּע צו אַז אַמְתָה תּוֹרָה אַוְן מַזְוִּיחָה
אוֹן דָּוּרְכָּדָעָם אוֹיְרָ פָּאַרְשָׁטָאָרְקָן די זַיְכָּעָרְקִיִּת אַוְן גָּאנְצִיקִיִּת פֿוֹן אַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וָאָם שְׁלִימָות הָאָרֶץ אַיִּז אַזְוִי אַיִּינְגָן פָּאַרְבָּוֹנְדָן מִתְּשִׁלְמָהָה אַוְן שְׁלִימָות הַתּוֹרָה.
אוֹן דער זְכוּת זָאָל בִּיְשִׁיטִיכְּן יַעֲדָר אַיִּינְעָ אַוְן אַיִּינְעָ פֿוֹן די בָּאַטְּיִילִיקְטָעָן
בְּכָל הַמְּצָרָה בְּגַשְׁמִיוֹת וּבְרוֹחָנִינוֹת.

בכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור

מכתב הרבי לדינר השנתי השני של מוסדות "מגדל אור", א' אייר תשמ"א

תרגום חופשי:

ב"ה, ראש חודש א'יר, ה'תשמ"א.

ברוקלין, נ.י.

לכבוד כל המשתתפים בדינר השנתי השני
לטובת ישיבת "מגדל אור" במגדל העמק
בגליל בארץינו הקדושה תוכב"א

ה' עלייהם חייו

שלום וברכה!

שמעתי לקבל את הידיעה, שהדינר השנתי השני לשות מוסדות "מגדל אור" יתקיים
אי"ה יום א' ו' אייר הבא"ל. ויהי רצון שזה יהיה בהצלחה גדולה בכל המובנים.

נלקח בחשבון שבמשך השנה מאוי הדינר הקודם, התרבות עוד יותר העבודה הברוכה
של "מגדל אור", תחת הנהלתו המסורה של הרה"ג הרוח"ח הו"ח א"נו"ג עסוק בצרבי
ציור רב פעלים כ' מוו"ה ר' יצחק דוד שי' גורסמן, ולפי ההיענות הלכנית של הידידים
והתומכים בעבר, או החרמה והזמנן גרמא עכשו להיענות עוד יותר לבכיותו:

הכרה הוא לתמוך ולעוזר להרחיב את העבודה של "מגדל אור" שהשכיבותה היא
שאלות חיים, שהיא מגדל אור של תשובה, תורה ומצוות, המועסקת לקרב ילדי ישראל
ונעור לאבינו שבשמיים,

והזמנן גרמא שענו נמצאים עתה בשנות סגולה של הקהיל את העם האנשים והנשים
והטה, שמצוירה ודורשת לעשות בדרך של הקהיל כפי שהיא בזמן בית המקדש, כאשר
אספו את כל העם, גברים נשים וילדים, למען יישמעו ולמען לימדו ויראו את ה' אלקיכם
ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת ג' כל הימים אשר אתם חיים.

וברור שמיותר לציין גודל החשיבות של עבודה "מגדל אור" בזמן זהה, בפרט בארץינו
הקדושה, ובמיוחד להחזיר את התועים לדרך האמת - חי תורה ומצוות,

ועל ידי זה להזק את הביטחון והשלימות של ארץ ישראל, שלילמות הארץ כל כך
קשרה עם שלימות העם ושלימות התורה.

זוכות זו תעמוד לכל אחד ואחת מהמשתתפים שי' בכל המctrיך, בגשמיות וברוחניות.

לכבוד ובברכת הצלחה בכל האמור
מנחים שנייאורסאהן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מחנה מענדל שניאורסאהן

ליובאויטש

77 איסטערו פארקווי

ברוקליין, נ.י.

ב"ה, ערב שבת קדש מברכיהם.
פרשת החודש, ה'תשמ"ז

ברוקליין, נ.י.

צו אלע אנטילילעמער אין דער יערלעכער
מסיבה פון די "מוסדות מגדל העמק" אין
ארצנו הקדושה ת"ז,

ה' עליהם חיון

שלום וברכה:

עס אין פאראן א ספיעציגעלע באדייטונג און שייכות אין דעם וואס די
יערלעכער מסיבת קומט הייאר פאָר אין אַנְהוּבֿ פון חודש ניסן, "חודש הגאולה",
וינגען

אונזוערע חכמים זכרונם לברכה זאגן, אָז פונקט ווי די אידן זינגען
אויסגעלייט געוויאָרן פון מצרים און חודש ניסן, אווי וועלן די אידן אָין ניסן
אויך אויסגעלייט ווערן פון אִיצטיגען גלוֹת. (בנין נגאלו ובניטן עתידין להיגאל).

דרערמית האבן אונזוערע חכמים אַנגֶדְּעִיטְּעַט, אָז ניט נאָר אַז די צוקונטפֿט
פון אונזער פאָלק פֿאָרְבּוֹן מיט אונזער פֿאָרְגְּאַנְגְּעַנְהַיִּיט, נאָר אויך אָז די
ועלבע באַדְּבִּגְּנִגְּגָעָן וועלבע האבן געדינט אלס יסוד פֿאָר דער גאָלה פון גלוֹת
מצרים, זינגען דער יסוד אויך פון דער צוקינפֿטיגער גאַילָה.

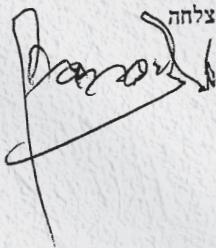
די תורה דערציזלט אונת, אָז ניט געקבוט אויף פרעה/סֵרְוִיאָם גִּירְוָהָן,
געצִילָט הַוִּיפְּטוּכְּלִידָר גַּעֲגָעָן די אַיְדִּישׁ קִינְדְּעָר, האָט משָׁה רְבִינוּ גַּעֲקָעָנְטָן
דערקלערן: "מייט אונזוערע יונגע אָז אלטָע וועלן מיר אַרוֹסְגִּיקִין, מיט אונזוערע
זין אָז טַעַכְּטָעָר" (בנערינו ובקנינו נלך, בבניינו וביבנותינו, גו). אָזוי אויך
דערציזלן אונז די חכמים זיל, אָז באָז ניטס פון קרייעת יַם-סֻף זינגען די
קִינְדְּעָר גַּעֲוָעָן די ערשטָע וועלבע האבן דערקענט גָּט (הַסְּכִּירָהוּ וְהַלִּיהָ)
אויסרוףנדיג: "דאָס אִין מִין גַּט!" (זה אַלְיָו)

דאָס אִין גַּעֲוָעָן דער פּוּלְּ-יוֹצָא דערפּוֹן וואָס אַיְדִּישׁ עַלְטָעָר, אַפְּילָו
אין אַנְבְּלִיךְ פון אָלָע גִּירָות אָז דְּרִיפּוֹת, האָבן זיך מַסְּרָ-נְפָשׁ גַּעֲוָעָן
אויפְּצַחְאַדְעָוָעָן אָדוֹר קִינְדְּעָר וועלבע זילָן וויסָן פון דָעַם אויבְּעַרְשָׁטָן אָזָן
זין דורךעדרונגָעָן מיט אַהֲבָת-הַשֵּׁם אָז אַהֲבָתִי יִשְׂרָאֵל אָז וועלבע זין
גְּרִיטִיס אָז דְּרֶשְׁטִיגָּס צו גִּין מַקְבֵּל זִין די תורה אָז מְצֻוֹת בַּיִם בָּרגְּסִינְיָה
דָּאָרָף דָּאָזְזִי זִין אָז אַז אַפְּילָ גַּרְעָסְעָרָעָמָס ווּזְעָן קָעָן עַס טָאָזְזִי
אַפְּעָן אָז מִיט שְׁטָאָלִין.

מכתב הרבי לדינר השנתי של מוסדות "מגדל אור", אדר תשמ"ז

די יערלעכע מסיבה אין אַנְהוּבּ פָּוֹן חֲדַשׁ נִיסְן וּוָעַט זִיכְרָעּ זַיִן אֶצְיִיטְיגַּע גַּעֲלַעֲגָנְהִיט אַרְיִינְצֶטְרָאָקְטָן זַיִן וּוְעַגְן דָּעַר לְעַבְנָסְוִיכְטִיקִיטָן צַו פָּאָרְשְׁתָּאָרְקָן תְּרוּהָ-חַנּוּר בְּכָל אָזְן דֵּי מִסּוּדָה מַגְדָּל הַעֲמָק בְּפֶרְטָן. אָזְן זִיכְרָעּ וּוָעַט מַעַן אוּרִיךְ טִיפְעָר אֲפְשָׁאָצְ�ן דָּעַם גְּרִיסְעַן כּוֹתָן וּוְאַסְמְפָאָרְדִּינְטָן דָּוָרָךְ שְׂטִיצְּנָן דֵּי דָּזְקוּעַ מִסּוּדָה, סִי אַיִן אֶפְעוּרְזָעַנְלָעַכְן אָפָּן — אַלְסָן קְוֹאָלָן פָּוֹן בְּרַכּוֹת פָּאָר דֵּי שְׁטִיצְּעָר אָזְן זַיְעָרָע פְּאַמְּלִילָעָס שְׁחִיאָן, אָזְן אוּרִיךְ פָּאָר דָּעַם כְּלַל יִשְׂרָאֵל — דָּוָרָךְ זַיִן דֵּי פָּאַרְוִירְקָלְעָבָנָג פָּוֹן דָּעַר נְבוֹאָה: כִּימִינְצָתָעָן מַארְאָן מַזְבִּים אַרְאָנוּ נְפָלָאָה — "וְיַיְיָ אַיִן דֵי טָעַג פָּוֹן דִּין אַרְוִיסְגָּיִן פָּוֹן לְאַנְדָּמָצְרִים, וּוָעַל אַיִן דִּיר וּוְיִזְן וּוְאַונְדָּעָר", דָּוָרָךְ מַשִּׁיחָה צְדָקָנוּ.

בכבוד ובברכה להצלחה
וילבשות טובות /

תרגום חופשי:

ב"ה, ערב שבת קודש מברכים,
פרשת החודש, ה'תשמ"ז
ברוקלין, ני.

לכבוד כל המשתתפים במסיבת
השנתית של "מוסדות מגדל העמק"
בארכנו הקדושה ת"ז,

ה' עליהם יהיו

שלום וברכה:

ישנה משמעות ושicity מיוحدת בזה שהמסיבה השנתית חלה השנה בתחילתו
של חודש ניסן, "חודש הגאולה".

חכמיינו זכרונם לברכה אומרים, שכשם שבני ישראל נגלו ממצרים בחודש
ניסן, כך גם בניסן יגלו בני ישראל מהגלות הנוכחית. (בניסן נגלו ובניסן עתדים
להיאלא).

ולכן חכמיינו ציינו, שלא זו בלבד אשר עתידו של עמיינו קשרו לעברינו, אלא
שהף אותם תנאים הללו שהיו יסוד לגאולה ממצרים, הם גם היסוד של
הגאולה העתידית.

התורה מספרת לנו, שמגלי לhattachav בגירות המשנות של פרעה, שכונו
בעיקרן נגד ילדי ישראל, וכל משה רכינו להבהיר "עם צעירים וזקנים נצא, עם
בניו ועם בנותינו" (בנערינו ובזקנינו נלך, בבניינו ובבנותינו, וכו'). כך גם מספרים לנו
חכמים ז"ל, אשר בניסים של קרייתם סוף היו הילדים הראשונים שהכירו את ה'
(הם הכירוהו תחילת) בקריה: "זה האלוקים שלי!" (זה א-לי!)

זה היה הפעיל יוצא ממנה שההורים היהודים, לא התחשבו בכל הגירות
והרדיפות, ומסרו את נפשם לגדל דור של ילדים כאלו שידעו מה' וייה הדרורים
באהבת-השם ואהבת ישראל וכאלו شيء מוכנים וצמאים ללבת לקבל את

התורה ואת המצוות בהר סיני, ואשר על כן כך צריך להיות וככמויות יותר גדולות
כשיכולים לעשות זאת באופן חופשי פתוח ובהזקה.

המסיבה השנתית שתיערך בתחילת חודש ניסן, תהיה זו בודאי הגדמנות מתאימה להתבונן אודות צו החחים לחזק תורה-חינוך בכלל ואת מוסדות מגדל העמק בפרט. ובוודאי יעירכו יותר את הזכות הגדולה שמרוויחים על ידי שתומכים במוסדות הללו, גם באופן פרטני - בתור מעין של ברכות לכל התומכים ומשפחות שיחיו, וגם לכל ישראל - שבזה מקרים את ההתגשות של הנבואה: "כימי צאתך מארץ מצרים אראננו נפלאות" - "כמו אתם ימים של היציאה מארץ מצרים, אני נראה לך נפלאות", באמצעות משיח צדקנו.

**בכבוד ובכרכה להצלחה
ולכשרונות מזובות
מנחם שנייאורסאהן**

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מונדול שניאורסון

ליובאומיטש

77 איסטערן פֿאַרְקָוֹויִ
ברוקלין, נ. י.

ב'ת, ראש חודש ניסן, ה'תשמ"ט.
ברוקלין, נ. י.

זו אלע אנטיליגעמעער אין דעם יערליךן דינגערא
לטובת ישיבת "מגדל אור" פון מגדל העמק
אין גליל בארצנו הקדושה תובב'א

ה' עלייהם יהיו

שלום וברכה!

עם האט מיר געפּרײַיט צו באקומווען די יידיעעה איז דער יעליליכער דינגערא לטובת "מגדל
אור" ווועט פֿאַרְקָוֹםעַן אַיִּחַ יוֹם אַדְּ נֵיסֶן הַכְּעָלָל. וַיְהִי רְצׁוֹן אֵז עַס זָאַל זִיְּן מִיסְתְּרַבְּן
גְּרוֹלִס הַצְּלָחָה אַיְּן אלע הַינְזִיכְּרָן.

געגענדייך אַיְּן אַכְּת אַז בְּשַׂר פְּזַן דַּעַט גַּאֲרַץ זִינְצַן דַּעַט פֿאַרְקָוֹן דַּינְגַּעַר זִינְצַן נַאֲר
מער אַזְּיַּסְגָּעַבְּרַיְּטַעַרט דַּד גַּעֲכַנְסַעַטַּע טַעַסְקַלְטַס פְּזַן מַגְּדָל אַזְּרַעַל, אַגְּנַטְרַעַל דַּעַט אַיְּבָעַגְעַט
געבענער אַנְפִּירַעַשְׁאָפְּס פְּזַן הַרְהַיְּגַּת הַרְהַיְּגַּת אַיִּהְוָגַּן גַּוְיִנְגַּעַר עַזְעַט בְּצַעַר רַבְּסַעַלְגִּים כֹּו,
מוֹיְהָגַּן יַצְחַק דַּוד שִׁיְּגַּעַר גַּרְזַּעַם, אַיְּז וּזְוִי הַאֲצַעַג סְאַיְּז גַּעַוּזַן דַּעַט אַפְּרַוְּפַן פְּזַן דַּי
פרִינְכִּיס אַוְן אַוְנְטַעַרְשְׁטַעַר בְּעַכְרָן, אַיְּז אַהֲרֹן אַוְן אַזְמַן גַּרְמָא אַיְּצַט אַפְּצַוְרְפַן זִינְצַן נַאֲר
הַאֲצַעַגְעַר :

דַּעַר הַכְּרָת אַיְּז צוֹ שְׁטִיצָן אַוְן הַעֲלָפָן אַוְלְסְבָּרִילְסְעָרָן דַּי לַעֲכָנָס-וּוַיְכְּתִּגְעַע אַרְבָּלִיט פְּזַן
דַּעַט "מַגְּדָל אַזְּרַעַל" (לִילְכְּט טַוְרָעָם) פְּזַן תְּשִׁבְחָה, תּוֹרָה אַוְן מִצְוֹת, וּזְוָאַס גִּיט זִינְצַן אַפְּ צוֹ דַעַר-
כַּעֲנַטְעַרְנָן אַיְּדִישָׁע קִינְגַּעַר אַוְן יַגְגַּנְט לְאַכְּבִּינוּ שְׁבָמִים,

אַוְן דַּעַר זִינְצַן גַּרְמָא אַיְּז דַּאֲסַטְרַעַת, וּוּלְעַכְרַע אַיְּז אַזְמַן אַיְּז אַיְּז אַיְּז
גַּעַמְלִיךְ, אַשְׁתָּאַמְרָה, וּוּלְעַכְרַע אַיְּז אַזְמַן אַשְׁתָּאַמְרָה, אַיְּז וּוּלְעַכְרַע אַיְּז מְשִׁלְיִים דַעַט
אוֹנְטַעְרַשְׁלִיךְ פְּזַן דַעַט לְבַנָּה-יַאֲר אַוְן דַעַט זִינְצַן זִינְצַן.

דַי אַפְּלַעְגַּוְנָג דַעַרְפּוֹן פָּאַר יַעֲדָן אַיְּז - אַז מַזְאַרְךְ זִינְצַן מַשְׁתַּדְלַע זִינְצַן צוֹ מַלְאָה זִינְצַן
אוֹנְשַׁלְיִים זִינְצַן אַלְעַעַנְגִּים פְּזַן תּוֹרָה אַוְן מִצְוֹת, וּבְפִרְשָׁת וּזְוָאַס אַיְּנַנְאַלְאַגְּנָט דַעַט חִינְגַּן
פְּזַן אַיְּדִישָׁע קִינְגַּעַר אַוְן יַגְגַּנְט.

דַעַרְיִכְעַר אַיְּז דַעַבְּרַע אַיְּבָרְזִיגְעַר צוֹ אוֹנְטַעְרַשְׁטַרְיִיכְעַן דַי הַעֲכָנָס וּוַיְכְּתִּיקְיִילְפַּן דַעַר
אַרְבָּעָט פְּזַן "מַגְּדָל אַזְּרַעַל" אַיְּז דַעַר אַיְּבָרְגִּעַר צְלִיטַס, בְּפִרְט בְּאַרְכְּנוֹן הַקְּדוֹשָׁה, סַפְּעַצְיַעַל צְוִירִיקַעַן
צְוַרְלִינְגַּעַן דַי פְּאַרְבָּלְאַגְּדַעְשְׁטַעַט צוֹ אַזְמַן תּוֹרָה אַוְן מִצְוֹת לְעַבְרָה, וּזְוָאַס
אוֹנְזַרְכְּדָעָם אַזְיִלְפְּאַרְשְׁטָרְקָן דַי זַיְכְּרַקְיִילִיט אַזְמַן גַּאנְצְקִילִיט פְּזַן אַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּזְוָאַס
שְׁלִימָות הָאָרֶץ אַיְּז אַזְיִלְפְּאַרְשְׁטָרְקָן דַי זַיְכְּרַקְיִילִיט אַזְמַן שְׁלִימָות הָעָם אַזְמַן שְׁלִימָות הַתּוֹרָה.

אוֹנְזַרְכְּדָעָם אַזְיִלְפְּאַרְשְׁטָרְקָן יַעֲדַעַר אַיְּלְגַּעַס אַזְמַן אַיְּלְגַּעַס פְּזַן דַי בְּאַטְיַילְקִיטַע בְּכָל
הַמְּעֻטָּרָה כְּגַשְׁמָלוֹת וּבְרוֹחַנִּיות.

בְּכָבוֹד וּבְכָרְכָת הַצְּלָחָה כָּל הַאמָּוֹר
וְזָהָב אַזְמַן אַזְמַן אַזְמַן

מכתב הרבי לדינר השנתי של מוסדות "מגדל אור", א' ניסן תשמ"ט

תרגומ חופשי:

ב"ה, ראש חודש ניסן, ה'תשמ"ט.
ברוקלין, ניו.

לכבוד כל המשתתפים בדינר השנתי
לטובת ישיבת "מגדל אור" במדל העמק
בג'ל בארצנו הקדושה תוכב"א

ה' עליהם יהיו
שלום וברכה!

שמעתי לקבל את הידיעה, שהדינר השנתי לטובת מוסדות "מגדל אור" יתקיים אי"ה
יום א' ד' ניסן הבא"ל, ויהי רצון שהוא יהיה בהצלחה גדולה בכל המובנים.

נקח בחשבון שבמשך השנה מאז הדינר הקודם, התרחבה עוד יותר העבודה הברוכה
של "מגדל אור", תחת הנהלתו המסwoה של הרה"ג הרה"ח הו"ח א"ז נ"ע עסוק בצריכי
ציורו רב פעלים כו' מוו"ה ר' יצחק דוד שי' גروسמן, ולפי הדיעונות הלכתיות של הידידים
והתומכים בעבר, או ההכרה והזמנן גרמא עכשו להיענות עוד יותר לבכויות.

ההכרה הוא לתמוך ולעוזר להרחיב את העבודה של "מגדל אור" שחשיבותה היא
שאלות חיים, שהיא מגדל אור של תשובה, תורה ומצוות, המתעסקת לקרב ילדי ישראל
ונוער לאבינו שבשמיים.

והזמנן גרמא שיאנו נמצאים עתה בשנה מיוחדת, בשנה מעוברת, שהיא שנה מלאה,
שנה שמשילימה את ההפרש בין הלבנה לבין שנה החמה.

והלימוד מכך לכל אחד הוא - שעריך להשתדל למלאות ולהשלים את כל העניינים
של התורה והמצוות, ובפרט מה שנוגע לחינוך ילדי ישראל והנעור.

לכן ברור שמיותר לציין גודל החשיבות של עבודה "מגדל אור" בזמן זה, בפרט
באצנו הקדושה, ובמיוחד להזכיר את התועים לדרך האמת - חי תורה ומצוות.

ועל ידי זה לחזק את הביטחון והשלימות של ארץ ישראל, שליליות הארץ כל כך
קשורה עם שלימות העם ושלימות התורה.

יכולות זו תעמוד לכל אחד ואחת מהמשתתפים בכל המctrן, בשמיות וברוחניות.

ככבוד וכברכת הצלחה בכל האמור

ותוג הפסח כשר ושמח

מנחם שניורסאהן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מנחם מנדול שניאורסון

לייבאוייטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ביה, יומ ועש"ק פ' אחוי"ק,
ט' אייר, ה'ת"ב.
ברוקלין, נ.י.

צ'ר אלע אבטילילבעמער אין דעם יעRELICHEN דינער
לטוביה די מוסדות "מגדל אור" פון מגדל העמק
אין גליל, בראצנו הקדושה הווב"א

ה' עליהם לחיו

שלום וברכה!

עס האט מיר געפֿרַיִיט צו באקומווער די זידעה, איז אליה יומ א' פ' אמרו, לי' אייר
הכעל"ט, ווועט פאָרְקּוּמוּן דער יְרֻלְּכִיבָּר דִּיןְנֵר לְטוּבָה די מוסדות "מגדל אור", אָבוֹטָעָר דָּעָר
איְבָּרְגָּעְגָּעְבָּעְנָר אֲבָּפְּרוּדָרְשָׁאָפָּט פָּוֹן הרה"ג הווע"ח הוועס בע"ז ורב פעלים
כו"ז מורה ר' יצחק דוד של' גראסמן. זיחי רצון איז עס זאל זיין מיש גראסן הצלחה אין
אלע היינזיכטן, סיל איזן כמהן און סייג אין איכוֹת.

בעמונדייך אין אקס איז במשך פון דעם לאָר זילנט דעם פאָרְלִיכָּן דִּיןְנֵר האט זיך די
געבעגעטען טעטיקליט פון די מוסדות "מגדל אור" נאָך מעָר אוּסְטָגְּעַבְּרִיכְּעָרֶט, איז זו
הארציגס ס' איז געווען דער אָפְּרוֹפָּט פָּוֹן די פריזנט און אָוּסְטָרְשְׁטִיכָּעָר בעבר, איז אָהָרָה
און אָזָּמָּן גְּרָמָּא אִיצְּצָּאָפָּן זיך נאָך הָרָצִיגְּרָעָן:

דעָר הָרָחָה איז צו שטילצָן און העלְפָּן אוּסְטָרְלִיכְּעָרֶן די לעַבְּנָה-וּוּלְּכִינְגָּעָר אָרְבִּילִיט פָּוֹן
דעָם "מַגָּדָל אָוֹר" (לִילְכָּט טוּרָם) פָּוֹן תְּשִׁוְבָה, תְּרוּהָ אָוֹן מְצֻוֹתָן, וּוּאָס גִּלְצָן זיך אָפָּצָן דער
געענטערוּן אִידְלִישָׁע קִינְדָּעָר אָוֹן זַיְגָּנְטָן לְאַכְּלָנוּ שְׁבָמִים,

און דער זָמָן גְּרָמָא אִיך דאס וּוּאָס מִיר גַּעֲפִיכְּעָן זיך אִיצְּצָאָפָּן זָמָן אָסְפְּעִילְּעָן יָאָר,
געמְלִיאָן אִיך יָאָר ה'תְּשִׁ"בָּן, וּוּאָס וּוּי אָוּסְטָרְלִיכְּעָרֶן צְוִוִּישָׁן אִיךְ האָט דער לאָר דָּעָר
שְׁבָתָן בְּסִים - אִיך דער אָוּסְטָרְלִיכְּעָרֶן גִּט צו יָעָדָן אִיצְּבָּעָט אָוֹן אִינְגָּעָן די אלע כוֹחוֹת, צו טָאָן
אִיך אָלֶעָן עַנְיָנִים פָּוֹן אִידְלִישָׁלִיט, תְּרוּהָ אָוֹן מְצֻוֹתָן, אִיך אָן אוּפָּן פָּוֹן הָרָמָה וּבָן
פָּוֹן זַיְגָּנְטָן בְּאָגְרָעָנְצָוְנְגָּעָן.

דאָס זַעַלְכָּע אִיך אָזִין, זַעַלְכָּע פְּאָרְשָׁעָנְדָלָעָר, בְּכוֹגָע צו די טַעַטְּקִילְּטָן פָּוֹן די מְסֻדָּות
"מַגָּדָל אָוֹר", אָוֹן בְּפָרָט וּוּאָס אַלְיָאנָלָאנָגָט דָּעַט חִינְנָר פָּוֹן אִידְלִישָׁע קִינְדָּעָר אָוֹן זַיְגָּנְטָן
צּוּצָּגָעָן אִיך זַיְיָעָרָע טַעַטְּקִילְּטָן אֶלָּא מְעָרָעָר אָוֹן מְצֻוֹתָן לְעָבָן.

דער לייכָר אִיך זַיְכָּעָר אִיכְּבָּרְגָּעָר צו אָוּסְטָרְלִיכְּעָרֶן די העַלְּטָע וּוּלְּכִינְגָּעָר פָּוֹן דָּעָר
אָרְבָּעָט פָּוֹן "מַגָּדָל אָוֹר" אִיךְ דער אִיכְּטִיגְּעָר צְילִיט, בְּפָרָט בְּאַרְצָנוּ הָקְדוּשָׁה, סְפָעִזְיָעָל צְוּרִיךְ
צּוּכְּרִינְגָּעָן די פְּאָרְבָּלָאַנְדָּזְעָטָע צו אָן אָמָת תְּרוּהָ אָוֹן מְצֻוֹתָן לְעָבָן,

און דָּוְרָכָעָם אָוָילָאָס אַזְּוִי פְּאָרְטָאָרְקָן די זַיְכָּעָרְגִּיט אָוֹן גַּאנְצָקִילִיט פָּוֹן אָרֶץ יִשְׂרָאֵל וּוּאָס
שְׁלִימָוֹת הָאָרֶץ אַזְּוִי אַילְכָּגָר פְּאָרְבָּוּנְדָר מִיט שְׁלִימָוֹת הָעָם אָוֹן שְׁלִימָוֹת הַגּוֹדָה.

און דער זָכָוָת זָאל בְּלִיטְשָׁלִינְן יְהֻדָּעָר אִינְגָּעָן פָּוֹן די אַטְּלִילְּקִיטָּעָן אַלְעָם
וּוּאָס מְבּוּטִילָגָט זִיךְּרָן, כְּגַשְׁמִילָתָן וּבְרוּחָנִיאָתָן גַּם יְחִידָה.

בכבוד וברכת הצלחה בכל האמור

מכتب הרב לדינר השנתי של מוסדות "מגדל אור", ט' אייר תש"ג

תרגומ חופשי:

**ב"ה, יום וערש'ק פ' אחו"ק,
ט' איר, ה'תש"ג.
ברוקליין, ני.**

לכבוד כל המשתתפים בדינר השנה
לטובות מוסדות "מגדל אור" במגדל העמק
בגלאי, בארצנו הקדושה טוביה"

ה' עליהם יהיו
שלום וברכה!

שמעותי קיבל את הידיעה, שא"ה ביום א' פרשת אמרו, י"א איר הבול"ט, יתקיים הדינר השנתי לטובה מוסדות "מגדל אור", תחת הנהלתו המסורת של הרה"ג הרה"ה הווע"ח אי"א נ"ז עסוק בצרבי ציבור ורב פעילים כי מוו"ה ר' יצחק דוד שי' גוטמן. ויהי רצון שהוא יהיה בהצלחה גדולה בכל המובנים, גם בכמויות וגם באיכות.

נלקח בחשבון שבסמוך לשינה מאוז הדינר הקודם, העבודה הבורוכה של מוסדות
"מגדל אור" התרחבה עוד יותר, ולפי הדיענות הלגבית של הידידים והותמכים בעבר, או
ההכרה וזמנן גרמא עשוין להענות עוד יותר בלבבויות.

הכרה הוא לתמוך ולעוזר להרחיב את העבודה של "מנגד א/or" שהשכבותה היא שאלות חיים, שהיא מוגדרת של תשובה, תורה ומצוות, המתעסקת לרובידי ישראל ונודע לאבינו שבשבמיים.

והזמנן גורמא שיאנו נמצאים עתה בשנה מיוחדת, שינית תש"ג, כפי שההנחה בין עם ישראל שיש לשנה את הרמו תהא שנות ניסים - שהשי"ת נותן לכל אחד ואחת את כל הכוחות לעשות את כל העניינים של יהדות, תורה ומצוות, באופן של הרמה ונס - למעלה מטבח נבולות שלן

ילדי ישראל והנער - להויסת בה תעסוקות שליהם יותר ויתר.

לכן ברור שמיותר לצין גודל החשיבות של עבודת "מגדל אור" בזמננו זהה, בפרט בארכינו הקדושה, ובמיוחד להזכיר את התוועדים לדרך האמת - חי תורה ומצוות.

ועל ידי זה להזק את הביטחון והשלימויות של ארץ ישראל, שליטימות הארץ כל כך קשורה עם שלימויות העם ושליממות התורה.

זכות זו תעמוד לכל אחד ואחת מוהמשתפים שליט"א בכל חמצטרך, בנסיבות ובנסיבות נס ייחד.

ככבוד ובברכת הצלחה בכל האמור

מנחם שניירסאהן

הנזק שיבר מרים טרבלו רשותה של דרבן נישואין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מנחם מונדרל שניאורסון
לויובויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יום שלישי שחוכב ב' כי טוב,
טי איר, ח'תנש'אי.
ברוקלין, נ.י.

צ'ו אלע אנטילענעם אין דעם 20/21טז
וובלעאום דינער לטוב די מסדות
"מגדל אור" פון מגדל העמק אין גיל'
בארכאנן הקדושה טובב'אי,

הי עליום חייו

שלום וברכה!

אין ענטפער אויף דער ידייעת, אז איזה זונטאג פי אמרו, ייך אייר, פטח שני
הבעלית, וועט פארקומן דער צואנציפטער יוביילאום דינער לטובת די מסדות חינוך
"מגדל אור" אונטער דער אכערגעגעגענער אונערערערער פון הרת'ג הוהיה איזיא
נווי עסק בע"צ ורב פעלים כי מוייה ר' צחק דוד שי גואסמאן —

שיך איך מיין הארכאנן באגראסונג אונ ער בערך צ'ו אלע אנטילענעם, ער-גאטס,
עסקים, פריטי אונ שטצער פון די מוסדות "מגדל אור", שיטיא. דער אוכבעשטער זאל
נעבע, אז דער דינער זאל זיין מיט גויס הצלחה אין אלע הינזיכטן, סי' אין כמות אונ
סי' אין איכות.

דער הייארגאנע דינער קומט-פאר אין איר וועלכער צינקנט זיך אונס מיט א "קדושה
מוששת". דאס חיליסט, אז א סד פון די קדושה-ענינים אין היינטיגן יאר קומען אין
דריד-מאליקן אופן פון "חזקה":

דער אונפאג פון יאר איז געווען מיט א "חזקה" פון דריי קדושה-טגעט אונפאננד:
גליך נאך די צוווי טגע פון ראנ-השומן איז גוקמען שבת-קדוש. אונ איז ח'ן-לאץ האט
זיך דיא דיאיקען "חזקה" איבערערערער טאך צוווי בוגל אין חדש תשרי איז דע רעלשע אונ
לעצעע טגע פון ח'ג הסוכות. איזו, או במשך דעם דער חדש תשי' (דער חדש הכללי) איז
געווען איז "חזקה" איז א "חזקה" — דריי מאל דריי קדושה-טגעט אונפאננד.

און אווי התא זיך עס דערטאק איבערערערער איז די שמחה-טגעט פון פורם. אונ
אווי וועט זיך עס דערטאק איבערערער איז ה'ג השבויות הבועלט.

וואס דער עניי פון "חזקה" (פון לשון חזק, שטאַרקייט) איז, איז מיט דריי מאל
ווערט דיא זיך קביעתידק; עס ווערט פאָרפעטיך אונ פאָריכעט איז אווי וועט די "חזקה"
בליבן.

און איז דעם באשטייט די הוראה אונ נתינט כה פון דער "שנה משולשת", איז אלע
ענימס פון קדושה, תורה און מאות, זיין דס יאר דודידיגאנעיך אונ איז ערעלעטיקט,
אווי או זיי האבן אַזערהאָפֶעָן ווּרְקָוֹן אַזְּבִּין ווּיטָעָן.

דאָס זעלבע איז אויך, זעלבעטפֿאָרְשָׁטְעָנְדָּעָן, בנוגע צו די טעטיקיטן פון די מוסדות
חינוך "מגדל אור", זעלבע פֿאָרְנָעָטָעָן זיך מיט דערענערער אידישע קידער אונ יוננט
לאָבָּינוּ שביבים.

אין איינקלאנג מיט דער ספֿאַצְיַעַלְעָר באַדְּיוֹתָגָן פון היינטיגן יאר, און געגענדיך
אין אַכְּט אַז בְּמַשֵּׁך פון דעם יאר זינט דעם פֿאָרְקָוּן דינער האט זיך די געבענטשטער טעטיקיט

פון די מוסדות "מגדל אור" נאך מער אַזְּבִּין רְאַבְּרִיטָעָר, בי איך זיכער, איז אלע פרְּיַיְתָּט,
שיטצער און אַנְּטִילְעָנְמָר אַז דעם דזאָיקָן דינער, וועלן הייאר זיך אַפְּרוּם טאָך ח'אַרְצִינְג
ויז זיי האבן זיך אַפְּגָעָפָן בעבר.

און השיעית וועט זיכער בענטשן און מצליח זיין יעדער אַיְינָם אַז אַיְינָע פון די
בְּאַטְּיַיְלְקָעָט אַז דעם דינער, שיטיא, בתוך כל ישראל, איז אלע וואס מִינְיָינִיג זיך,
במשימות וברוחניות, ובגשמיות וברוחניות בס' חד.

בכבוד וברכתה הצלחה בכל האמור

מכתב הרבי לדינר לציון שנות העשרים של מוסדות "מגדל אור", ט' אייר תשנ"א

תרגום חופשי:

ב"ה, יום שלישי שהוכפל בו כי טוב,
ט' אדר, ה'תשנ"א.
ברוקלין, ני.

לכבוד כל המשתתפים בדינר לציון שנת העשרים
לטובת מוסדות "מגדל אור" במגדל העמק בגליל,
בארכנו הקדושה תוכב"א

ה' עליهم יהיו

שלום וברכה!

במענה לדיעה, שא"ה ביום ראשון, פרשת אמר, י"ד אדר, פסח שני הבעל"ט,
יתקיים הדינר לציון שנת העשרים לטובת מוסדות חינוך "מגדל אור", תחת הנהלתו
המסורת של הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א נו"ג עסק בצריכי ציבור ורב פעלים כי
מו"ה ר' יצחק דוד שי' גראסמן.

אני שולח את דרישת תלמידי הלכבית וברכה לכל המשתתפים, אורחים
חשוביים, עסקנים, ידידים והותמכים של מוסדות "מגדל אור", שליט"א. יtan
השיות שהדינר יהיה בהצלחה גדולה בכל המובנים, גם בכמות ובאיכות.

הדינר השני מתקיים בשנה המותייחת ב"קדושה משולשת". דהיינו, שהרבה
משמעות קדושה של שנה זו באים באופן של "חזקה" שלוש פעמים.

תחילתה של השנה הייתה ב"חזקה" של שלשהימי קדושה רצופים: תיכף
לאחר שני ימי ראש-השנה הגיע שבת-קודש. וכחוץ לארץ חזקה זו על
עצמה עוד שני פעמים בחודש תשרי (בימים הראשון וביום האחרון של חג הסוכות).
כך, שבמשך חודש תשרי (החודש הכללי) היה "חזקה" ב"חזקה" - שלוש פעמים
שלשהימי-קדושה רצופים.

כמו כן חזק הדבר על עצמו פעמי נספთ, ביום-הشمמה של פורים, וכך גם יחזק
הדבר על עצמו בחג השבעות הבעל"ט.

מהו העניין של "חזקה" (מלשון חזק), שבשלש פעמים זה נעשה קביעות, זה
נעשה חזק, ומובטח שכוכב ה"חזק" תישאר.

ובזה נכללת החראה ונתינה כה של "שנה מושלשת", שכל העניינים של קדושה,
תורה ומצוות, הדורים והזקנים הם השנה יותר, כך שיש להם השפעה הנמשכת
ופועלת גם על המשך.

אותו דבר, מובן בוגע להתפקיד של מוסדות חינוך "מגדל אור", שנטלו על
עצמם להתעסק בקירוב ילדי ישראל והנער לאבינו شبשים.

בהת恭נות ביחסיות של שנה זו, נלקח בחשבון שכמישך השנה מאו הדינר
הקודם, העבודה הברוכה של מוסדות "מגדל אור" התרחבה עוד יותר, הני בטוח,
שאצל כל הידידים וה夥רים והמשתפים בדינר הנוחי, תהיה ההיענות השנה
עוד יותר בלבד מאשר ממנה שנעו בעבר.

והשיית בודאי יברך ויצליה לכל אחד ואחת מהמשתפים בדינר, שליט"א,
רתוך כלל ישראל, בכל המctrיך, בגשמיות וברוחניות, ובגשמיות וברוחניות גם
יחד.

בכבוד ובכרכבת הצלחה בכל האמור
מנחם שנייאורסאהן

לזכות

החתן הרב התמים

דוב בעריכת שיחי

שרה מרירם תה' וּבָג הַכֶּלֶה הַמְהוֹלֶלה מ'

הנין

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומצוולחת

יום חמישי כ"ט תשרי ה'תשע"ב

**יה"ר שיבנו בניין עד' ויצטרפו ל"לגיון של מלך"
בשליחות הרבי**

תשריך משמהה בישראלי של דבר רב בערלן לאורה מרין שירדי הנזק

לזכות הורי החתן והכלה

**הרה"ח ר' שמואל זוגתו מרת חייה רבקה שיחיו
הניג**

ההה"ח ר' יוסף דן הלווי זוגתו מרת רחל שיחיו קידושנברג

◆ ◆ ◆

לזכות זקנין החתן והכלה

הרה"ח ר' שלמה אהרון שיחי הניג

הרה"ג הרה"ח ר' יצחק דוד זוגתו הרבנית מרת אסתר ביליא שיחיו גروسמן

הרה"ח ר' איסר הלוי זזגתו הרבנית מרת רחל לאה שיחיו
קירשנברג

ההה"ח ר' דוד אברהם וווגתו הרבנית מרת שולמית שיחיו סטיגמן

הרבנית מרת גוטע פערל שטהי' גראוסמן

הרבנית מרת איטה קיילא שתחי' רוזנברג

הרבנית מרת גולדה רײיזל שטחַי פוקס

